TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

LATİN AMERİKA ÇALIŞMALARI ANABİLİM DALI

MEKSİKA-ABD GÖÇ KORİDORU: ŞİDDET, DIŞLANMA VE GÖÇMEN ENTEGRASYONU PARADOKSU

Yüksek Lisans Tezi

Cihat GEMİCİ

Ankara – 2018

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

LATİN AMERİKA ÇALIŞMALARI ANABİLİM DALI

MEKSİKA-ABD GÖÇ KORİDORU: ŞİDDET, DIŞLANMA VE GÖÇMEN ENTEGRASYONU PARADOKSU

Yüksek Lisans Tezi

Cihat GEMİCİ

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Mustafa Murat YÜCEŞAHİN

Ankara – 2018

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

LATİN AMERİKA ÇALIŞMALARI ANABİLİM DALI

Cihat GEMİCİ

MEKSİKA-ABD GÖÇ KORİDORU: ŞİDDET, DIŞLANMA VE GÖÇMEN ENTEGRASYONU PARADOKSU

Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Mustafa Murat YÜCEŞAHİN

Tez Jüri Üyeleri

Adı ve Soyadı **İmzası**

……..

……..

……..

Tez Sınav Tarihi …./…./……..

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu belge ile bu tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu beyan ederim. Bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçları andığımı ve kaynağını gösterdiğimi ayrıca beyan ederim.

Tezi Hazırlayan Öğrencinin

Adı Soyadı

……

İmzası

……

Önsöz

İnsanlık tarihiyle birlikte başlayan göç olgusu 2000'li yıllarda önemini korumaktadır. Zorunluluklar ve tercihlerle oluşan yeni göç koridorları göç eden ve göç alan ülke toplumlarını yeniden şekillendirirken. Göçün unsuru olan devletlerin göç politikaları üretmeleri elzem hale gelmiştir.

Göç olgusunu yeni dünya düzenin bir gerçeği olarak gören toplum ve devletler ülkelerine gelen göçmenleri ülkelerinin yeni bireyleri olarak görerek doğru entegrasyon politikaları ile göçmenler ve yeni toplumları arasında uyumu sağlamış ve bilim, sanat, kültür ve spor gibi çeşitli alanlarda başarılı sonuçlar elde etmiştir.

Dünyada en fazla insan hareketliliğine sahne olan Meksika-ABD sınırı, tarihsel arka planı, sınırdan geçiş yöntemleri, iki devletin ürettiği göç politikaları ve göç eden Hispanik nüfusun ABD'de oluşturduğu etki ile dikkat çeken ve üzerinde durulması gereken bir göç koridorudur. Yüksek lisans tez çalışmamda artık bir kültüre dönüşen göç olgusunun baş karakterleri olan göçmenlerin yeni toplumlarına uyumları konusunda sporun oynadığı rol ele alınmıştır.

Öncelikle çalışmamın her anında ve yüksek lisans eğitimim boyunca tecrübelerini, bilgisini ve önerilerini benden esirgemeyen, çalışma ahlakıyla bana örnek olan ve fikirleriyle geleceğe ümitle bakmamı sağlayan kıymetli hocam Doç. Dr. Mustafa Murat Yüceşahin'e teşekkür ediyorum. Beni her zaman çalışmam için motive eden sevgili eşim Nur Birinci Gemici'ye, çalışmamda bana yardımcı olan değerli arkadaşlarım Dr. Öğr. Üyesi Tuba Birinci Uzun, Nihan Çevirgen, Fatih Demirci, Zeynep Zelan ve Hasan Aydemir'e, hayatımın her anında benim yanımda olan, her koşulda destekleyen annem Hatice Gemici ve babam Ali Gemici'ye en derin şükranlarımı sunuyorum.

İçindekiler

Önsöz iv

Kısaltmalar viii

Tablolar ve Grafikler ix

BİRİNCİ BÖLÜM 1

1. Giriş 1

1.1.Araştırmanın Kapsamı ve Yöntemi 4

1.1.1. Araştırmanın Kapsamı 4

1.1.2. Araştırmanın Yöntemi 4

1.2.Araştırmanın Önemi, Amacı ve Sınırlılıkları 6

1.2.1. Araştırmanın Önemi 6

1.2.2. Araştırmanın Amacı 9

1.2.3. Araştırmanın Sınırlılıkları 10

1.3. Önceki Türkçe Araştırmalar 10

İKİNCİ BÖLÜM 14

2.Meksika-ABD Göç Koridorunun Özellikleri 14

2.1. Sınır Kavramına Bakış 14

2.2. Meksika-ABD Savaşı Ekseninde Sınırın Tarihsel Analizi 16

2.3. Meksika-ABD Sınırının Fiziksel Özellikleri 22

2.4. Meksika-ABD Sınırının Tarihsel Dönemleri 26

2.4.1. Özgürlükler Dönemi 26

2.4.2. Gümrük Dönemi 28

2.4.3. Hukuki Yaptırım Dönemi 30

2.4.4. Ulusal Güvenlik Dönemi 31

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM 33

3. Sınırı Geçiş Politikaları ve Sınır Geçişlerini Kolaylaştırıcı Unsurlar 33

3.1. Meksika'nın Bağımsızlığından Günümüze ABD'nin Sınırı Geçiş Politikalarının Değerlendirilmesi ve Göçmenlerin Sınırı Geçişleri 33

3.1.1. Bağımsız Meksika ve Guadalupe Hidalgo Anlaşması 33

3.1.2. Bracero Programı ile 1965 Göç ve Vatandaşlık Yasası 35

3.1.3. 1986 Göçmenlik Reformu ve Kontrol Yasası 39
3.1.4. NAFTA Dönemi 40
3.1.5. NAFTA'dan Obama'ya 41
3.2. Sınır Geçişlerini Kolaylaştırıcı Unsurlar ve Yapılar: Uluslararası Gönüllü Kuruluşlar 42
3.2.1. Meksika-ABD Sınırı Hayırseverlik Ortaklığı (The U.S: Mexico Border Philanthropy Partnership) 42
3.2.2. Güney Teksas İnsan Hakları Merkezi (South Texas Human Rights Center) 43
3.2.3. Daha Fazla Ölüme Hayır Organizasyonu (No More Deaths / No Mas Muertes) 43
3.2.4. İnsan Hakları Organizasyonu (Derechos Humanos) 45
3.2.5. Çöl Melekleri Organizasyonu (The Desert Angels) 45
3.2.6. İnsani Sınırlar Organizasyonu (Humane Borders / Fronteras Compasivas) 46
3.2.8. Göçmen Hakları Merkezi (Centro de Los Derechos del Migrante) 47
3.2.9. İnsan Hakları Sınır Ağı Kuruluşu (Border Network for Human Rights) 48
3.2.10. ABD-Meksika Sınır Programı Kuruluşu (U.S.-Mexico Border Program) 50
3.2.11. Güney Sınır Toplulukları Koalisyonu (Southern Border Communities Coalition) 50
3.2.12. Sınır Topluluğu Birliği (Border Community Alliance) 51
3.2.13. Sınır Melekleri Organizasyonu (Border Angels) 51
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM 54
4. Sınır Geçiş Kontrolleri ve Yasadışı Uygulamalar 54
4.1. Meksika-ABD Sınırında Kaçakçılık Tarihi 54
4.2. Sınırda Gayrimeşru Ekonomi: Uyuşturucu ve İnsan Kaçakçılığı 57
4.3. Sınırda Şiddet 58
BEŞİNCİ BÖLÜM 60
5. ABD'deki Hispanik Nüfusun Entegrasyon Sürecine Genel Bakış 60
5.1. ABD'deki Hispanik Nüfusun Büyüklüğü 62
5.2. Hispanik Nüfusa Yönelik Kabuller ve Ayrımcılıklar 66
5.2.1. Bir Ayrımcılık Örneği: Columbus 66
5.2.2. Hispaniklerin Okulda Uğradığı Ayrımcılıklar: Öğrenci Sylvia Mendez Örneği 70
5.3. Bir Uyum Süreci Olarak Spor Örneği 73
5.3.1. ABD Özelinde Hispaniklerin Spora Etkisi ve Sporun Entegrasyona Katkısı 76
5.3.2. ABD'de Hispanik Sporcuların Karşılaştığı Önyargılar ve Sorunlar 84
ALTINCI BÖLÜM 88
6. Tartışma ve Sonuç 88

Kaynakça 94

Özet 104

Abstract 105

Kısaltmalar

AB: Avrupa Birliği
ABD: Amerika Birleşik Devletleri
BCA: Sınır Topluluğu Birliği
BNHR: İnsan Hakları Sınır Ağı
BM: Birleşmiş Milletler
BPP: Meksika-ABD Sınır Hayırsever Ortaklığı
CDM: Göçmen Hakları Merkezi
DACA: Çocuk Gelişleri İçin Ertelenmiş Eylem
DEA: Uyuşturucuyla Mücadele Dairesi
ECA: ABD Dışişleri Bakanlığı Eğitim ve Kültürel İlişkiler Bürosu
GSYİH: Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
IBWC: Uluslararası Su ve Sınır Komisyonu
INH: Uluslararası Gönüller Ağı
IOM: Uluslararası Göç Örgütü
MLB: Büyükler Beyzbol Ligi
MLS: Büyükler Futbol Ligi
MMA: Karma Dövüş Sanatları
NBA: Ulusal Basketbol Ligi
NAFTA: Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması
SBA: Küçük İşletmeler İdaresi
SENTRI: Yolcuların Hızlı İncelenmesi için Güvenli Elektronik Sistem
STHRC: Güney Teksas İnsan Hakları Merkezi
STK: Sivil Toplum Kuruluşları
YÖK: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı

Tablolar ve Grafikler

Tablo 1. 1960 ve 2009 yılları itibariyle ABD'de yabancı ülkede doğmuş nüfus yüzdeleri, ilk on sırayı alan göçmenler. 38
Tablo 2. ABD'de Bulunan Hispaniklerin Ülkelere Göre Dağılımı 65
Tablo 3. Hispaniklerin Ayrımcılığa Uğradıkları Alanlar 73

Grafik 1. Göçmenlere Yasal Statünün Verilmesi Konusunda Katılımcı Görüşleri. 62
Grafik 2. 1970-2016 arasında ABD'de Yaşayan Hispanik Nüfusun Yıllara Göre Artışı. 64

BİRİNCİ BÖLÜM

1. Giriş

Günümüzde uluslararası göçmen sayısı daha önce hiç olmadığı kadar fazla hale gelmiştir. Bu sayının yakın gelecekte daha da artacağı beklenmektedir. Göç dalgası neredeyse dünyanın her ülkesini bir şekilde etkilemektedir. Kalkınma, yoksulluk ve insan hakları da dâhil olmak üzere, göç diğer küresel meselelerle ayrılmaz bir parça olarak görülmektedir. Göçmenler sosyal ve ekonomik durumları gereği genelde toplumların en girişimci ve dinamik parçaları olmuştur. Tarihte göçlerin ekonomik büyümeyi, ulus-inşasını ve kültürlerin zenginleşmesini pozitif yönde etkilediği görülmüştür. Bunun yanında göçün beraberinde getirdiği önemli zorluklar mevcuttur. Bazı göçmenler, insan hakları kötüye kullanılarak istismar edilmiştir. Gidilen ülkelere entegrasyon her zaman kolay olmamıştır. Aynı zamanda göç veren ülkeler birçok önemli yetenekten faydalanamamıştır. Bütün bu sebepler ve sayamadığımız daha fazlası bir araya getirildiğinde göç, üzerinde durulması gereken bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır (Koser, 2007: 1).

"Making People İllegal" kitabının yazarı Catherine Dauvergne, 2007 yılında herhangi bir haftada, herhangi bir günde gazetelerin sayfalarında rahatlıkla okunabilecek "yasadışı" göç raporlarının olduğunu belirtmiştir. Yazar bununla beraber bu durumun ne 2007 yılında başladığını ne de yakın bir zamanda sona ermek gibi bir niyetinin olmadığını ifade etmiştir. Araştırmalar ile kamuoyu tartışmaları her ne kadar Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Avrupa Birliği'nin (AB) göç süreçlerini daha kapsamlı olarak ele alsa da, aslında göç, Dauvergne'in (2008: 1) de değindiği gibi dünyanın her bir köşesi için önemli bir meseledir.

Rusya'nın sürekli yükselen bir yasadışı nüfus sorunu bulunmaktadır. Çin Devleti 2006 yılında iki binden fazla yasadışı sınır geçişini durdurmuştur. Tayland ve Malezya yasadışı nüfusu paylaşmak adına ortak bir çalışma başlatmıştır. Aden Körfezi insan kaçakçılığında önemli bir rota haline gelmiştir. Güney Afrika, ülkedeki yasadışı sakinlerle mücadele etmektedir. Fas ve Etiyopya yine benzer sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Brezilya ve Meksika yasadışı göçmenlerin ülkeden çıkışları ve girişleriyle ilgili sorunlar yaşamaktadır. Yukarıda bahsedilen insan hareketliliği ile ilgili olarak hangi terimi kullanmayı seçersek seçelim bugün "yasadışı göç" küresel bir fenomen haline gelmiştir (Dauvergne, 2008: 1).

Neredeyse herkes hayatının belli bölümünde bir yere göç etmiştir. Yeni bir okul, yeni bir iş, evlilik bu hareketliliğin nedeni olabilmektedir. Göç sadece bu şekliyle bireyleri ve

yaşamlarını etkilemekle kalmamıştır. Büyük ölçekli nüfus hareketlilikleri toplumun geniş kesimini, işgücü piyasalarını ve hizmet sektörünü etkilemekte, nüfus dağılımının değişmesini sağlamaktadır. Bu tip sonuçlar genellikle kıtlık ya da savaş gibi durumlardan kaçan mülteci ya da göçmenlerin kitlesel hareketliliğinden kaynaklanmaktadır. Ancak ulusal çaptaki kısa mesafeli göçlerin bile geniş etkileri olabilmektedir (Pooley ve Turnbull, 1998: 1).

Kendi ülkesi içerisinde, farklı bir ülkeye kendi rızasıyla veya zorunlu olarak bireysel ya da toplu olarak göç eden kişi, yalnızca yaşam alanını değiştirmemekte, aynı zamanda hayat kalitesini, kültürel değerlerini, coğrafyasını değiştirmektedir. İnsani hareketlilikle beraber demografik açıdan toplum yapısında, ekonomik açıdan ise emek ve piyasanın coğrafi olarak bir yer değişimi söz konusu olmaktadır. İnsanın yer değişiminden kaynaklanan toplumdaki bu değişimler gerçekleşirken aynı zamanda benzer değişimler bireyleri ve toplumları olumlu ya da olumsuz etkileyerek göçe sebep olabilmektedir (Gürkan, 2006:6).

Göç, uzun yıllardır birçok alanda kayda değer bir araştırma konusu olmuştur. Ekonomiden tarihe, coğrafyadan psikolojiye ve sosyolojiye kadar çeşitli sosyal bilim alanları göç ve göç olgusu üzerine incelemelerde ve çalışmalarda bulunmuştur. Coğrafya alanında göç bir yer değiştirme olarak tanımlanarak, bu hareketliliğin bölgesel, kentsel ve toplumsal süreçleri nasıl etkilediği ile ilgilenilmektedir. Siyaset bilimi alanında göç daha çok beraberinde getirdiği siyasi sonuçlarla birlikte değerlendirilmektedir. Göçmenlerin gittikleri ülkede oluşturdukları azınlık yapıları ve bulundukları ülkede siyasi anlayışa olan katkıları siyaset bilimcilerin ilgilendikleri başlıca konular arasındadır. İnsanlığın başlangıcından beri var olan göç, tarihçiler açısından da farklı tipte farklı zamanlarda yaşanan göç dalgaları ile bir inceleme konusu olagelmiştir (Değer, 2008: 5).

Pek çok disiplinin araştırma odağında bulunan göç, disiplinlere özgü yaklaşım farklılıkları nedeniyle değişik şekillerde tanımlanmaktadır. Massey'in aktardığına göre Hoffman-Nowotny (Aktaran: Değer, 2008: 5), göç kavramını sade bir şekilde " insanların yer değiştirmesi" olarak tanımlamıştır. E. S. Lee'ye (Aktaran: Değer, 2008: 5) göre göç; meskûn yerin bir süreliğine ya da tamamen değiştirilmesidir. Elias ve Scotson (Aktaran: Değer, 2008: 5) göçü mekânsal değişiklikten ayırarak "bir topluluğa ait olma duygusunun değişmesi" olarak görmüştür. Albrecht (Aktaran: Değer, 2008: 5) mekânsal değişimlerin beraberinde getirdiği sosyal ve psikolojik şartların değişimi olarak göçü tanımlamıştır. Ronzani ve Eizenstandt (Aktaran: Değer, 2008: 5) ise göçü, kişinin bir sosyal sistemden diğerine taşınması olarak ifade etmiştir (Değer, 2008: 5).

Uluslararası Göç Terimleri Sözlüğü'nde (Çiçekli, 2009: 22) göçün tanımı şu şekilde yapılmıştır;

> "Uluslararası bir sınırı geçerek veya bir devlet içinde yer değiştirmek. Süresi, yapısı ve nedeni ne olursa olsun insanların yer değiştirdiği nüfus hareketleridir. Buna, mülteciler, yerinden edilmiş kişiler, yerinden çıkarılmış kişiler ve ekonomik göçmenler dâhildir" (Çiçekli, 2009: 22).

Aynı kaynakta göçmen tanımı için uluslararası düzeyde genel kabul gören bir göçmen tanımının bulunmadığına dikkat çekilmiştir. Göçmen teriminin, "kişisel rahatlık" amacıyla ve dışarıdan herhangi bir zorlama unsuru olmaksızın ilgili kişinin hür iradesiyle göç etmeye karar verdiği durumları kapsadığı kabul edilmektedir. Göç terimleri sözlüğüne göre bu terim, "hem maddi ve sosyal durumlarını iyileştirmek hem de kendileri veya ailelerinin gelecekten beklentilerini arttırmak için başka bir ülkeye veya bölgeye göç eden kişi ve aile fertlerini kapsamaktadır" (Çiçekli, 2009: 22).

Bu tez çalışmasında dünyanın en önemli göç koridorlarından birisi olan "Meksika-ABD Göç Koridoru" ele alınmaktadır. Altı bölümden oluşan araştırmada giriş bölümünün ardından ikinci bölümde Meksika-ABD Göç Koridoru'nun özellikleri incelenmektedir. Bu inceleme sınırın tarihi geçmişi ile başlayarak Güney ABD ve Kuzey Meksika'da fiziksel sınırların böldüğü iki ülkedeki manevi bağların önemine değinmiştir. Sınırın tarihsel geçmişi incelenirken göçün sosyolojik ve coğrafi nedenleri ortaya çıkarılmıştır. Sınırın fiziksel unsurlarına değinilerek, duvar öncesi ve sonrası dönemlerin incelenmesi ile ikinci bölüm tamamlanmaktadır.

Üçüncü bölümde göç koridoru üzerinde yürütülen devlet politikaları ele alınmaktadır. Göçmenlerin sınırı geçişleri, bu geçişleri kolaylaştırıcı unsurlar, STK'lar, gönüllü sosyal yapılar ve geçici barınma sağlayan organizasyonlar bu bölümün konusudur. Dördüncü bölümde sınırdan geçiş kontrollerinde yaşanan illegal uygulamalar, sınırda yaşanan uyuşturucu ticareti ve insan kaçaklığı incelenmiştir. Geçişin sonrasını ele alan beşinci bölümde ise sınırı geçmeyi başaranların ABD'de yaşadıkları entegrasyon süreci ele alınmaktadır. Bu bölümde entegrasyon süreci özellikle ABD'de Hispanik nüfusun büyüklüğü, toplumsal kabulleri ve maruz kaldıkları ayrımcılıklar özelinde incelenmiştir. Dünyada sosyal entegrasyonun önemli bir aracı olarak kabul edilen ve göçmenlerin kabul ülkesine uyumunda büyük bir rol oynayan spor örneği bir uyum süreci olarak ele alınmıştır.

1.1.Araştırmanın Kapsamı ve Yöntemi

Bu tez çalışmasında dünyanın en önemli göç koridorlarından birisi olan ABD-Meksika sınırı incelenmiştir. Sınır bölgesinde yaşanan hareketlilik coğrafi, sosyolojik ve politik kapsamda ele alınmıştır. Çalışmanın alanı Kuzey Meksika ve Güney ABD bölgesinde sınırlı tutulmakla beraber konuyla ilgili göç bölgelerinden de bahsedilmiştir.

1.1.1. Araştırmanın Kapsamı

Bu araştırma, Meksika-ABD sınırı ve göç koridoruna yoğunlaşmıştır. Sektörel kapsamda göç ile ilgili olan, göçe doğrudan ya da dolaylı olarak etki eden uluslararası örgütler, sivil toplum kuruluşları, devlet kurumları, gönüllü ve bireysel hareketler araştırma içinde değerlendirilmiştir. Çalışmanın coğrafi olarak kapsamı Meksika ve ABD ülkelerinin arasındaki sınır bölgeleridir. Konunun farklı boyutlarının anlaşılması adına Latin Amerika coğrafyası ve dünyadaki diğer göç koridorları kısa bir biçimde çalışmanın içerisinde yer almıştır.

1.1.2. Araştırmanın Yöntemi

Bu tezin inceleme alanı, Meksika-ABD Göç Koridoru, akademik bağlamda her ne kadar kendi bölgesinde popüler olsa da Türkçe literatürde bu alanı derinlemesine inceleyen bir araştırma bulunmamaktadır. Bu nedenle bu tezde söz konusu göç koridoru, üzerinde gerçekleşen hareketliliğe istinaden tarihsel süreç ve politikalar ekseninde bütünsel bir yaklaşımla ele alınmıştır. Bu araştırmada öncelikle eklektik bir yöntem izlenerek literatür taraması yapılmış, İngilizce ve ABD kökenli kaynakların yanı sıra özellikle Hispanik göçmenlere göç koridorunda yardım etmek amacıyla kurulmuş, güncel, gönüllü organizasyonların web siteleri de veri kaynağı olarak kullanılmıştır. Çalışmada Hispanik kelimesi göç koridorundan Meksika'dan ABD'ye geçen Latin Amerika kökenli göçmenleri tanımlamak için kullanılmıştır. Bu göçün büyük bir kısmını oluşturan ve kavramsal bakımdan Hispaniklere dâhil olan Meksikalılar bazı bölümlerde Hispanik olarak geçmiştir.

Ayrıca bu çalışmada özel olarak: Bir göç koridorunun nasıl oluştuğu; göç edenlerin zaman içinde ne gibi zorluklarla karşılaştığı ya da nasıl yardım aldıkları; göç etmeyi başaranların gittikleri yer ve toplumda ne tür yaşam stratejileri benimsedikleri, uyum ve asimilasyon arasındaki ince çizgide nasıl kalabildikleri yanıtlanmaya çalışılmıştır.

İkinci bölümde sınır kavramına değinilmiştir. Meksika ve ABD arasındaki tarihsel geçmiş ve sınırın tarihi arka planı bizlere bu koridorun nasıl oluştuğunu göstermektedir. Bu noktada iki ülke arasındaki göç meselesi, konuya politik olarak yaklaşanların eğiliminden sıyrılarak iki ülke arasındaki insani hareketliliği coğrafi bir açıdan ele alınmıştır. Özellikle ABD topraklarının güneye doğru ilhak sonucu büyümesi, politika yapıcıların stratejileri üzerinden açıklanarak göçmenlerce sınırın nasıl pratik edildiği incelenmiş ve sürece temel oluşturan nedensel etmenler siyasi, ekonomik, toplumsal ve coğrafi yönlerden tartışılmıştır.

Göç, neredeyse tarih boyunca sınır ülkelerinin çoğu kez denetim altına almayı istedikleri, engellemeye çalıştıkları bir olgudur. Göç, insani hareketliliğin başlamasıyla beraber ülkeler arasındaki politik anlaşmalarla, bir düzenlilik olmasa da, çoğu kez kayıt altına alınmaya çalışılmıştır. Ama zaman içinde devlet politikaları göçün işleyişini zorlaştırma yönünde ilerlemiştir. Bu süreci koridor özelinde açıklamak için üçüncü bölümde, dönemler halinde sınır geçişini zorlaştıran veya kısıtlayan uygulamalar ele alınmıştır. Sınırın ABD cephesinden bir ulusal güvenlik sorunu olarak algılanmaya başlamasıyla artan önlemler beklentinin aksine insan kaçakçılığı gibi yasadışı olguları da ortaya çıkarmıştır. Bu yasadışı insan hareketliliğin bir sonucu olarak ortaya çıkan uyuşturucu kaçakçılığı, şiddet, gasp ve istismara karşı gönüllü grupların göçmenlere yardım için kurdukları organizasyonlar ise sınırda ortaya çıkan insan hakları ihlalini engellemeye yönelik olarak hizmet vermeye başlamıştır. Koridor, bir anlamda göçleri durdurmayı amaçlayan ve göçmenlere insani yardımı benimseyen iki farklı cepheyi barındırmaktadır. Bunlar, Meksika-ABD göç koridorunun önemli unsurladır.

İnsan hareketliliğinin temposunun yavaşlaması, durması veya göçmenlerin yeni bir ülkeye giderek yaşamaya başlaması sorunların bittiğini göstermemektedir. Göçmenler için farklı bir toplum ve kültüre uyum, yeni bir sürecin başlangıcıdır. Böylece tezin beşinci bölümünde Hispanik nüfusun ABD'deki uyum süreci örnek olaylar üzerinden incelenerek entegrasyonun başarılı ve başarısız yönleri ele alınmıştır. Uyum konusunda karşılaşılan zorlayıcı unsurlardan biri de göçmen nüfusun yereldeki yetenek, iş pratiği, uzmanlık alanı gibi kısaca kültürel özelliklerinin göz ardı edilmesidir. Oysaki Hispanik toplumlarda olduğu gibi her sosyal grubun kendine ve yerele özgü nitelikleri söz konusudur. Göçmenlerin uyumunu kolaylaştıran en önemli unsurlardan biri de onların niteliklerini göz önüne alan politika, uygulama ve yaklaşımlardır. Buna dayalı olarak Hispanik nüfusun ABD'deki toplumsal/etnik ayrışmanın silikleşmesinde ve sosyal tolerasyonun sağlanmasında spor (futbol, beyzbol ve boks) önemli bir alandır. Bu araştırmada Hispanik nüfusun spor alanındaki başarısı ve

ABD'deki toplumsal kabulü bir uyum aracı olarak seçilmiş ve buna ilişkin olumsal kanıtlar tartışılmıştır.

1.2.Araştırmanın Önemi, Amacı ve Sınırlılıkları

"Meksika-ABD Göç Koridoru: Şiddet, Dışlanma ve Göçmen Entegrasyonu Paradoksu" başlıklı bu tezde Meksika'dan ABD'ye gerçekleşen uluslararası göçlerin araştırılmasının nedeni: göçün siyasi politikalar, sosyolojik eğilimler, ekonomik beklentiler, coğrafi değişimler, doğal afet ve savaş gibi nedenlerle nasıl gerçekleştiğini ve göçün bir kültüre dönüştükten sonra engellenemeyeceğini Meksika-ABD örneğinde açıklamaktır.

1.2.1. Araştırmanın Önemi

İnsanlık tarihiyle birlikte başlayan göç, 21. yüzyılda tekrar dünyanın ana gündemlerinden birisi haline gelmiştir. Ülkeler arasındaki refah farklılığı sorunu giderilemediği sürece göç, insanlığın bir parçası olarak kalmaya devam edecektir. Göçün engellenmesi mümkün olmayacaktır fakat kontrol edilebilmesi mümkündür. Kontrollü göç ve uyumun (entegrasyonun) sağlanması için göçmenlerin yeniden yerleşim sürecini kolaylaştırıcı politikalara ihtiyaç bulunmaktadır.

İnsan, farklı sebeplerden ötürü bulunduğu yerden ayrılmak durumunda kalmıştır. Göç kavramıyla ifade edilen bu hareketlilik, insan ve mekân açısından çok yönlü bir etki ortaya çıkarmıştır. Tarihsel süreçte insanlığın gündeminde her zaman bulunan göç, özellikle 2000'li yıllardan beri dünyanın başat konularından birisi olmuştur. Büyük çaplı kitlesel göçler, insan ve mekân arasında ilişkinin bozulmasında hızlandırıcı ve derinleştirici bir etki yapmıştır.

Dünyanın birçok yerinde kitlesel hareketlilik nedeniyle büyük kentlerde hızlı bir nüfus artışı yaşanmıştır. Bu artış, ekonomik, siyasal, kültürel ve sosyal alanda yeni sorunlar, gerilimler ve politikalar ortaya çıkmasına neden olmuştur. Hızlı nüfus artışı göç edilen kentlerde ekonomik, sosyal ve siyasi alanda yeni bir paylaşım sorunu ortaya çıkarmıştır. Göçle birlikte oluşan yeni toplumdaki paylaşım sorunu bir rekabet ortamının oluşmasına neden olmuş, göç eden ve göç alan toplumlarda sahip olduğunu kaybetme korkusu ve beraberinde etnik kökenli bir milliyetçilik duygusunu yaratmıştır. Yükselen milliyetçilik duyguları günümüzde dışlayıcı bir siyasallaşmanın önünü açmıştır. Sonuç olarak göç ile karşılaşan ülkelerde, toplum içerisindeki kutuplaşma ve gerilim ile birlikte demokratik işleyiş kimi zaman sekteye uğramıştır.

Göç, sağlamış olduğu toplumsal ve kültürel geçişkenlik ile insanlığın gelişiminde büyük ölçüde faydalı olmuştur. Bunun yanında toplumların ve ülkelerin yaşadığı birçok

sorunun yayılmasında da katalizör etkisi göstererek sorunları artırmış ve derinleşmiştir (Ekici ve Tuncel,9-19: 2015).

Meksika'dan ABD'ye gerçekleşen göç, ekonomik, sosyal ve siyasi sebeplerinin yanı sıra coğrafi sebeplere dayanmaktadır. 1848 yılında sonra eren ABD-Meksika Savaşı'nın ardından ABD, Meksika topraklarını ilhak etmiştir. Bu ilhak sonucu değişen sınırlar bugünkü manasıyla bildiğimiz Meksika-ABD göçünün temellerini oluşturmuştur. Meksikalılar, yüzyıllardır kendilerinin bildikleri topraklara savaşın kaybedilmesiyle yabancı olduktan sonra da gitmeye devam etmiştir.

Dünyadaki kitlesel hareketliliğin en fazla yaşandığı göç koridorlarından birisi de Meksika ve ABD arasındadır. Meksika'dan ABD'ye 1965 ve 2015 yılları arasında 16 milyondan fazla Meksikalının göç ettiği tahmin edilmektedir. Bu göç koridorunun sadece Meksikalılar için değil birçok ülke vatandaşı için bir geçiş kapısı olduğu düşünüldüğünde Meksika-ABD sınırının önemi daha iyi anlaşılmaktadır (AA, 2017).

ABD için dünyanın en önemli ülkelerinden birisi Meksika'dır. Meksika, ABD'nin mallarını en fazla ithal eden ikinci ülkedir. Dünyada ABD'nin tarım ürünlerini ithal eden üçüncü büyük tüketicidir. Çin ve Kanada'dan sonra ABD'nin en önemli üçüncü büyük ticari ortağıdır (Wayne, 2017).

Meksika sınırında gerçekleşen göç çok katmanlı bir konudur. Sınır boyunca uzanan çit, bariyer ya da duvar bu katmanların sadece birini oluşturmaktadır. 12 milyon belgesiz (bu tezde belgesiz sözcüğü geldiği ülkede kalmak için yasal hakkı bulunmayan kişiler için kullanılmıştır.) göçmen hali hazırda ABD'de yaşamaya devam etmektedir. Bu rakam ABD'deki iş gücünün yüzde 5'ini oluşturmaktadır.

Meksika sınırında geçişin yıllar içerisinde değişen politikalar sonucunda zorlaştırılması ile birlikte göçmenler ABD'ye göç etmek için farklı yollar denemeye başlamıştır. Göçmenler geleneksel geçiş yollarındaki kısıtlamalar nedeniyle çöl yollarını kullanmaya başlamıştır. Güney Arizona'da gerçekleşen bu çöl yolculukları kilometrelerce sürmektedir. Sadece Güney Arizona'da 3,000 göçmenin zorlu çöl koşullarında göç etmeye çalışırken hayatını kaybettiği onaylanmıştır (Granados vd., 2016).

ABD'de yaklaşık 55 milyon Hispanik nüfusun olduğu tahmin edilmektedir. Bu toplam nüfusun yüzde 17'sine denk gelmektedir. Kaliforniya (15 milyon), Teksas ve Florida sırasıyla en fazla Hispanik nüfusa ev sahipliği yapan eyaletlerdir. Census Bureau araştırmasına göre 2060 yılında ABD'de Hispanik nüfus yüzde 28 oranına çıkarak 119 milyona ulaşacaktır

(CNN, 2018). ABD'de Hispanik nüfusun 36 milyonunu Meksikalılar oluşturmaktadır (Flores, 2017). Bu denli büyük bir nüfusun topluma entegrasyonu göç alan ülke için önem arz etmektedir. Göç sosyal, ekonomik, siyasi ve kültürel yönden çözülmesi gereken sorunları beraberinde getirmiştir. Göçmenlerin yeni toplumlarına uyumu hem Hispaniklerin hem de ABD'nin geleceği için çözülmesi gereken önemli bir sorun olarak görülmektedir.

Uluslararası göçe ilişkin politika ve uygulamalar insan haklarına aykırı unsurlar barındırabilmektedir. Meksika sınırında göçmenler sınır devriyesi ve resmi görevlilerin sert tutumu ile karşılaşmaktadır. Bu tutum kimi zaman insan haklarına aykırı boyutlara ulaştığı bilinmektedir. Sınırı geçmek isteyen göçmenler yasadışı organizasyonlar ile işbirliği yoluna gitmektedir. Göçmenler bölgede "çakal" olarak nitelendirilen insan kaçakçıları tarafından şiddete maruz kalmakta, tacize ve gaspa uğramaktadır.

Resmi görevlilerin ve yasadışı organizasyonların göçmenlere karşı uyguladığı insani olmayan davranışlara karşı gönüllü yardım kuruluşları, göçmenlerin daha iyi koşullarda hareketliliğinin sağlanması, göçmenlere haklarını savunmaları konusunda yardım edilmesi gibi konularda faaliyetlerde bulunmaktadır.

Göç konusunun ayrıntılı, çok boyutlu bir süreç olması nedeniyle salt bir koridorun özelliklerine odaklanılmıştır.

Göç koridorlarında ülkeler arasındaki sınırların fiziksel özellikleri insanların, hayvanların ve bitkilerin yaşamlarını etkilemektedir. Sınırlar belirlenirken insanların manevi bağları, hayvanların, bitkilerin yaşam alanları göz ardı edilerek birbirinden ayrılan hayatlar, insan özelinde "göç" adı verilen hareketlilikle birleşmektedir. Meksika-ABD sınırında yükselen duvar/çit doğal hayatı olumsuz etkilemektedir. Yabani hayvanlar, yaşam alanlarının bölünmesinden dolayı hayatta kalma mücadelesi vermektedir. Çalışmada sınır bölümünde değinilen noktalar, sınırların sadece ülkeleri değil birçok yaşamı da etkilediğini göstermesi açısından önem taşımaktadır.

Meksika-ABD arasında göç koridorunun beraberinde getirdiği şiddet, dışlanma ve entegrasyon sorunları, bireysel olarak insan yaşamını ve toplumsal olarak sosyolojiyi etkileyen unsurlardır. Çalışmada, uyuşturucu pazarının göç olgusu içerisinde değerlendirilmesi toplumların itibarsızlaştırılması ile ilişkilendirilmiştir.

1.2.2. Araştırmanın Amacı

Kısıtlayıcı önlemler içeren politik kararların, göç dalgasını engellemek yerine göçmenlerin yeni ülkelerine adaptasyonunu zorlaştırdığı, göçmenlere yönelik sosyal baskıyı artırdığı, şiddeti tırmandırdığı ve dışlanmaya neden olduğu günümüzdeki pek çok göç araştırmasının yaygın bulguları arasındadır. Bu tez çalışması, Meksika-ABD koridoru örneğinde özellikle göçün sosyal, ekonomik, siyasi, coğrafi nedenlerinin yanında göç edenler ve geride kalanlar arasındaki ailevi, kültürel, ekonomik vb. bağlar devam ettiği için bir kültüre dönüştüğünü anlatmayı amaçlamıştır.

Hükümetlerin farklı dönemlerde göçü engelleyici politikalar üreterek, sınırlarını güçlendirmeleri sonucu göçmenlere karşı ortaya koydukları hukuki engellerle göçmen sayısı kimi zaman azalıyor gibi görünse de, bu önlemler özellikle göçlerin durdurulması noktasında çoğu zaman etkisiz kalmaktadır.

Bu tez çalışmasında göçün yukarıda anlatılan nedenlerle toplumların bir kültürü haline gelebildiği gözler önüne serilmektedir. İnsani hareketliliğin göç veren yerlerde bireyler için bir amaç, gelecekle ilgili kaçınılmaz bir yaşam stratejisi olabildiği ve bu noktadan sonra beşeri hareketliliğin sürekli hale gelmesinden dolayı göç alan ülkenin göçü şiddetsiz ve uyumu kolay bir hale getirmesi gerektiği açıklanmaktadır.

Tarihsel araştırmalar, uygulanan politika örnekleri ve söylemler göçmenlerin yeniden yerleşim sürecinin yaygınlıkla asimilasyon ya da uyum (entegrasyon) biçiminde gerçekleştiğini göstermektedir. Göç eden toplumların benliklerini korurken yeni ülkelerinin yaşam tarzına uyum sağladıkları entegrasyon örnekleri uyum süreçleri için ideal örnekler arasındadır. Uyum sürecinin devlet politikaları eliyle doğru şekilde gerçekleşmediği durumlarda dışlanma ve şiddetin ortaya çıkması kaçınılmaz olmaktadır. Başarılı bir şekilde yürütülen entegrasyonla hem yerli nüfuslar hem de göçmenler arasındaki sosyal tolerans artmakta ve entegrasyon süreci kolaylaşmaktadır. Bu tez çalışmasında göçmenlerin entegrasyon sürecini kolaylaştırmada uluslararası spor bir örnek olarak açıklanmaktadır. Göçmenlerin yetenekleri ölçüsünde uluslararası spor alanını göçmen politikaları arasında gündeme alan ve uygulamaya koyan ülkelerde ulusötesi toplumsal yapı benimsenmekte ve göçmenlerin entegrasyon sorunları çok daha az olmaktadır. Böylece bu tez çalışmasında, köken (Meksika) ve hedef (ABD) bölgenin yapısal özelliklerini de hesaba katarak, Meksika-ABD göç koridorunda: sınır ile sınır bölgesinin özelliklerine; koridor üzerinde gerçekleşen

göçlerin tarihsel arkaplanına, politikalara ve ABD'deki Hispanik nüfus özelinde entegrasyon sürecine odaklanılmaktadır.

1.2.3. Araştırmanın Sınırlılıkları

Meksikalı göçmenlere özgü birincil veri kaynakları analiz edilmemiş, ikincil kaynaklardan faydalanılmıştır. Meksika-ABD sınırının fiziksel, bariyer özellikleri, tarihsel geçmişi ile birlikte; sınırdan geçişlere yönelik ABD'nin geliştirdiği politikalar, sınır konusunda Meksika ve ABD hükümetlerinin tavır ve tutumları, Meksika'dan göçün bir kültür haline dönüşmesi, sınırdan geçiş sonrasında ABD'de göçmenlerin entegrasyon süreci bu tezin konusunu oluşturmaktadır. Sınır ve sınır üzerinden geliştirilen politikaların tartışılması bu tezin en önemli çerçevesini oluşturmaktadır.

1.3. Önceki Türkçe Araştırmalar

Meksika-ABD göçlerini gündeme getiren neredeyse sınırsız bir uluslararası literatür olmasına rağmen, Türkiye'de bu konuya özgü gerçekleştirilmiş az sayıda Türkçe akademik çalışma bulunmaktadır. Meksika'yı konu alan akademik çalışmalardan bazıları şunlardır: 1996 yılında Özer Bostanoğlu'nun Şehircilik ve Bölge Planlama bölümünden "Dünya ekonomisinde Türk-Alman ve Meksika-Amerikalı (konuk) işçi/göçmenler: (üçüncü dünyanın) emek göçmenlerinden (birinci dünyanın) (etnik/ırksallaştırılmış) harlem –ghettolardaki dip sınıf üyelerine" adlı doktora tezi hazırlanmıştır (Bostanoğlu, 1996).

2016 yılında, Laura Amelia Cantu Garza tarafından Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı'nda "ABD'nin Meksika Uyuşturucu Savaşı Stratejisinin Uygulanabilirliğinin Çatışma Çözümü Açısından Analizi" isimli yüksek lisans tezi kaleme alınmıştır. Çalışma tam olarak Meksika-ABD Göç Koridoruna odaklanmamakla beraber, bu konunun bir parçası olan uyuşturucu ile mücadelenin hem Meksika hem de ABD tarafından nüfus üzerindeki etkilerini ele almıştır (Garza, 2016).

Meksika başlığında YÖK Tez Sistemi'ne kayıtlı 26 tez bulunmaktadır. Bunların 7 tanesi doktora, 19 tanesi yüksek lisans tezidir.

Latin Amerika'da şartlı nakit transferleri yolu ile yoksullukla mücadele; Brezilya ve Meksika örnekleri, (Sarıipek, 2012); Minimal demokrasinin ötesine geçmek: Türkiye, Meksika ve Filipinler'in sağlamlaşmamış demokrasilerindeki reform olaylarının kıyaslamalı analizi, (Gündüz, 2017); Carlos Fuentes'in iki romanında Meksika tarihinin yansımaları,

(Kutlu, 2001); Üç finansal krizin karşılaştırmalı bir analizi: Türkiye, Meksika ve Güney Kore, (Erdem, 2002); Dünya ekonomisinde Türk(-Alman) ve Meksika-Amerikalı (konuk) işçi/göçmenler: (Üçüncü dünyanın) emek göçmenlerinden (birinci dünyanın) (etnik/ırksallaştırılmış) harlem -ghettolardaki dip sınıf üyelerine, (Bostanoğlu, 1996); Finansal krizlerin çözümleme süreçleri ve yöntemleri (Türkiye-Kore-Meksika deneyimlerinin karşılaştırmalı analizi), (Ersoy, 2007); Kolonyal Dönemden 21. yüzyıla Meksika'nın siyasal gelişme analizi, (Güngör, 2014); Osmanlı arşiv belgelerinin ışığında Osmanlı-Meksika diplomatik ilişkileri (1864-1913), (Kayıran, 2017); ABD'nin Meksika uyuşturucu savaşı stratejisinin uygulanabilirliğinin çatışma çözümü açısından analizi, (Garza, 2016); Milli yapılarda bölgesel entegrasyon etkisi: Meksika ve Türkiye örnekleri, (Ramos, 2016); Meksika Devrim süreci ve Plutarco Elías Calles, (Usta, 2013); Tasarrufun belirleyicileri: MIST-Meksika, Endonezya, Güney Kore ve Türkiye analizi, (Gaberli, 2013); Ulusal yazılı basında çevre duyarlılığı: Meksika Körfezi- Petrol Sızıntısı olayının incelenmesi, (Sarıkaya, 2013); Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı'nın (TTYO) dışsal etkileri: Türkiye ve Meksika örneği, (Lopez, 2015); Kalkınma kalkındırıyor mu? Diyarbakır ve Meksika-Tierra Blanca örnekleri, (Balsak, 2010); Uluslararası finansal krizler ve Türkiye: Cari açık sürdürülebilirliği çerçevesinde Meksika (1994), Kore (1997), Türkiye (2001) örnekleri ve 2002-2007 Türkiye dönemi, (Bulut, 2009); Gelişmekte olan ülkelerin kalkınmasında çok uluslu şirketlerin etkileri: Arjantin, Brezilya, Meksika ve Türkiye örneği (1980-2005), (Yulu, 2007); Türk, İngiliz ve Meksika Hukukunda cinsel suç mağdurunun korunması, (Moreno De Leija, 2014), Meksika ve Türkiye'de ortaya çıkan döviz krizlerinin bankacılık sektörü üzerindeki etkilerinin mukayeseli analizi, (Özgürel, 2005); Bankacılık krizleri: Türkiye, Meksika ve Japonya örneği, (Karataş, 2004); Finansal krizlerin karşılaştırmalı bir incelemesi: Meksika-Brezilya ve Arjantin, (Dinçer, 2003); Meksika ve Türkiye'nin telekomünikasyon sektörlerinde deregülasyon, (Furat, 2004); 2000-2001 Türkiye finansal krizinde IMF'nin rolü : 1994 Meksika ve 1997 Tayland krizi ile bir karşılaştırma, (Çavdar, 2006); Finansal krizlerin nedenleri, oluşumu ve sonuçları; Güneydoğu Asya, Meksika ve Türkiye örnekleri, (Bircan, 2001); Uluslararası likidite sorunu çerçevesinde Şili, Meksika ve Asya krizlerinin incelenmesi ve finansal krizlerin değerlendirilmesi, (Arslan, 2000); Küreselleşen dünyada yeni pazarlar ve bu pazarların Türkiye ile ekonomik ilişkileri (Brezilya, Çin, Malezya, Meksika ve Polonya örneği), (Çelik, 1999); Meksika dinindeki kutsal dişi imgeler: Guadalupe Bakiresi, (Salar, 1995).

Bu tezlerden hiç biri Meksika-ABD göç koridoruna ve/veya göç olgusuna doğrudan odaklanmamaktadır. Bu araştırma ise Meksika-ABD Göç Koridorundaki göç sürecine dair gerçekleştirilen ilk Türkçe tez araştırmasıdır.

Göç konusu Türkiye'de Meksika-ABD koridoru özelinde daha önce çalışılmamış olsa da göç, Türkiye tarihinin ayrılmaz bir unsurudur. Son olarak 2011'de Suriye'den gelen göç dalgası konunun ciddi boyutlarda araştırılması, incelenmesi ve tartışılmasını beraberinde getirmiştir.

Türkiye'de göç ve sınır konusu üzerine yapılan çalışmalara baktığımızda; 2012 yılında "Cumhuriyet Dönemi'nde Yugoslavya'dan Marmara Bölgesi'ne Göçler ve Mekânsal Etkileri" adlı yüksek lisans tezi Neslihan Bozkurt tarafından yazılmıştır. Bu tezde göç ve göç algısının tanımı yapıldıktan sonra Yugoslavya tarihi ve göçün nedenleri incelenmiştir. Göçmen kitlenin özellikle İstanbul ve Bursa'da yapmış olduğu mekânsal etki tezin son bölümünde ele alınmıştır (Bozkurt, 2012).

Yugoslavya'dan gelen göçmenler ve Suriye'den gelen göçmenlerin Türkiye'ye entegrasyonunun karşılaştırılması başlı başına bir tez konusu olarak gözükmektedir. Meksika-ABD göç koridorunda yukarıda verilen iki örnekle (Yugoslavya-Suriye) kıyaslandığında göçün bir kültür haline dönüşmesi gibi benzer nedenlerle süreklilik sağlamış bir göç yaşanmaktadır.

"Zorunlu Göçlerin Ekonomik ve Sosyal Etkileri; Samsun'daki Suriyeli ve Iraklı Göçmenler Üzerine Bir Çalışma" adlı Obaida M. A. Assida tarafından 2016 yılında yazılan Yüksek Lisans tezinde zorunlu göçün, göçmenlere ve yerli halka etkisi bölge sınırlandırılarak sadece Türkiye'nin Samsun şehri kapsamında değerlendirilmiştir. Bu tezde anket yöntemi uygulanarak göçmenlerin ve yerli halkın memnuniyeti üzerine bir araştırma yapılmıştır (Assida, 2016).

Ayla Deniz'in 2012 yılında yazdığı "Rusya'dan Antalya'ya Ulusötesi Göç ve Bu Göçün Sosyo-Mekânsal Sonuçları" adlı yüksek lisans tezinde son dönemde dünyanın her bölgesinde artış gösteren insan hareketliliğine dikkat çekilerek uluslararası göçün siyaseti ve toplumları yeniden şekillendirdiği belirtilmiştir. Çalışma özelde Antalya'ya göç eden Rusya vatandaşlarının demografik ve sosyo-ekonomik özellikleri, Antalya'daki yaşam tarzları ve farklı gereksinimler için kentte hangi mekânları kullandıklarını incelenmiştir. Son bölümde

Rusya'dan Antalya'ya göç sonrası kentsel mekânda meydana gelen değişimler ele alınmıştır (Deniz, 2012).

Ervin Sezgin (2014), Doktora Tezi'nde "Sınır Bölgeleri'nde Yönetim Süreçlerinin Dönüşümü: Sınır Ötesi İşbirlikleri Üzerinden Bir Okuma" konusunu işlemiştir. Sezgin tezinde sınır bölgelerinde bulunanların değişen politik koşullar ve taşıdıkları tarihsel anlamlardan ötürü özel bir ilgiye mazhar olmaları gerektiğini düşünmektedir. Küresel dönüşüm sürecinde uluslararası etkileşimin üst düzeyde olduğu sınır bölgelerinin artık bariyerden köprüye geçiş metaforunun bir parçası olduğunu belirtmiştir (Sezgin, 2014).

Osman Gümüşçü'nün 2010 yılında Bilig Dergisi 52. Sayısında yer alan "Siyasi Coğrafya Açısından Sınırlar ve Tarihi Süreç İçinde Türkiye'de Sınır Kavramı" başlıklı makalesinde sınır konusunun günümüzde güncelliğini koruduğu ifade edilmiştir. Sınırın geniş perspektiften bakıldığında mülkiyet ile ilgili bir konu olduğunu düşünen Gümüşçü, sınırın eldekilerin kaybedilmemesi için korunan bir kavram haline geldiğini ifade etmiştir. Yazar, doğal sınırların daha uzun süreli ve sağlıklı sınırlar olduğu görüşündedir. Çalışmada devlet sınırları üzerinde durulmuş ve Türkiye özelinde köyden üst idari birimlere kadar sınırların varlıkları ve özellikleri incelenmiştir (Gümüşçü, 2010).

2016 yılında Viyana'da, İbrahim Sirkeci, Fethiye Tilbe, Anett Condick-Brough tarafından "Turkish Migration Conference 2016" kitabı yayınlanmıştır. Bu kitapta Nihan Kocaman (2016), sınır kavramının ortaya çıkışını, Berlin Duvarı'nın yıkılmasından sonra sınırların önemsizleştiğini ancak 2001 yılında ABD'de yaşanan ve ikiz kulelere yönelen terör saldırısının ardından sınır kavramının uluslararası ilişkilerdeki önemini tekrar kazandığını ifade etmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

2.Meksika-ABD Göç Koridorunun Özellikleri

Meksika ve ABD arasındaki göç koridoru, haritalarda karşılaşılan ve çizgiyle fiziksel bir hattı temsil eden ayrımın ötesinde anlamlarla doludur. Sınırın oluşumuyla sonuçlanan iki ülke arasındaki savaş, aynı topraklarda yaşayan ve aynı kültürü paylaşan insanların ayrılmasına ve sonrasında ise Meksika'dan ABD'ye bir göç etme kültürünün oluşmasına neden olmuştur. Sınırın iki ülke arasında resmileşmesinin ardından yoğunlaşan göç akımıyla sınırın anlamı, kapsamı ve bölgesel genişliği artmış ve koridor özelliği kazanmıştır.

2.1. Sınır Kavramına Bakış

"...Seninle benim aramda bir duvar var. Seni görüyorum, seninle konuşuyorum, ama sen öte yandasın"

Jean Paul Sartre

> "Sınırlar fiziksel, sosyal, kültürel kurguların şekillendirdiği çevre içerisinde varlığını sürdürmekte olan insanları ayıran veya onları bir yer içinde tutmak için çevreleyen, ilişkilerini düzenleyen öğelerdir. Günümüzde bu öğeler fiziksel şekillenmeler gösterebilirken, tamamen soyut, gözle görünmeyen şekillerde de ifadesini bulabilen kurallarla belirlenen bir hal almaktadır" (Erş, 2016).

Sınır kavramının sözlükteki karşılığına baktığımızda karşımıza şu şekilde bir tanım çıkmaktadır: Sınır, iki komşu devletin topraklarını veya il, ilçe, köy ya da kişilerin topraklarını birbirlerinden ayıran çizgidir. Bir diğer karşılığı ise bir şeyin yayılabileceği ya da genişleyebileceği son çizgi olarak belirtilmiştir (Erş, 2016).

İnsan, evrendeki sınırsızlık karşısında kendisine sınırlar çizerek var oluş mücadelesini sürdürmüştür (Selçuk ve Sorguç, 2016). Kendi etrafındaki doğal sınırlardan tecrübe edinerek; güvenliğini sağlama, güvenli bir bölge oluşturma, bir bölgeyi sahiplenme eylemleriyle çevresinden soyutlanarak kendi alanını yaratma arayışına girmiştir. Süreç içinde kendi alanında, sınırlar çizerek oluşturduğu dünyası yer ve mekâna ilişkin aidiyet duygusuyla onun kimliğine dönüşmüştür. Sonuç olarak sınır iki boyutlu bir çizgiden daha fazla anlamlar taşıyan bir olgudur ve bu olguyu karşılayan bir kavrama dönüşmüştür (Selçuk ve Sorguç, 2016).

Tarih boyunca sınır kavramının en önemli sembollerinden birisi duvar metaforu olmuştur. İnsanın korunma ve güvende olma ihtiyacı önce bireysel sınırları, sonra bölgesel sınırları ve ardından da ülke sınırlarını ortaya çıkarmıştır. Sınırlar, hisarlar, çitler ve duvarlar sadece somut birer ayırıcı olmaktan çıkarak, kimlikleri ve kültürleri de birbirinden ayıran nesne haline gelmiştir. Duvar sözcüğü söylemsel bakımdan yüksek, sürekliliği olan ve geçişi önleyen bir anlam çağrıştırmaktadır. Tarih boyunca ayrılıkları ve bölünmeyi sembolize eden simgeler her zaman sınırlar/duvarlar olagelmiştir. Dünyanın yedi harikasından birisi olarak kabul gören Çin Seddi, İngiltere-İskoçya arasındaki Hadrian Duvarı, Almanya'nın batı ve doğu olarak bölünmesine neden olan Berlin Duvarı, Lefkoşa kentini neredeyse ortadan ikiye bölen KKTC ve Kıbrıs Rum Kesimi arasındaki duvar ve Meksika-ABD arasındaki duvar bu örneklerden bazılarıdır. Bu duvarların üzerinde bulunan ufak boşluklar, duvarların üzerine yapılan grafitiler ise birleşmenin ve bütünleşmenin sembolü olarak görülmüştür (Selçuk ve Sorguç, 2016).

Pınar Uyan Semerci (2016) "Sınır Aşırı-Kentsellik" başlıklı söyleşide sınırın tanımını şu şekilde yapmıştır:

> *"Sınır, sürekli gidip gelen, gevşeyip sıkılaşan, sürekli pazarlıkların döndüğü, bazen delikli hale gelen, bazen birdenbire katılaşan bir durumdur" (Semerci, 2016).*

Semerci, konuşmasının devamında sınırın siyaset bilimi alanında üzerinde çok fazla akıl yürütülen bir kavram olduğunun altını çizerek, devlet sınırları ile bunların meşruiyetleri üzerine çalışmalar yapıldığını belirtmiştir. Semerci (2016) bu eserinde, sınırların duvarlarla veya çeşitli engellerle, simge ve sembollerle bir yandan yükselip kalınlaştığı, diğer bir yandan aşıldığı, delindiği hatta yeniden çizildiği ve anlamını yitirdiği bir zamanda yaşadığımızı belirtmekte ve günümüz dünyasındaki egemen realist paradigmanın yaklaşımıyla sınırların anlamsızlaştığını ileri sürmektedir.

Semerci'ye göre bilgi, haber, ürün ya da kapital sınırları aşan bir şeydir. Bunun yanı sıra devletler sınırı sadece güvenlik özelinde algılayarak sınır güvenliklerini artırmayı sürdürmektedir. Hatta neoliberal ideoloji toplumlara ve devletlere göçmenliğin hassasiyetini ve göç etmenin gerekliliğini vurgulayarak sunarken, göçmenliği bir dezavantajlılığa dönüştürmekte, ülkelerin askeri güvenliğini artırıcı, sınırları daha da güçlendirici önlemler almaları doğrultusunda önermeler sunmaktadır. . Bugünkü anlamıyla göç, sadece bir yerden diğerine göç etmekten ziyade, çifte vatandaşlığı, isteğe veya zorunluluğa dayansın sürekli

hareket halinde olmayı (mobility / hareketlilik) barındıran bir kavrama dönüşmüştür. Böylece ulus-ötesi hareketliliğe özgü kültürler ve yeni kimlikler oluşmaya başlamıştır. . Nitekim BM'de yapılan bir toplantıda çocukların "bizler mülteci, sığınmacı ya da göçmen değil çocuğuz" ifadesi sınırların ne kadar yapay olduklarını göstermektedir (Semerci,2016).

2.2. Meksika-ABD Savaşı Ekseninde Sınırın Tarihsel Analizi

Meksika-ABD sınırının tarihsel geçmişini incelerken iki ülke arasında yaşanan konvansiyonel savaş, bu tez çalışmasındaki analizlerin başlangıç noktasını oluşturmuştur. ABD'nin iki ülke arasındaki sınırın oluşumunda üstlendiği askeri ve politik güç üstünlüğü, gerçekte bir toprak ilhakına ve sınırın oluşumundan sonra ise geçişleri kimi zaman engelleyici, kimi zaman kısıtlayıcı ve kimi zaman da insan haklarını ihlal edici politikalara dönüşmüştür.

ABD Başkanı William Henry Harrison, göreve başlamasından tam bir ay sonra 4 Nisan 1841 yılında vefat etmiştir. Ardından Harrison'ın yerine John Tyler geçmiştir. Tyler 1836 yılında Meksika'dan ayrılarak bağımsızlığını ilan eden Teksas'ın ilhak edilmesini istemiştir. Toprak parçasının ilhak edilmesini içeren bu anlayış The Democratic Review Dergisi'nin editörü John L. O'Sullivan tarafından "Aşikâr Kader" (Manifest Destiny) olarak tanımlanmıştır. O'Sullivan makalesinde "özgürlük tecrübemiz ve öz idaremizi sağlamamız bizlere aşikâr kaderimiz olan tüm kıtaya yayılma ve sahip olma hakkını vermektedir" ifadelerini kullanmıştır (Remini, 2008: 122-127).

Aşikâr Kader Politikası, kısa zamanda Amerikalıların ve ABD hükümetinin hayalini süslemeye başlamıştır. Başkan Tyler, ilhak için kongreye teklif sunmuş ve bu teklif kongreden geçmiştir. Başkan Tyler bu teklifi 1 Mart 1845'te yani Başkanlığını James Knox Polk'a devretmeden 3 gün önce imzalamıştır. Teksas, ABD'nin ilhakını 4 Temmuz 1845 yılında onaylamış ve 29 Aralık 1845 yılında bir köle eyaleti olarak kabul edilmiştir. Yeni Başkan James Knox Polk, Teksas ile tatmin olmamıştır. Amacının bütün "Hispanik Kuzey Amerika" olduğunu belirtmiştir. Özellikle Pasifik Okyanusu'nda önemli bir liman olan ve doğu ile ticareti geliştirmek için stratejik bir konumda bulunan Kaliforniya'yı topraklarına katmak istemiştir. 1844'te gerçekleştirilen başkanlık kampanyasında Demokrat Partililer sadece Teksas'tan Rio Grande'ye kadar olan toprakları değil, Pasifik Okyanusu'na kadar uzanan Oregon ve Kaliforniya'yı da istemiştir (Remini, 2008: 122-127).

Meksika, Teksas'ın ilhakını ABD'nin yeni topraklar elde etmek için sergilediği saldırganlığın açık bir göstergesi olarak görmüştür. Meksika, iki ülkeyi birbirinden ayıran sınırın Rio Grande (Nehir) değil Nueces Nehri olduğunu ısrarla belirtmiştir. Meksika ABD'nin Kaliforniya'yı satın almak için yaptığı teklifi de reddetmiştir (Remini, 2008: 122-127).

ABD Başkanı Polk, Nueces Nehri'nde konuşlanmış olan 3500 kişilik birliklerin komutanı Zachary Taylor'a, ABD ile Meksika arasında tarafsız bölge olan Rio Grande'ye ilerlemesini emretmiştir. Bu eylem, 25 Nisan 1846'da beklenildiği üzere Meksika saldırısına davetiye çıkarmıştır. Meksikalılar, 63 askerden oluşan Amerikan keşif birliğine pusu kurarak altısını öldürmüş, diğerlerini rehin almıştır (Remini, 2008: 122-127).

Amerikan keşif birliğinin pusuya düştüğü haberi Washington'a ulaştığında Başkan Polk derhal bir savaş mesajı hazırlamıştır. Kongreye yazdığı yazıda Meksika'nın Amerikan topraklarında Amerikalı kanı döktüğünü ifade ederek, Meclis ve Senato'dan iki ülke arasındaki savaşın varlığını tanımasını istemiştir. Bütçe ve savaş gönüllüleri hakkındaki problemler Meksika'nın Teksas'ı işgal etmesiyle, savaşın zaten var olduğu konusunda anlaşılarak çözülmüş ve Başkan 13 Mayıs 1846'da tasarıyı imzalamıştır (Remini, 2008: 122-127).

1846 yılında Meksika-ABD savaşı başladığında iki ülke sosyo-ekonomik gelişmişlik kalkınma açıdan çok farklı konumdadır. Savaşın sürdüğü iki yıl boyunca Meksika'da yedi cumhurbaşkanlığı değişikliği ve on dışişleri bakanı değişikliği yaşanmıştır. ABD, iç savaş öncesi değişken bir yapıya sahip olsa da 1823 Monroe Doktrini ve "Aşikâr Kader" anlayışı ile savaşı kazanabilecek sembolik siyasi araçlara sahip olmuştur. Meksika, merkezi konumda olan istikrarlı bir liderden yoksun bir şekilde, zengin kaynaklara sahip ve Pan-Amerikan genişleme arzusunda bir devlet ile mücadele etmek zorunda kalmıştır (Pollack ve Morales, 2013).

Aşikâr Kader Politikası, iç savaş sırasında birbirleriyle anlaşamayan generalleri bile Meksika karşısında aynı amaç uğrunda bir araya getirmiştir. Meksika ve ABD arasında savaşın başlamasının asıl nedeni Teksas ve Kaliforniya bölgesinin coğrafi avantajlarıdır. ABD, Teksas'ı tarımsal üretim potansiyeli, Kaliforniya'yı ise Pasifik Okyanusu'na doğrudan temas etmek için istemiştir (Pollack ve Morales, 2013).

Savaşın kendisi, ABD için askeri açıdan zafer üstüne zafer kazandırmıştır. General Taylor, Şubat 1847'de Buena Vista'da Meksikalıların önemli bir kuvvetini mağlup etmiştir.

General Winfield Scott ise Vera Cruz'a inen bir keşif grubuna eşlik ederek Mexico City'nin içlerine geçmeyi başarmıştır. 14 Eylül 1847'de ABD birlikleri Meksika başkentini ele geçirmiştir. Ardından Meksika Belediye Meclisi tarafından General Scott'a teslimiyetin kabul edildiği bildirilmiştir. Bu esnada Yüzbaşı John C. Fremont, Kaliforniya'da bir keşif gezisine çıkmıştır. Burada ABD'nin Meksika'ya savaş açtığını duyduktan sonra Kaliforniya'nın bağımsızlığını ilan etmesine yardım etmiştir. İlk olarak Bear Flag (Ayı Bayrağı Cumhuriyeti) kurulmuş hemen sonrasında ise yıldızlı ve çizgili ABD bayrağı göndere çekilmiştir. Bu olaylar cereyan ederken Albay Stephen W. Kearney'e New Mexico'yu istila etmesi emri verilmiştir. Kearny, Ağustos ayında Santa Fe'ye gelmiş ve kendi ordusunun iki katı büyüklüğündeki Meksika ordusunu geri çekilmeye zorlamıştır. Sonrasında New Mexico'yu ABD toprakları olarak ilan etmiştir. Albay daha sonra batıya doğru ilerleyerek Yüzbaşı Fremont'a katılmış ve Kaliforniya'nın fethini tamamlamıştır. Savaşı en kısa sürede bitirmek amacıyla Başkan Polk, Dışişleri Bakanlığı'nda Kâtip olarak görev yapan Nicholas Trist'i Barış Komiseri olarak Meksika'ya göndermiştir. Trist, 2 Şubat 1848'de Meksika ile Guadalupe Hidalgo Anlaşması'nı ortaya çıkarmayı başarmıştır. Senato bu anlaşmayı 10 Mart'ta 38'i kabul; 14'ü red oyla onaylamıştır. Bu anlaşmayla ABD 500,000 mil kare bölgeyi kendi topraklarına katmıştır. Bu topraklar içerisinde günümüzün Kaliforniya, Nevada, Utah, New Mexico ve Arizona eyaletleri ve Wyoming'in bir kısmı ile Kolorado'nun batı kısmı bulunmaktadır. Meksika Hidalgo Anlaşması'yla Rio Grande'yi Teksas sınırı olarak kabul etmiştir. Karşılık olarak ABD, Meksika'ya 15 milyon dolar ödemiştir. Amerika savaş sırasında 1,721, hastalık nedeniyle ise 11,550 kişiyi kaybetmiştir. Meksikalıların kaybı ise 50,000 civarında olmuştur (Remini, 2008: 122-127).

Aşikâr Kader Politikası ve sonucunda gelen ABD-Meksika Savaşı Amerika ve Meksika tarihlerinde yeni dönemlerin başlangıcı olmuştur. Yıllar sonra, savaşın ardından iki devlet arasında oluşturulan sınır, Meksika-ABD arasında bir göç koridoruna dönüşerek yeni bir sorunun parçası olmuştur (Remini, 2008: 122-127).

15 milyon dolarlık bir tazminat karşılığında topraklarının yarısından fazlasını ABD'ye vermek durumunda kalan Meksikalılar, ilkokul eğitim sürecinden itibaren bu ilhakı ABD işgali olarak öğrenmiştir. ABD ilkokullarında ise bu olay daha seyreltilmiş biçimde ABD-Meksika Savaşı olarak öğretilmiştir. Bu genişleme, ABD liderleri tarafından "Aşikâr Kader" adıyla meşrulaştırılmıştır. Savaşı sona erdiren 1848 Guadalupe Hidalgo Anlaşması ile ABD, yüz bin Meksikalıyı, iki bin yerli nüfusunu ve bir milyon mil kare toprağı ülkesine katmıştır.

Böylece ABD, yeni oluşan sınırla zengin altın rezervi olan bölgeyi ve Pasifik Okyanusu'ndaki açık deniz limanını da ele geçirmiştir (Cravey, 2012: 207).

Sınırın tarihçesi, ABD ve Meksika arasında ABD'nin baskınlığı biçiminde şekillenerek süren, eşitsiz bir durumun yansıması niteliğindedir. Sınırın oluşumu, iki eşit devlet arasındaki karşılıklı bir anlaşmadan ziyade, orantısız bir mücadelenin sonucu olarak görülmektedir (Bosco ve Jackiewicz, 2012: 206). Öte yandan, Meksika-ABD sınırının pek çok yerde doğal sınır özelliğini taşıması başka tür sorunların yaşanmasına da neden olmaktadır. Örneğin, Rio Grande Nehri birçok defa ABD ve Meksika arasında akış hattını değiştirerek sınırla ilgili yeni türden anlaşmazlıkların ortaya çıkışına neden olabilmektedir. Taşkınlar, toprak kaymaları ve seller sınırı doğal yollarla değiştirebilmektedir. Bu durum, nehrin iki tarafındaki arazi sahiplerinin huzursuzluklarına ve şikâyetlerine neden olmaktadır. Bu amaçla nehir hareketlerini ele almak için Uluslararası Sınır ve Su Komisyonu (International Boundary and Water Commission-IBWC) kurulmuştur[1] (Osborn, 2015).

Meksika-ABD sınırındaki belgesiz göç sorunu yirminci yüzyıl başlarından itibaren günümüze dek devam etmektedir. 1848-1929 yılları arasında Meksikalılar sınırı özgürce geçmiştir. Bu dönemde sınırı belgesiz geçmek yasadışı görülmemiştir (Payan, 2006: 54).

Kuzey Meksika'da ikamet eden Meksika vatandaşları o dönemki anlaşma gereğince istedikleri takdirde ABD topraklarında yaşamaya devam etmiştir. Öte yandan yeni sınırlar iki ülke arasında aile bölünmelerinin yolunu açmıştır. Bir süre sonra, sınır bölgesi topraklarının bir ülkeden diğerine geçişiyle, göç etmeden durdukları yerde ABD'ye dâhil olan ve kendi arazilerinde göçmen konumuna gelen Meksika vatandaşları, kültürel farklılıkları ve vatandaşlık durumu karmaşasıyla hem ABD hem de Meksika için yeni bir sorun teşkil etmeye başlamıştır. Üstelik ABD'nin Meksika toprakları üzerindeki hedefleri Guadalupe Hidalgo Anlaşması'yla kazandığı topraklarla sınırlı kalmamıştır. Meksika'nın kendi topraklarıyla ilgili iç politikasında da ABD etkisi her zaman sürmüştür (Henderson, 2011: 15).

Meksika'da 1876'da Diaz iktidara geldiğinde ülkede sadece 416 mil demiryolu bulunmaktadır. 1911'de Diaz iktidardan ayrıldığında ise ülkede 15 bin 360 millik bir demiryolu ağı vardır. Bu demiryolu ağı inşasının %70'ini ABD sermayesi ve ABD şirketleri üstlenmiştir (Henderson, 2011: 15).

[1] IBWC'den Rio Grande'nin akış bilançosu ve ABD-Meksika sınır bölgesine ait çevre raporları hakkında bilgi alınabilmektedir (Osborn, 2015).

1910 yılında Diaz'ın gücü, Meksika'nın kuzeyinde zengin bir toprak sahibi olan Francisco Madero tarafından tehdit edilmiştir. Madero'nun kampanyası halk tarafından büyük ölçüde kabul görmüş ve nereye giderse gitsin geniş kitlelerce desteklenmiştir. Diaz'ın adil bir seçimle Madero ile rekabete giremeyeceği anlaşıldıktan sonra Madero, Texas eyaletinin kentlerinden biri olan San Antonio'ya gitmiş ve orada şiddetli bir devrimi başlatmıştır. Aslında Madero, uzlaşıdan uzak bir koalisyon oluşturma peşinde, başından beri sorunlu bir hareketin lideri olmuştur (Henderson, 2011: 15).

Devrim, 1910 yılının Kasım ayında başlamıştır. İlk bölümü Mayıs 1911'de Diaz'ın istifası ile sonuçlanmıştır. Madero bu istifanın ardından Kasım 1911'de seçilerek başkan olmuştur. Madero'nun başkanlığından sonra ciddi bir kargaşa oluşmuş ve bu durum Şubat 1913'te Madero'nun suikastla devrilmesiyle sonuçlanmıştır. Bu aşamadan sonra Meksika'da şiddet ve kargaşa aralıksız bir şekilde devam etmiştir (Henderson, 2011: 15).

Yaşanan bu süreçte Meksika'dan ABD'ye göç neredeyse ülke sathına yayılarak çeşitli yerlerden, farklı nedenlere dayalı olarak gerçekleşmiştir. Bu, kimi zaman ailevi bir birlikteliğin tekrar sağlanması olurken, kimi zaman da iç siyasetin getirdiği huzursuz ve güvensiz ortamdan kaçmak biçiminde olmuştur. Ancak bu tür bir kaçışın arkasında duran etmenler -ayrıntıda- devrimle beraber ortaya çıkan kargaşa ortamının özelliklerine dayanmaktadır. Aşırı boyutta artan şiddet, salgın hastalıklar, açlık ve yükselen enflasyon, tarımsal faaliyetlerin durma noktasına gelmesi, çeşitli devrimci grupların çatışmaları ve yağma olayları Meksika halkının ülkelerini terk etmelerine neden olan yaygın sosyo-ekonomik, politik ve coğrafi etmenlerdir (Henderson, 2011: 15).

20. yüzyılın ilk yirmi yılında ABD'de Asyalı ve Avrupalı göçmenler daha fazla dikkat çekmiştir. ABD'nin göçmen kısıtlamaları 1929'a kadar Meksikalılar için sorun olmamıştır. Büyük Buhran[2] ile beraber Meksikalı göçmenler günah keçisi ilan edilmiş ve birçoğu ülkelerine geri gönderilmiştir. Meksikalıların bu zamana kadar tartışma konusu olmaması ülke içinde yeterince fark edilmemeleriyle açıklanmıştır. Meksikalılar bu süreçte genelde madenlerde, demir yollarında ve gözden ırak çiftliklerde çalışarak sorunun bir parçası olmaktan nispeten kurtulmuştur. Ancak Meksikalılar ABD'nin kentlerinde görünür olmaya başladıkça 'Meksika orijinli Hispanik göç' bir sorun olarak görülmeye başlanmıştır (Henderson, 2011: 34-35).

[2] Büyük Buhran, ABD tarihinin en büyük ekonomik çöküşü olarak gösterilmektedir. 1929 yılında başlamış ve iki yıl kadar etkili olmuştur (Khan Academy, 2017).

Diğer taraftan ülkelerine dönen Meksikalılar iki topluma da ait olamamıştır. ABD'de sahip oldukları kısmen daha nitelikli yaşam koşullarından sonra Meksika'da yaşama arzuları azalmıştır. Bunun yanında kendi toplumları da onlara farklı bir gözle bakmaya başlamıştır. Bir şarkıda ABD'den geri dönen / dönmek zorunda kalan Meksikalılar için şöyle söylenmiştir:

> "*Biraz İngilizce öğrendiler / Amerikalı gibi giyindiler ve dansa gittiler / Ama onlar kendi ırklarını inkâr ederler / Onlar en sefil varlıklardır / Dünyada onlar kadar aşağılık yoktur / Onlar döneklerdir"* (Henderson, 2011: 47).

1920'lerde ABD'de Amerikalı işverenler aktif olarak Meksikalı işçi çalıştırmaya başlamıştır. İşçi alımı devam ederken ihtiyacın azaldığı durumlarda çalışanlar üzerinden sorumluluk kabul edilmemiştir. Gerektiği zaman getirilen, ihtiyaç olmadığı zaman kolayca geri gönderilen komşu ülkenin vatandaşları, işverenler için bulunmaz nimet olmuşlardır. İşçi sendikaları ve ABD hükümeti bu duruma karışmazken Meksikalı işçiler de kendi haklarını savunmak adına çok az bir çaba gösterebilmiştir. Çoğu kez Amerikan ekonomisinin yavaşlaması esnasında işlerin kötüye gitmesinin faturasını Meksikalı işçiler ödemiştir. Bu dönemde göçmenlik Meksikalılar için onların ABD'ye gidip geri döndükleri döngüsel bir biçim almıştır. Doğal olsa gerek, çok az sayıda göçmen Amerika'da kalmayı tercih edip Amerikan kültürüne asimile olmayı seçmiştir (Henderson, 2011: 8).

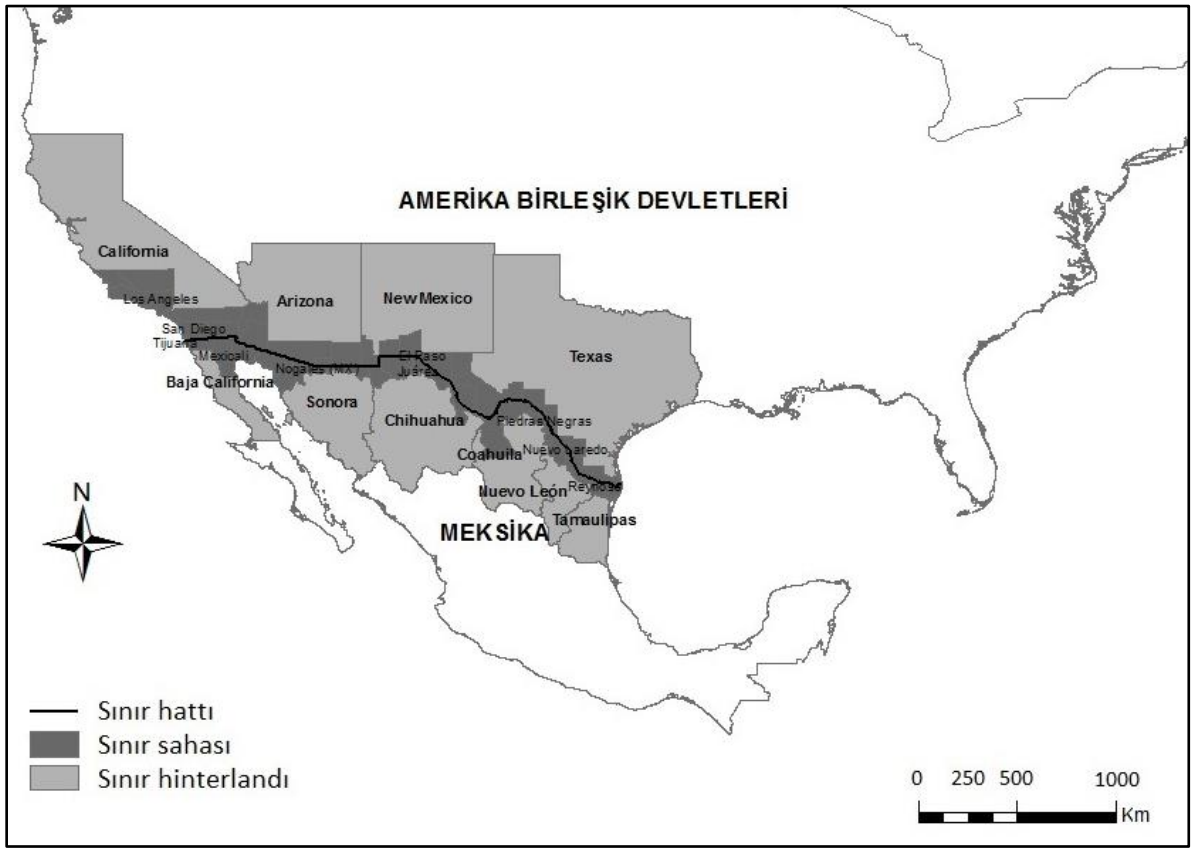
1929 öncesindeki göçmenlik yasaları Meksikalıların bir belgeye gerek olmaksızın sınırı geçmesine izin veren hükümleri içermektedir. Bu yasalar Meksikalılardan ziyade Asyalı göçmenleri, özellikle de Çinlilerin göçünü engellemek üzere tasarlanmıştır. 1929 Göç Yasası ise uyruk farkı gözetmeksizin belge olmadan Meksika sınırını geçmeyi yasadışı hale getirmiştir. Bu yasa, bazı çevrelerce, 1920'lerin ekonomik sıkıntılarına bir önlem paketi olarak da değerlendirilmiştir (Payan, 2006: 55).

Yirminci yüzyılın başlarından itibaren modern ulaşım hizmetlerinin yaygınlaşmasıyla, sınır ticareti ve insan trafiği de sınır bölgesinde artış göstermiştir. Kuzey-Güney otobanı ve demiryolları ile merkez ve sınır bölgeleri arasındaki mesafeler kısalmıştır. ABD'de 1920'lerden 1933'e kadar süren sınırı geçme yasaklarının yoğunlaştığı bu dönemde sadece Meksika'nın kuzeyinde turizm ve eğlence sektörlerinde Amerikalıların kontrolünde bir canlanma olmuştur. Öte yandan bu canlanmanın daha çok seks işçiliği, likör ve uyuşturucu ticareti ile kumar sektörlerinde meydana geldiği Bosco ve Jackiewicz'in çalışmasında (2012: 208) not edilmektedir.

Sınırlar arası etkileşimin arttığı ikinci dönem, 1930'lardaki ekonomik depresyon ve 1940'lardan 1950'lerin sonuna kadar süren ABD'nin bu bölge yakınlarındaki askeri üsleri yeniden inşa etme süreciyle özelleşmiştir. Askeri üsler, kısa sürede ABD'nin güney batısında konuşlanmıştır. Bu bölgede savaş dönemlerinde, Meksikalılar ABD ordusuna asker olarak alınmış; geri kalan zamanlarda ise Bracero Programı (1942-1965) çerçevesinde tarım sektöründe ve demir yolu inşasında çalıştırılmaya başlanmıştır. Sınır eyaletleri, yakın gelecekte olası bir göç etme eylemine istinaden sınıra yakın olması ve kolaylıkla sınırı geçiş için önemli hale gelmiştir (Cravey, 2012: 208).

2.3. Meksika-ABD Sınırının Fiziksel Özellikleri

Meksika, kuzeyinde ABD, güneyinde ve batısında Pasifik Okyanusu, doğusunda ise Atlas Okyanusunun parçalarından olan Karayip Denizi ile Meksika Körfezi'nce çevrelenmiş bir Orta Amerika ülkesidir. Kuzeyde Pasifik ve Atlantik arasında batıdan doğuya doğru oldukça geniş bir alanı geçen ABD sınırına karşılık güneydoğuda Meksika ile Guatemala ve Belize'yi ayıran sınır, Kuzey Amerika kıtasının bu alandaki daralan biçimi gereği oldukça kısadır. Sırasıyla, batısında ve doğusunda yer alan Pasifik ve Atlantik arasında kalan ve Kuzey Amerika kıtasının güneye doğru daralan bu bölümünde Meksika'nın şekli, genel hatlarıyla bir üçgeni andırmaktadır (Şekil 1).

Şekil 1. Meksika-ABD sınır bölgesi (Aguilar Barajas, vd. (2014)'nden faydalanılarak hazırlanmıştır).

Meksika-ABD sınırı, Meksika'nın kuzeyinde yaklaşık 3100 km (BBC Türkçe, 2018) uzunluğundadır. Sınır, ABD tarafında, batıdan doğuya doğru, Kaliforniya, Arizona, New Mexico ve Texas eyaletleri boyunca uzanmaktadır. Meksika tarafında ise, batıdan doğuya doğru, Baja Kaliforniya, Sonora, Chihuahua, Coahuila, Nuevo Leon ve Tamaulipas eyaletleri boyunca sürmektedir (Şekil 1).

Meksika ve ABD arasındaki sınır, en batıdan doğudaki Rio Grande nehrine kadar bir çit ya da sadece bir işaret ile belirlenmiştir. Sınırın en fazla kuvvetlendirilmiş yeri Kaliforniya eyaletine bağlı olan San Diego kent bölgesi ile Meksika sınırına yakın bulunan Baja ve Tijuana şehri arasındadır. Bu hatta sınır, pek çok yerde dikenli tel veya uzun-çelik bariyerlerle takviye edilmiştir (Foto 1). Bu bölümde sınır, ikili ve üçlü çitlerle işaretlenmiş ve bu çitler 3 metre yüksekliğindeki, kalın-metal plakalardan yapılmıştır. Üç metre yükseklikteki birinci çitin arkasında 4,5 metrelik ikinci bir çit bulunmaktadır. Bu çitin üstüne ise dikenli teller geçişi önlemek için yerleştirilmiştir.

Fotoğraf 1. Meksika-ABD sınırındaki çit ve bariyerler (NBC News, 2017).

Fotoğraf 2. Meksika-ABD sınırının bir bölümü oluşturan Rio Grande Nehri (National Geographic, 2018).

Bugün, batıda ABD'de Kaliforniya; Meksika'da ise Tijuana'dan itibaren doğuya doğru devam eden sınır bariyerlerle örülü duvar[3] biçimindedir ve Meksika'nın Chihuahua eyaletinde bulunan Ciudad Juarez şehrini doğuya doğru 40 mil kadar geçtikten sonra bariyer / çitlerle örülü duvar aniden sona ermektedir. Doğuya doğru sınırın geri kalanı Rio Grande nehrini takip etmekte ve bu bakımdan doğal özellik taşımaktadır (Foto 2). Ancak bu kesimde yer alan Big Bend Milli Parkı da dahil olmak üzere, Teksas eyaletinde yüzlerce millik sınır hattı, bariyer örülü yerler haricinde (Foto 3) bazı yerlerde herhangi bir duvar ya da engel olmaksızın geçilmeye açıktır (Ahmed, vd., 2017). Arizona'nın kuzey kısımlarında yer alan Oodham Tohoto doğal koruma alanında ise arazi sadece demir çitlerle ikiye bölünmüştür.

[3] Trump yönetiminin bahsettiği Meksika sınırına örülmesi düşünülen yükseklik ve tipteki duvarın İsrail-Filistin sınırında bulunan duvara benzediği iddiası BBC Türkçe (2018) haberinde yer almaktadır.

Fotoğraf 3. Teksas bölgesinin bir bölümündeki sınır (BBC Türkçe, 2018).

Sınırın görünürlüğü aslında Meksika'dan ABD'ye yönelen yasadışı göçlerin yoğun yaşandığı yerlerde bu göçleri engelleme amacıyla belirgindir. Tijuana-San Diego bölgesinde çok sayıda haç görmek mümkündür. Bu haçlar sınırı geçmeye çalışırken hayatını kaybeden yüzlerce erkek, kadın ve çocukları temsil etmektedir. Tijuana-San Diego sınır hattı yakınlarında meydana gelen ölümlerin çoğu, sınırı geçmeye çalışan göçmenlerin olumsuz hava koşullarına maruz kalmaları nedeniyledir. Bu bölgedeki Sonoran Çölü gün boyunca çok sıcaktır, gece saatleri ise çok soğuk geçmektedir. Gün içerisindeki sıcaklık farkları ile gündüz ve gece saatlerindeki sırasıyla aşırı sıcak ve soğuk hava şartları göçmenleri dehidrasyon (susuzluk) ve hipodermi (sıcak çarpması) gibi yaşamlarını yitirmelerine neden olan etkenlerle yüz yüze bırakmaktadır.

Meksika'dan ABD'ye yönelen göç etme girişimiyle yaşanan bu trajik olaylar karşısında bazı sivil toplum kuruluşlarının yürüttüğü mücadeleler bu bağlamda dikkat çekicidir. Örneğin, '*Ni una muerte mas, Reform Ya* (Bir ölüm daha istemiyoruz, Reform yapın)' sloganı göç nedeniyle meydana gelen ölümlerin olmaması için kurulmuş, kâr amacı gütmeyen ve Amerikan Göç Reformu üzerine yoğunlaşan "Border Angels (Sınır Melekleri)" adlı kuruluşa aittir (Sue, 2013).

2.4. Meksika-ABD Sınırının Tarihsel Dönemleri

Büyük ölçüde ABD tarafından şekillendirilen sınırın gelişimi ve kullanımı dönemsel bakımdan dört aşamayla incelenebilir. Bu aşamalar: özgürlükler dönemi, Gümrük Dönemi, hukuki yaptırım dönemi ve ulusal güvenlik dönemi olarak ele alınabilir. Bu dönemlerin her biri, Meksika-ABD göç koridoru bölgesinde, özellikle beşeri hayatı önemli ölçüde etkileyen olaylarla özelleşmektedir.

2.4.1. Özgürlükler Dönemi

1848 ve 1910 yılları arasında Meksika-ABD sınırı kelime anlamındaki gibi sadece bir hudut olarak kalmıştır. ABD'nin güneybatısı o dönemde geniş alanların ve özgürlük ifadesinin karşılığı olan bir yer olmuştur. ABD'yi Meksika'dan ayıran bu sınır, vatandaşlık ve sivil hakları belirlemiş fakat hareketliliği ve erişimi kısıtlamamıştır. Hem insanlar, hem de sığırlar o dönemde serbest olarak karşılarına engel çıkarılmadan, sınırın iki tarafı arasında gidip gelmiştir. Bu dönemde sınırın ruhunu en iyi yansıtan şeyler kovboylar ve çobanların romantik hikâyeleri olmuştur (Payan: 2006: 6-9).

Meksika-ABD sınırı ilk olarak 1849 ve 1855 yılları arasında haritalandırılmıştır. Meksika ve ABD'nin ortaklaşa oluşturduğu sınır haritalandırma ekibi ABD-Meksika Savaşı'ndan sonra bir araya gelmiştir. Bu ekip Meksika'nın askeri yenilgisini ve toprak kaybını kayıt altına almak üzere toplanmıştır. Fakat haritalandırma ekibi boylam belirleme konusunda hatalar yapınca sınırın nihai hali 1896 yılı itibari ile belirlenmiştir (Alvarez, 2017).

Bölge, merkezi otoriteye olan zayıf bağlarıyla bilinir olmuş ve ABD'nin doğudaki ekonomik faaliyetlerinden uzaklaştırılmıştır. Sınır, o dönemde istedikleri biçimde özgürce dolaşan sınır devriyelerinin kendi inisiyatiflerine bırakılmıştır. On yıllar boyunca belli kontrol noktalarında, belirli saatlerde çalışan bir avuç ABD gümrük ajanı dışında sınır bürokrasisine dair konuşulacak bir şey olmamıştır (Payan: 2006: 6-9).

On dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısında Meksika-ABD sınırını düzenleyen göç konusundaki yasalar oldukça azdır. ABD Kongresi, daha çok Avrupa'dan gelen göç dalgası ile meşgul olduğu için güneybatıdaki insan hareketliliğini göz ardı etmiştir. 1882 yılında çıkarılan "Dışlama Yasası" demiryolu hatlarında çalışmak için ABD'ye göç eden Çinlileri hedef almıştır. Bu yasa Meksika göçüne hiç değinmemiş ve kara sınırlarına dair çok az şeyden bahsetmiştir. O dönemde kongrenin gündemleri, göçün bir askeri güvenlik meselesi

olmasından ziyade ekonomik ve iş kanununu ilgilendiren bir mesele olarak ele alındığını göstermiştir (Payan: 2006: 6-9).

1891 yılında çıkarılan Göç Yasası, "Kanada, British Columbia ve Meksika sınırları boyunca bu ülkeler ile ABD arasında sıradan yolculuklarda yolcuları engellemeyecek, geçişlerini geciktirmeyecek ve yolcuları rahatsız etmeyecek denetim kuralları koyulmasını emretmiştir. Göçmenlik servisi daha çok su yoluyla gelen göçe odaklanmış ancak karadan gelen göçe odaklanmamıştır. 1893 yılında 180 göçmenlik hizmeti görevlisinden 119'u New York yakınındaki Ellis Adası'nda bulunmaktadır. Meksika-ABD sınırında, Texas El Paso'daki Leonidas B. Giles adlı memur dışında bir görevlinin olmadığı rivayet edilmiştir. 1899 yılında Meksika-ABD sınırının tamamında toplam 4 göçmenlik servisi görevlisi olduğu ifade edilmiştir (Payan: 2006: 6-9).

Bu dönemde göçmenlik hizmetinin Hazine Departmanı'na bağlı olduğunu belirtmekte fayda vardır. 14 Şubat 1903'te ise Ticaret ve Çalışma Dairesi Başkanlığı'na geçmiştir. Görüldüğü üzere göçmenler daha çok iş gücü ve ticari konularla bağdaştırılarak güvenlik güçleri ve ulusal güvenlik gibi meselelerle ilişkilendirilmemiştir. Hükümet göçmenleri ulusal güvenliğe zarar verecek potansiyel suçlular olarak değil, işçiler olarak görmüştür. 1900'lü yıllarda göç konusu daha popüler olsa da henüz Kanada ve Meksika'dan gelen kara göçü ilgi odağı olmamıştır (Payan: 2006: 6-9).

Meksikalıların ABD'ye yenilgisi ne 1870'lerde Komançilerin, ne 1880'lerde Apaçilerin mağlubiyeti ne de Meksika-ABD Savaşı'ndaki toprak kaybı ile olmuştur. İki ülke arasındaki sınırın belirlenmesi ve ardından zenginlerin ve üst sınıfların kaynakların, sermayenin ve malların dolaşımına olan inançları Meksika'yı ABD karşısında ekonomik anlamda sürekli bir güçsüzlüğe mahkûm etmiştir. ABD kontrolündeki bu ticaret aynı zamanda yeni bir sosyal düzeni de ortaya çıkarmıştır (Alvarez, 2017).

1900'lü yılların başında kontrollü ticaret anlayışıyla Meksikalıların sınırdan girip çıkmaları rahat olmuştur. Girişleri kayıt altına alınmış ama zorluk yaşamamışlar hatta ABD'ye yerleşmelerinde de bir engel çıkarılmamıştır. Bu yıllarda sınırda kontroller biraz artmaya başlamıştır fakat bu değişimin odak noktası Meksikalılar değil Suriyeliler, Japonlar, Yunanlar ve Çinliler olmuştur. Üçüncü ülke vatandaşları Meksika sınırını ABD'ye geçiş yolu olarak kullanmaya başlamıştır. Bu durum, göçmenlik servisini Meksika'dan gelenleri meşru göç ve gayrimeşru göç olarak ikiye ayırmasına neden olmuştur. Meksikalılar "meşru göçmen" olarak görülmüştür. ABD, 1908 yılında Meksika'dan gelenlerin tüm kayıtlarını tutmaya

başlamıştır (Payan: 2006: 6-9). Theodore Roosevelt'in kullandığı "Meksika-ABD sınırı, Meksika'nın iyi niyetli sakinleri ve vatandaşları hariç herkese kapatılmalıdır" ifadesi oldukça dikkat çekicidir.

Bu dönemde yaklaşık 2100 millik bir alanda diğer ülkeye geçmeyi engelleyecek hiçbir çit bulunmamaktadır. Sadece sınırın iki tarafındaki kasabalar, kısa tel örgülerle birbirinden ayrılmıştır (Payan: 2006: 6-9).

Kongre, Meksikalı ve Kanadalılardan okuma yazma testlerini geçmelerini ve kişi başı 8 dolar vergi vermelerini istediğinde birçok kişi yasal geçiş noktalarından geçmekten sakınmıştır. Kanun dışı göçle mücadele tam olarak burada, bu zorlamalardan kaçan Meksikalılar ile New York ve diğer limanlarda hantal geçiş süreçlerini atlamak isteyen Asya ve Avrupalı göçmenlerin sınırın açık bölgelerini kullanarak Meksika üzerinden ABD'ye geçmek istemesi ile başlamıştır (Payan: 2006: 6-9).

2.4.2. Gümrük Dönemi

Sınırın kendisiyle doğrudan bağlantılı olmayan üç olay sınırın kaderini tamamen değiştirmiştir. Bu olaylar zinciri özgürlükler dönemini kapatarak, Gümrük Dönemi'nin başlamasına neden olmuştur. 20 Kasım 1910 yılında başlayan Meksika Devrimi, üç aşamalı zincirin ilk halkasını oluşturmaktadır. Devrim döneminde, çatışmanın ABD'ye sıçramaması için sınır güvenliği artırılmıştır. ABD hükümeti geçişi önlemek amacıyla sınıra hisarlar inşa etmiştir. Devrimin sonucu olarak üst sınıf sermayelerini de yanlarına alarak ABD'ye göç etmiştir. Meksika'daki baskı ortamından etkilenen alt sınıf ise mülteci sıfatıyla sınırı geçmiştir (Payan,2006: 9-11).

Meksika Devrimi'ne kadar ABD hükümeti sınırdaki hareketliliğe kısıtlayıcı önlemler getirmemiştir. Meksika Devrimi'nin Zapata ile birlikte sembol isimlerinden Pancho Villa'nın mühimmat elde etmek için ABD topraklarında bulunan New Mexico'da gerçekleştirdiği baskın ve Almanya ile Meksika'nın Birinci Dünya Savaşı sırasında Zimmerman Telgraf'ının yayınlanması ile ortaya çıkan ittifakı ile birlikte ABD sınır geçişlerini kısıtlamıştır (Klein, 2018).

Zincirin ikinci halkası ABD'de Çinlilerin göçünü engellemek amacıyla 1882 yılında çıkarılan Çin Dışlanma Yasası ile ABD'nin güneybatısına sirayet eden ABD'deki göç karşıtı dalga olmuştur. Yasa 1902 yılına kadar uzatılmıştır. Bu gelişmeler ışığında Meksikalıların günlük aktivitelerinden birisi olan, rahatça geçtikleri sınır bir anda yabancı topraklar olmuş ve

Meksikalılar da birer "yabancı" olmuştur. Sonrasında Amerikan toplumu sınır konusunda tavrını daha da sertleştirerek yeni yüzyılda sınırın kademeli olarak kapanmasını dile getirmiştir. ABD hükümeti sınırın bürokratikleşmesi ve teftişlerin sistematik hale gelmesi için çalışmalar başlatmıştır. 1924 yılında ABD Kongresi göçmenlik hizmetinin bir parçası olarak Sınır Devriyesini (Border Patrol) oluşturmuştur. Birkaç yüz ajandan oluşan devriye günümüzde on binlerce görevlinin yer aldığı bir yapıya dönüşmüştür (Payan, 2006: 9-11).

1900'lerin başından itibaren sınır ABD tarihinin en kapsamlı ve en pahalı federal polis bölgesi haline gelmiştir (Alvarez, 2017).

İkinci halkanın bir diğer kanunu da 16 Ocak 1920 yılında Amerikan Anayasasında alkollü içeceklerin imalatı, satışı veya ithal edilmesinin yasaklanması olmuştur. Yasakların uygulanması için gümrük denetimleri daha belirgin hale gelmiştir. Bu değişiklik, gümrük müfettişlerinin ve sınır devriyesinin mesaisini artıran bir karaborsa pazarının ortaya çıkmasını sağlamıştır. ABD Meksika sınırı, bir katırda ya da gizli bir kargoda saklanmış alkollerin kaçakçılar tarafından geçirildiği bir güzergâh olarak görülmeye başlanmıştır. Gümrük kanunlarının uygulanabilmesi için bu dönemde gümrük ajanı sayısı artırılmıştır. Yasakların kaldırıldığı dönemde dahi gümrük denetimleri sınırı geçen diğer mallar üzerinde yoğunlaşmaya devam etmiştir. 1929 yılında Kongre'nin çıkardığı yeni yasa ile Meksikalılar artık ABD'ye girmek için vize almak durumunda bırakılmıştır. Bu kararla birlikte Meksikalıların bir zamanlar kendi toprakları olan bölgeye giriş ayrıcalıkları ellerinden alınmıştır. Daha da fazlası Hispanik yerel toplum tam ortadan ikiye bölünmüştür (Payan, 2006: 9-11).

Aynı yıllarda ABD'nin güneybatısı genişleme sürecindedir ve emek için artan bir talep oluşmuştur. 1910-1930 yılları arasında Meksika Devrimi ve sonrasında bir milyondan fazla Meksikalı'nın ABD'ye giriş yaptığı tahmin edilmektedir (Torrans, 2000: 7).

Zincirin üçüncü halkası -doğrudan bir etkisi olmasa da- Birinci Dünya Savaşı yıllarıdır. Bu dönemde Meksika, devrim ile güç kaybederken, ABD müreffeh bir ekonomiye sahip olgun güçlü bir devlet haline gelmiştir. İki ülke arasında fark açılırken Meksikalılar ABD'yi hem siyasi hem de ekonomik olarak bir sığınma yeri olarak görmeye başlamıştır (Payan,2006: 9-11).

1933'te ABD Başkanı Franklin Roosevelt göreve başlamış ve Latin Amerika ile ilişkileri geliştirmek için yola çıkmıştır. Açılış konuşmasında, "İyi komşuluk politikası

izleyeceğim" demiştir. Bu politikası ile Latin Amerika'daki her türlü silahlı müdahaleye karşı çıkmayı ve ABD'nin müdahaleci politikaları takip etmeyeceği konusunda güvence vermeyi amaçlamıştır (Council on Foreign Relations, 2018).

2.4.3. Hukuki Yaptırım Dönemi

Diğer dönemlerde olduğu gibi bu dönemi keskin bir şekilde betimleyecek Meksika Devrimi, Birinci Dünya Savaşı gibi belirgin bir olay yaşanmamıştır. Nixon ile başlayan süreç yavaş yavaş meydana gelmiştir. Amerika'da muhafazakâr güçlerin ön plana çıkmasıyla birlikte siyasi alanda hukuk ve nizam ön plana çıkmıştır. Ronald Reegan Washington'a geldiğinde ondan beklenen şey, "kanun ve nizam" uygulaması olmuştur (Payan,2006: 11-13).

1969 yılının Eylül ayında ABD Başkanı Richard Nixon, "uyuşturucuyla savaş" ilan etmiş ve Meksika-ABD sınırında saldırgan bir şekilde "Arama-Ele Geçirme Operasyonu ya da Durdurma Operasyonu'nu (Operation Intercept) " başlatmıştır. Birleşik Devletler'e giren tüm insanlar ve araçları denetlemek için sınır boyunca binlerce ajan görevlendirmiştir. Sınırın Meksika tarafında kuyruklar uzadığı ve bu konuda Meksika'ya danışılmadığı için Meksika Hükümeti operasyona tepki göstermiştir. Ekim ayı ortasında, operasyon sona ermiş ve yerine iki ülke arasındaki ikili işbirliği anlaşması imzalanmıştır (Council on Foreign Relations, 2018).

Meksika'nın kentleşmesi ile birlikte yükselen belgesiz göç, 1960'lar ve 1970'lerde milyonlarca Meksika vatandaşının Amerika'da yasal olmayan bir şekilde yaşamaya başlamasıyla sonuçlanmıştır. ABD hükümeti hukuki yaptırım döneminde öncelikle belgesiz göçmen sorununa odaklanmıştır. Kanada sınır devriyesinden Meksika sınırına önemli bir aktarım yapılmıştır. ABD bu durumu "yabancı işgaline karşı sınırı koruma" olarak nitelemiştir (Payan,2006: 11-13).

1982 yılında ABD hükümeti Kolombiya uyuşturucu kartellerine baskı yapmaya başlamıştır. Kolombiya uyuşturucu ağı Meksika sınırında faaliyet gösteren Miguel Angel Felix Gallardo'nun uyuşturucu kaçakçılığı örgütü ile ittifak kurmaya çalışmıştır. Bu yeni ittifak, 1970'li yıllarda büyük bir kısmı korunmayan sınırda gelişen eroin ve esrar ticaretinin yanı sıra, kokain ticaretinin de sınırda yürütülmesini beraberinde getirmiştir. 1980'lerde Meksika-Kolombiya uyuşturucu kartel ittifakları sınır ötesi kaçakçılık yapmıştır. Bundan kaygı duyan ABD hükümeti Meksika sınırında uyuşturucu ile mücadele çabalarını artırmaya başlamıştır. Bu durum göç sorunu ile birlikte ele alınarak göç konusunda da yaptırımların üst

perdeden olmasını sağlamıştır. Bu sayede güvenlik güçleri sınırda yeni aktör olarak ortaya çıkmış ve sınırla ilgili her hangi bir problemde çözümün yeni adresi olmuştur (Payan,2006: 11-13).

1973'te Amerika Birleşik Devletleri Uyuşturu ile Mücadele Dairesi'ni (DEA) kurmuştur. 1970'lerde ve 1980'lerde iki ülke arasında uyuşturucu konusunda işbirliği devam etmiştir. 1985'te Meksika'da bir DEA ajanının suikast sonucu öldürülmesi Washington'ı uyuşturucuyla savaşmak için tek taraflı bir strateji izlemeye götürmüştür (Council on Foreign Relations, 2018).

Hukuki Yaptırım Dönemi 1990'lı yıllarda güçlendirilmiştir. 1993 ve 1994 yılları arasında üç sınır güvenlik operasyon birimi kurulmuştur. Bunlardan birincisi Teksas, El Paso'da "Sınırı Koru Operasyonu", ikincisi Arizona'daki "Muhafız Operasyonu" ve üçüncüsü Kaliforniya'daki "Gözetleyici Operasyonu" olmuştur. Bu üç operasyon ileri teknoloji araçlarla askeri bir zihniyetle oluşturulmuştur. Bu operasyona bağlı devriyeler belgesiz işçileri ve yasadışı uyuşturucu akışını durdurmak amacıyla her çeyrek milde bir sınırı kontrol etmiştir. Bu sayede sınır hakkında -kanunun olmadığı, yasalara aykırı işlerin yapılabildiği bir yer- düşüncesinin yok edilmesi amaçlanmıştır (Payan, 2006: 11-13).

Bu dönemde sınırın iki tarafındaki yerel topluluklar, onları birbirlerine bağlayan tarihi bağları kaybetmeye başlamış, sınır ötesindeki sosyal ve aile ilişkileri zayıflamıştır. İki ülke arasındaki sınırda çitler yükselmiş ve esas olarak kentsel alanlarda çelik bir duvar inşa etme fikri konuşulmaya başlanmış ve bazı yerlerde duvarlar inşa edilmiştir (Payan,2006: 11-13).

2.4.4. Ulusal Güvenlik Dönemi

Hukuki Yaptırım Dönemi'nin aksine, Ulusal Güvenlik Dönemi'nin ortaya çıkması zamana yayılan bir süreç olmamıştır. 11 Eylül 2001'de New York'ta gerçekleşen terör saldırısı bu dönemin başlaması için yeterli olmuştur. Bu saldırıdan sonra belki de ABD'nin hiçbir bölgesi Meksika-ABD sınırının etkilendiği kadar bu olaydan etkilenmemiştir. O gün terör saldırısını tespit edemeyenler sonraki günlerde göç prosedürüne odaklanmıştır. 11 Eylül saldırısı ile neredeyse ilgisi olmamasına rağmen bu başarısızlığın faturası büyük ölçüde Meksika-ABD sınırına pay edilmiştir. Aslında asıl mesele sadece bir sınırın denetiminin artırılması değil, bütün ülkeyi kapsayan bir koordinasyon eksikliği olarak görülmüştür. Potansiyel teröristler deniz, hava, kara yoluyla ülkenin her hangi bir yerinden giriş yapma girişiminde bulunabilecekken tek bir sınıra odaklanılmıştır (Payan, 2006: 13-14).

ABD, 11 Eylül 2001'den sonra sınır güvenliğine yoğunlaşmıştır. Kongre, 2004 yılında on bine yakın sınır devriye görevlisinin işe alımına yetki vermiş ve 2010 yılına kadar yirmi bin kişiyle iki katına çıkarmıştır. Bu sıkı denetimlerden sonra mevsimlik olarak evlerine dönen Meksikalı göçmenler artık sınır devriyesi tarafından tutuklanmaktan korktuğu için Amerika Birleşik Devletleri'nde kalmaya başlamıştır (Council on Foreign Relations, 2018).

11 Eylül saldırılarının sınır üzerinde kısa ve uzun vadeli etkileri olmuştur. Kısa vadede sınır geçici olarak kapatılmıştır. Bu uygulama ile aileler birbirinden ayrılmış, öğrenciler okula gidememiş, günlük olarak sınırı geçerek işe gidenler işlerine gidememiş ve ekonomi zarar görmüştür. Sadece El Paso'da 11 Eylül'den sonraki ayda 50,000 daha az ticari iş yapılmıştır. Sınırı geçmek için harcanılan süre, denetimlerin artması nedeniyle 4-5 saat daha uzun hale gelmiştir. İthalat ve ihracat sektörü taşımacılıkta oluşan gecikmeler, yakıt masraflarının artması nedeniyle ek harcamalara gebe olmuştur (Payan, 2006: 13-14).

Uzun vadede sınır meselesi bir hukuki yaptırım ya da kolluk meselesinden çıkıp ulusal güvenlik meselesine evirilmiştir. 11 Eylül'den sonra sınır güvenliği için ayrılan bütçe 1980 ve 1990'ların çok üzerine çıkarak 2006 yılında 7 milyar dolara ulaşmıştır. 2005 yılında Kongre üyesi Bennie Thompson sınır devriyesi sayısının 11,000'den 21,000'e çıkarılmasını istemiştir. Fakat bu talep dönemin Başkanı Bush tarafından veto edilmiştir (Payan,2006: 13-14).

ABD Başkanı Bush, Ekim ayında ABD-Meksika sınırı boyunca yedi yüz kilometre uzunluğunda bir çit yapılmasını öngören yasayı imzalamıştır (Council on Foreign Relations, 2018).

Bütün bu güvenlik endişesi ile beraber sınır devriyeleri sınırdan geçen insanlara farklı şekilde davranmaya başlamıştır. 11 Eylül sonrasında her bir araç ve kişi ABD'ye girerken potansiyel bir suçlu, Amerika'ya zarar verecek bir şüpheli gözüyle kontrol edilmiştir (Payan, 2006: 13-14).

İşin ilginç tarafı şudur ki; 11 Eylül 2001'den beş yıl sonra sınırdaki yasadışı geçişlerde köklü bir değişim olduğunu söylemek zordur. Arttırılan bütçeye ve personel sayısına rağmen uyuşturucu kaçakçılığı ve belgesiz göç 11 Eylül öncesindeki seviyesinde devam etmiştir. Göçmenlere karşı davranış kötü yönde değişmiş, evrak işleri artmıştır ama temel sorunlarda bir çözüm yaşanmamıştır (Payan,2006: 13-14).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. Sınırı Geçiş Politikaları ve Sınır Geçişlerini Kolaylaştırıcı Unsurlar

Meksika-ABD sınırında sınır geçişlerinin kolaylığı ya da zorluğu ABD politikalarına bağlı olarak tarih boyunca değişkenlik göstermiştir. Süreç içerisinde ABD'nin zaman geçtikçe sertleşen politikalarına karşı göçmenlere yardımcı olan çeşitli gruplar oluşmuştur.

3.1. Meksika'nın Bağımsızlığından Günümüze ABD'nin Sınırı Geçiş Politikalarının Değerlendirilmesi ve Göçmenlerin Sınırı Geçişleri

Meksika-ABD sınırının nasıl şekillendiğini anlamanın önemli bir yolu da sınır ile ilgili yapılan antlaşmaların tarihsel süreçte gözden geçirilmesine bağlıdır. Avrupa güçlerinin dünyanın pek çok yerinde sömürgeleri olarak kurdukları devlet sistemlerinden önce Meksika ve ABD ilişkileri bu iki ülkenin koşullarına özgü biçimde gelişmiştir.

3.1.1. Bağımsız Meksika ve Guadalupe Hidalgo Anlaşması

Dünya, modern çağa doğru ilerlerken siyasal coğrafyada beliren yeni ortam koşulları çoğu kez ABD'nin lehine gerçekleşmiştir. Meksika'da –özellikle orta ve güney bölgelerde- Aztekler, Mayalar ve çok sayıda yerli medeniyet yaşamıştır. 1519'da sömürü ve kolonizasyon için kıtaya gelen İspanyollar –her ne kadar daha sonra hastalıklar ve sömürü sonucunda gerçekleşse de- yerli nüfusu yerinden etmeyi ya da yok etmeyi asıl bir amaç olarak benimsememiştir. Ancak İspanyolların Latin Amerika'ya gelişinden sonra inşa edilen yeni sosyo-politik düzende yerliler çoğunlukla köylüler ve işçiler olarak rol almış ve etiketlenmiştir.

Meksika'da 1821'de[4] İspanyolların inşa ettiği sömürge dönemi sona erene kadar nüfusun yaklaşık yüzde 60'ı yerli, yüzde 22'si Castes[5] ve yüzde 18'i de beyazlardan oluşmaktaydı. Yerliler ve Castesler çoğunlukla yoksul ve "cahil" (okur-yazarlığı olmayan) olarak görülmüştür. Birçoğu İspanyolca bilmemekteydi. Elit beyazlar, ulusal dil olan İspanyolcada ısrar ederek İspanyolca üzerinden okuryazarlığı tekellerine almış, böylece zenginliği ve siyasi gücü de ellerinde bulundurmuştur. (Henderson, 2011: 9-10).

[4] Meksika'da her yıl Eylül ayının 15'inde bağımsızlık günü kutlanmaktadır. Aslında bağımsızlık 25 Eylül 1821 tarihinde kazanılmıştır fakat bağımsızlık bildirgesi Grito de Dolores'in yayınlandığı 16 Eylül 1810 tarihi bağımsızlık günü olarak kabul görmüştür. Kutlamalar 15 Eylül'de başlamaktadır ve ertesi gün ülkede resmi tatil ilan edilmiştir (Yarar, 2016: 22).

[5] Karışık ırk gruplarının üyelerine verilen isimdir. Ebeveynlerinin bir kısmı yerli, bir kısmı İspanyol ve bir kısmı siyah olan kişiler için kullanılmıştır (Encyclopedia of Latin American History and Culture, 2008).

Sınır bölgesinin çöl alanında yer alması nedeniyle doğal ortam şartları çoğu kez ekonomik faaliyetlere uygun olmamıştır. Buna bağlı olarak hem Meksika hem de ABD için sınır bölgesi tarih boyunca büyük ölçüde izole kalmış bir alandır. Böylece her iki ülkenin sınır bölgesindeki toprakları uzunca bir zaman ekonomik ve kültürel inşadan ve bir ölçüde siyasi etkiden uzak kalmıştır. Meksika-ABD sınır bölgesinde, bu alanı geçmek geniş çorak topraklarda ve kimi zaman sarp kayalıklarda uzun süreli yolculukları ve olumsuz iklim koşullarıyla mücadele etmeyi gerektirdiğinden kolonizasyondan nispeten daha az etkilenmiştir (Cravey, 2012: 207).

Sınır bölgesinde, 18 ve 19. yüzyıllarda çeşitli yerli grupların yaşadıkları anlaşılmaktadır. Bölgede Tarahumaras, Yaquis ve Pimaslar tarımsal üretim yapılabilen çiftlik benzeri yerleşmelerde yaşamıştır. Zunis, Hopis, Acomalar, Pueblo olarak adlandırılan çok dar alanlı, küçük köylerde yaşamıştır. Apaçiler ve Navajolar ise bu bölgede gezici tarım, toplayıcılık ve avcılıkla geçinerek yerleşik yaşama geçmeyen gruplar olmuştur (Cravey, 2012: 207).

Öte yandan, yerlilerin bu bölgedeki mevcudiyeti çoğu zaman ABD ve Meksika'daki çeşitli çıkar grupları tarafından bir sorun olarak görülmüştür. Bunun nedeni, çıkar gruplarının sınır bölgesinin yerlilerin yaşam alanı olması nedeniyle, sınırda bulunan zengin doğal kaynakları yeterince sömürememesidir. Örneğin, Meksika-ABD savaşı sırasında James Polk, Meksika hükümetinin kendi topraklarını, özellikle de yerlilerin mesken tuttuğu alanları kontrol edemediği eleştirisinde bulunmuştur. On dokuzuncu yüzyıl boyunca ABD'nin güneydoğusunda bulunan bazı gruplar (yerli avcıları) yerlilerin zarar görmesine, hayatlarını kaybetmelerine ve en nihayetinde Meksika'nın kuzeyinde yerli nüfusun azalmasına neden olmuştur. Bosco ve Jackiewicz'in içinde Cravey'in (2012: 208) değindiği gibi, ABD'nin batısına, özellikle de Teksas'a yerleşen Amerikan yerleşimciler yerli avcılığını desteklemiş, kimi zaman onların mallarına el koyarak, kimi zaman da onları esir alarak yerli nüfus üzerinde tahakküm kurmuştur (Cravey, 2012: 208).

19. yüzyılda John Quincy Adams ve İspanyol Elçisi Lord Don Luis de Onís arasında 1819 tarihli Adams-Onís Antlaşması ile Kuzey Amerika'daki Amerikan ve İspanyol topraklarının sınırları belirlenmiştir. Antlaşma, günümüzdeki Kaliforniya, Nevada ve Utah eyaletleriyle birlikte Arkansas ve Red Rivers ile Teksas'ın doğu kısmına kadar olan kuzey sınırlarını belirlemiştir (Osborn, 2015). 1820'lerde Teksas'a gelen Amerikan yerleşimcilerin sayısı giderek artmaya başlamıştır. Bu durum Meksika hükümetini huzursuz ederken, ABD Başkanı Andrew Jackson'ın 1829'da 5 milyon dolar karşılığında Teksas'ı Meksika'dan almaya

kalkışmasıyla Meksika ve ABD arasındaki siyasal gerginlik tırmanmıştır. Meksika hükümeti açık bir şekilde bu talebi reddetmiştir. İki devlet arasında tansiyon artmaya devam ederken 1836'da Teksas, her iki ülkenin tarafında da yer almayacağını ve kendi bağımsızlığını ilan ettiğini açıklamıştır (Osborn, 2015). Teksas Cumhuriyeti komşuları ile yeni sınırlar kurmak istemiştir. Teksas, Adams-Onis Antlaşmasını yeni ABD sınırı olarak belirleme düşüncesindeyken Rio Grande'yi de Meksika sınırı olarak düşünmüştür. Meksika ise Teksas Cumhuriyeti'ni tanımamakla beraber sınırın günümüzdeki Corpus Christi üzerinden geçen Nueces Nehri'ne geri taşınması gerektiğini bildirmiştir. Bu anlaşmazlık 1845'te Teksas'ın ABD'ye ilhakı ile birleşince Meksika-ABD savaşı başlamıştır (Osborn, 2015).

ABD, savaş sırasında Kuzey Meksika, New Mexico ve Kaliforniya'yı işgal etmiştir. Yaklaşık iki yıl kadar süren savaşın ardından iki ülke 38 bin dolayında askerini kaybetmiş ve Meksika'da kaotik bir ortam hüküm sürmüştür. ABD, 13 Mayıs 1846'da savaş ilan ettikten sonra Palo Alto savaşıyla Teksas Fort'u işgal etmiştir. Bu savaşta Meksika'nın asker kayıpları ABD'nin iki katına çıkmıştır (Pollack ve Morales, 2013).

Savaş, 1848'de Guadalupe Hidalgo Anlaşması ile sona ermiştir. ABD, Meksika'ya 15 milyon dolar ödeyerek bugünkü Teksas ve Meksika arasındaki Rio Grande nehrinin iki ülke arasındaki yeni sınır olması konusunda Meksika ile anlaşmıştır. Meksika günümüzdeki Kaliforniya, New Mexico, Arizona, Nevada, Utah ve Oklahama'nın bir bölümü ile Wyoming ve Kolorado'yu ABD'ye devretmiştir. Devredilen bu topraklar bağımsızlıktan sonraki Meksika'nın yüzölçümünün yarısından fazlasına (%55) denk gelmektedir. Bu anlaşmadan sonra zengin yeraltı kaynaklarının olduğu bölgenin kaybıyla Meksika'nın ekonomik gelişmesi hususunda avantajın önemli ölçüde ortadan kalktığı anlaşılmaktadır. Amerika, kendi topraklarında kalan eski Meksika vatandaşlarına pek çok kez ABD vatandaşlığını vaat etse de, onlara Anglo ve / veya pratik bağlamda koloni vatandaşı muamelesinde bulunmamıştır (Pollack ve Morales, 2013).

3.1.2. Bracero Programı ile 1965 Göç ve Vatandaşlık Yasası

1940'larda ABD'nin İkinci Dünya Savaşı'na katılmasıyla ülkede büyük çapta askeri seferberlik ilan edilmiş ve önemli sayıda insan askere alınmıştır. Askere alınan nüfusun yokluğuyla boşalan kadrolar nedeniyle hizmet sektöründeki işgücü gereksiniminde ani bir artış olmuştur (Payan, 2006: 55). Bu amaçla ABD, Meksikalı işgücünü boşalan kadrolarda değerlendirmek amacıyla 1943'te "Bracero" olarak bilenen misafir işçi programını oluşturmuştur. Bu programla, Meksikalı işçilere ayrıcalıklı bir statü getirmek taahhüt

edilmiştir. Ancak bu program kapsamında ABD'ye gelen Meksikalılar, çoğunlukla çalışma disiplini olan yoksul köylülerdir. Bunun da ötesinde program, Meksika'daki ekonomik açıdan zor durumda olan insanların ABD'ye mülteci statüsünde göç etmesinin yolunu da açmıştır. Programla ABD'ye gelen Meksikalıların çoğunun kontratları bittiğinde ülkelerine geri dönmesi beklenmiştir fakat birçoğu sözleşmeleri sona ermesine rağmen sınır şehirlerine yerleşmiş ve sınırda Hispanik nüfusun artmasına neden olmuştur. Bracero programı, 1964 yılına kadar sürmüştür. 1956'da The El Paso-Herald Post Gazetesi, El Paso merkezine yılda 80 binden fazla göçmenin geçtiğini yazmıştır. ABD genelindeki pamuk tarlalarında ve özellikle hasat zamanlarında tarlalarda çalışmak için sınırı geçen bu insanlar toplamda 350 bin kişilik bir grubu oluşturmuştur. Özetle, 1943'den programın iptal edildiği 1964 yılına kadar yaklaşık 4 milyon Meksikalı Bracero programı kapsamında ABD'de çalışmıştır (Payan, 2006: 55).

Ancak 1943-1964 yıllarını kapsayan dönemde ABD'de çoğu kez göç karşıtı bir mevzuat oluşturulmuş ve bu mevzuat, özellikle Meksika'nın devrettiği topraklardaki belgesiz göçmenleri ilgilendirmiştir. Çünkü 1950'li yılların başlarında Meksika'dan ABD'ye yönelen belgesiz göç hızla artmıştır. 1950-54 döneminde ABD Başkanı Franklin Roosevelt ve Meksikalı lider Manuel Avila Camacho'nun Bracero Programı ile sınır ötesi emeğin serbest dolaşımını öngören ancak nihayetinde başarısız olan ve 1954'te geri dönüş operasyonunu (Wetback Operation) öngören bir süreç yaşanmıştır. En nihayetinde Bracero programı, Meksikalı işgücü emeğinin başarılı bir biçimde yönlendirilmesi bir tarafa, onların sarf ettiği emeğin sömürülmesiyle sonuçlanmıştır. Geri Dönüş Operasyonu boyunca ABD'den Meksika'ya bir milyondan fazla insan sürülmüş ve hatta göçmenlikle ilintili birçok ABD vatandaşı da tutuklanmıştır (Pollack ve Morales, 2013).

Geri Dönüş Operasyonu'nun başladığı 1954 yılından sonlandırıldığı 1959 yılına kadar ABD'de yasadışı göçmen sayısı yüzde 95 oranında azalmış ve sayı 50 bine kadar gerilemiştir. Ancak operasyonun sona ermesiyle birlikte yasadışı göçmen sayısı tekrar artış göstermiştir (Pollack ve Morales, 2013).

Bugün, ABD'de özellikle Hispanik göçmenlere karşı -yasaların da bir parçası olduğu- ırkçı ve önyargılı bir tutum hala söz konusudur. Son yıllarda bu konudaki en çok tartışılan anti-Hispanik tutumlu yasalardan biri, Arizona'da 2010 yılında çıkarılan ve göçmenleri temel bir takım haklardan yoksun bırakan ve mülteci statüsündeki göçmenlere karşı ayrımcılık yapan yasa olmuştur. "S.B. 1070" olarak bilenen yasayla, polise ülkede yasadışı olarak bulunduğuna ikna olduğu herkesi tutuklama hakkı verilmiştir. Çok sayıda yerel ve ulusal

muhalefete rağmen bu yasa, ABD'de özellikle devredilen toprakların sınır bölgesindeki hassasiyetine istinaden onaylanmıştır (Pollack ve Morales, 2013). Bu hassasiyet, gerek ABD'deki gerekse yeni Hispanik göçmenlere yönelik tutumları da biçimlendirmiştir. Bu tutumlardan en öne çıkanı savaştan bu yana tüm Hispaniklerin yoksul ve belgesiz olduğuna dair bir algının oluşmasıdır. Bu algı, zaman içerisinde, Hispanik göçmenlere dair ulus-ötesi bir olumsuz tutum meydana getirmiştir. Aslında, belge sahibi olsun olmasın, Meksika'dan ABD'ye gelen hiçbir göçmen kültürünü, geleneğini, Meksika'nın devrettiği toprakları ve Guadalupe Hidalgo Anlaşması'nı unutmamıştır. İroni şudur ki: Bugün neredeyse bütün ABD vatandaşları tarihin bir noktasında, genelde Avrupa olmak üzere, bir yerlerden göç etmiştir. Üstelik eskiden olduğu gibi günümüzde de göçmen karşıtı politikanın destekleyicisi olan insanların Meksikalılar özelinde olumsuz deneyimleri olmamıştır (Pollack ve Morales, 2013).

Meksika 1960'larda sınır bölgesindeki ekonomiyi canlandırmak amacıyla "Maquila" programını başlatmıştır. Sınır bölgesinde inşa edilen elektronik ve eşya fabrikalarıyla kalkınmayı amaçlayan bu program, uyuşturucu ve insan kaçakçılığı ve evrak sahteciliği gibi nedenlerle başarıya ulaşamamıştır (Cravey, 2012: 209).

ABD, 1965'te Göç ve Vatandaşlık Yasası'nı (Immigration and Nationality Act) kabul ederek göçmenlerin kendi ülkelerinden ABD'ye geçişine izin vermiştir. Bu yasa, daha çok göçmen aile üyelerinin kavuşturulması ve verimli iş gücünün ABD'ye geçmesini amaçlamıştır. Bu yasayla birlikte ülkeye gelen göçmen sayısındaki artış sonucunda ABD'nin etnik yapısı daha hızlı bir değişime uğramıştır. Nitekim 1965'ten sonra Latin Amerika'nın birçok ülkesinden gelen göçmenlerle beraber yasal göç oranı ABD'de, sadece yirmi yılda, %60 düzeyinde artış göstermiştir. Bu süreci takiben gelen Nixon yönetimi, Eylül 1969'da, Meksika-ABD arasındaki sınır geçişlerinin neredeyse kapanmasına neden olan bir uyuşturucu karşıtı "Durdurma Operasyonu (Operation Intercept)" programını başlatmışsa da sınır aşırı seyyahların şikâyetlerine bağlı olarak yetkililerin esrar aramalarını öngören bu girişim, yirmi gün sonra terk edilmiştir (Garfield, 2017).

Meksika-ABD sınır bölgesinin göçlerle ilgili günümüzdeki yapısı büyük ölçüde Bracero programının iptali sonrasındaki gelişmelerle özelleşmektedir. 1960'lar ile 1970'lerde kentleşme eğilimi hızlanan Meksika'da, kentlerdeki hızlı nüfus artışıyla birlikte işsizlik had safhaya ulaşmıştır. İşsizlerin birçoğu sınıra geri dönmüşler ve bu sefer misafir işçi vizesi olmadan ABD'deki çiftliklerde ve sanayilerde çalışmak üzere sınırı geçmeye çalışmışlardır. Bu girişimde bulunan göçmenlerin önemli bir kısmı çoğu yerde nispeten açık olan sınırdan geçerek ABD'nin çeşitli bölgelerine yerleşmeyi başarmıştır. Ancak 1980'lere gelindiğinde

ABD'deki belgesiz / yasadışı göçmen sayısının 4 ila 5 milyonu bulması nedeniyle sorun, yeni boyutlara ulaşmıştır (Payan, 2006: 55).

1965 ve 1985 arasında Meksikalıların belgesiz göçü yavaş da olsa istikrarlı bir biçimde yeniden artış göstermiştir. Bu dönemde belgesiz göç konusunda temel kaygı ve buna bağlı tartışmalar disiplinli bir şekilde çalışan göçmenlerin Amerikalı işçileri yerlerinden etmeleri konusunda yaşanmıştır (Payan, 2006: 55). Buna rağmen, 1965 yılında ABD Başkanı Lyndon Johnson, yeni bir Göç ve Vatandaşlık Yasası'nı onaylamıştır. Bu yasayla birlikte göçe dair ulusal kotalar ve kısıtlamalar kaldırılmıştır. Yasa, göç nedeniyle bölünen aileleri birleştirmek ve emek talebinin sağlanmasını amaçlamıştır. Latin Amerikalı ve Asyalı göçmenler bu fırsatla 1965 yılından itibaren ABD'ye yüksek oranda göç etmeye başlamıştır. 1960 yılında ABD'de başka bir ülkelerden gelen göçmen nüfus arasında Meksikalılar sadece %6 düzeyinde ve sıralamada yedinciyken, söz konusu oran 2009 yılı itibariyle %30'a yükselmiş ve Meksikalılar birinci sıraya çıkmıştır (Tablo 1) (Maas, 2012: 233).

Tablo 1. 1960 ve 2009 yılları itibariyle ABD'de yabancı ülkede doğmuş nüfus yüzdeleri, ilk on sırayı alan göçmenler.

Yıllar					
1960			2009		
Sıra No	ABD dışında doğmuş nüfus	Yüzde	Sıra No	ABD dışında doğmuş nüfus	Yüzde
1	İtalyanlar	13	1	Meksikalılar	30
2	Almanlar	10	2	Filipinliler	4
3	Kanadalılar	10	3	Hindistanlılar	4
4	Birleşik Krallıklılar	9	4	Çinliler	4
5	Polonyalılar	8	5	El Salvadorlular	3
6	SSCBliler	7	6	Vietnamlılar	3
7	Meksikalılar	6	7	Koreliler	3
8	İrlandalılar	3	8	Kübalılar	3
9	Avusturyalılar	3	9	Kanadalılar	2
10	Macaristanlılar	3	10	Guatemalalılar	2

Kaynak: Maas (2012: 235); Gibson ve Lennon (1999); US Bureau of the Census (2009).

3.1.3. 1986 Göçmenlik Reformu ve Kontrol Yasası

1986 yılında ABD Kongresi 1986 Göçmenlik Reformu ve Kontrol Yasası'yla çoğunlukla Meksikalı olan yaklaşık 3 milyon belgesiz göçmen için af ilan etmiştir. Ancak bunun da ötesinde söz konusu kanun, yasadışı göçü sınırlandırıcı bir içerikle sınırdan daha fazla işçinin gelmemesi için sınır devriyesini artırmış ve belgesiz işçi çalıştıran işverenleri cezalandırma yoluna gitmiştir. Bu önlemler, ABD Kongresi'ne göre belgesiz göç sorununu çözmek için atılmış adımlar olarak değerlendirilmiştir. Ancak 1986 Yasası belgesiz göçmen sorununu sadece bir sınır problemi olarak görmüştür. Meksika-ABD göç koridorundaki sorunu çözmek amacına yönelik bir yenilik getirmemiştir. 1986'dan 2006'ya kadar sınır devriyesi 2 bin kişiden 12 bin 200 görevliye ve bu konuya ayrılan bütçe ise 200 milyon dolardan 1 milyar 213 milyon dolara çıkarılmıştır. Sınır görevlilerinin çoğu (yaklaşık 9 bin kişi) Meksika-ABD sınırına yerleşmiştir. Geri kalan muhafızlar da Kanada sınırı ile limanlarda görev almıştır. Bu noktada sınır görevlisi sayısındaki ve mültecileri kontrol etmeye ayrılan bütçedeki artış, günümüze kadar göç konusunda uygulamaya konulan politikaların olumlu sonuçlar getirmediğinin bir başka göstergesi olarak da değerlendirilebilir (Payan, 2006: 55).

Böylece 1980'li yılların ikinci yarısında Meksika kökenli belgesiz göç, genel bir işçi politikası sorunu olmaktan ziyade sınır kolluk güçleri sorunu olarak değerlendirilmiştir. ABD hükümeti bu yeni politikayla belgesiz göçle olan mücadelesini uyuşturucuyla mücadele biçiminde kurgulayarak yeni bir cephe açmış ve sınır devriyesini yeni bir ordu olarak görmüştür. 1980'lerde ABD Kongresi askeri birlikleri sınır devriyesine yardım için görevlendirmiştir. Sınırda bu kapsamda pek çok operasyon yapılmıştır. Dolayısıyla, ABD hükümetinin belgesiz göçle mücadelesi göç sorununa daha fazla insan, daha fazla kaynak ve daha fazla taşıt katan bir mantığa bürünmüştür. Payan'ın (2006: 55) da belirttiği gibi belgesiz göçmenlere karşı mücadele onların yaşadıkları kentler yerine uluslararası sınıra yoğunlaşmıştır. Onları çalıştıran firmalar yerine belgesiz çalışanlar üzerine gidilmiştir.

Sınır sorununa odaklanan bu yasa uygulamasının iki önemli sonucu daha olmuştur. Meksikalı göçmenler Chicago, Denver ya da Atlanta'ya geçtikten sonra güvende olacaklarına ve peşlerinden kimsenin gelemeyeceğine inanmışlardır. Bu durum öncelikle ucuz işgücü ve esnek emekten faydalanan ABD işverenlerine fayda sağlamıştır. İkinci olarak, sınırdaki sıkı denetimler birçok belgesiz Meksikalı göçmenin çalışıp gelir elde ettikten sonra ülkesine geri dönme şevkini de kırmıştır. Göçmenlerin önemli bir kısmı yakalanma korkusu ile geriye

dönmek yerine ABD'nin sınır eyaletlerindeki kentlerde kalmayı tercih etmiştir (Payan, 2006: 55).

3.1.4. NAFTA Dönemi

1994 yılında ABD, Kanada ve Meksika arasında Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması (North American Free Trade Agreement -NAFTA) söz konusu ülkeler arasında serbest ticareti teşvik için imzalanmıştır (Wood, 2008). 1990'lı yıllarda NAFTA hem Meksika hem de ABD'li yetkililer tarafından Meksika'da ekonomik büyüme ve istihdam yaratma aracı olarak teşvik edilmiş ve buna istinaden Meksika'dan ABD'ye yönelen belgesiz göçün önüne geçilebileceği savunulmuştur. Ancak NAFTA'nın onaylanmasını takip eden on yıl içerisinde Meksika ve ABD arasındaki yasadışı göç büyük ölçüde artmıştır. Yalnızca 1990-2000 yılları arasında sayı iki katına çıkmıştır (Papademetriou, vd., 2004).

1994 yılında NAFTA'nın imzalanması ile birlikte Kanada, Meksika ve ABD arasında ticaret ve yatırım konusundaki engeller ortadan kalkmıştır. Bu sefer uluslararası şirketlerin ve işbirliklerinin, emeğin fazla, düzenlemelerin minimal seviyede ve ücretlerin çok düşük olduğu (günlük 7 dolar) Meksika'ya akın ettiği gözlenmiştir (Portes, 2006). Yerel Meksika şirketlerinin bu uluslararası firmalarla rekabete girmesi olanaksız hale gelmiştir. Birçok Meksika şirketi kapanmış ve Meksikalılar ya yasal olmayan işlere yönelmiş ya da sınırı geçerek yine ABD'ye gitmiştir (Portes, 2006).

Meksika'da yıllık yüzde 2,5 düzeyindeki ekonomik büyüme, 1994'ten bu yana gelişmekte olan dünya ortalamasının yarısından azdır. Kanada ve ABD ile hemen hemen aynı gibi görünse de bu durumu yanıltıcı bir bilgi olarak yorumlamak mümkün gözükmektedir. Çünkü Meksika'nın nüfusu hala oldukça hızlı artış gösterdiğinden kişi başına düşen gelir ülke refahını sağlamaktan uzaktır. Bugün Meksikalı bir vatandaşın ABD ve Kanada'daki eşdeğerlerine kıyasla, özellikle de NAFTA öncesi döneme göre daha az kazanmakta olduğu dikkat çekmektedir. Örneğin, Colegio Mexico ekonomi profesörü Gerardo Esquivel, "Temel fikir, ücretlerin ve yaşam standartlarının yakınlaşmasını teşvik etmekti" şeklinde bir söylemde bulunmuştur. Fakat Esquivel, bu amaca ulaşılamadığını ve Meksika'da her yıl zenginliğin bölüşülmesinde daha eşitsiz bir tablonun ortaya çıktığını belirtmiştir. Gelişmekte olan dünyanın önemli ülkelerinden biri olan Meksika'da dünyanın en zengin altıncı kişisi de dâhil olmak üzere, etkileyici bir milyarderler grubu bulunmaktadır. Yoksulluk ise 1990'ların başında nüfusun yarısına denk gelecek şekilde yaygınlaşmış ve sosyo-ekonomik eşitsizlikler daha da artmıştır. Bu itibarla, Meksika'nın politik çevrelerinin genellikle NAFTA'yı suçlayıcı

bir tavırdan kaçındığı izlenmektedir. Bazı kesimler ekonominin kötüye gittiği dönemde NAFTA'nın en azından son yirmi yılda Latin Amerika ülkelerinin iflasını önlediğini bile belirtmiştir. NAFTA yanlıları kökten nedenleri bulunan Meksika'daki ekonomik sorunlarının ticaret anlaşmasıyla çözülmesinin mümkün olmadığını belirtmişlerdir (Martin ve Cattan, 2017). Açıkçası bu sözde önlemlerin Meksika'daki gelir eşitsizliğinin artışını tetiklemekte olduğu anlaşılmaktadır. Bunun karşılığında ise Meksika'da özellikle ABD'ye göç etmeyi bir çıkış noktası olarak düşünen halkın varlığı sürmektedir.

3.1.5. NAFTA'dan Obama'ya

Yasal olmayan göçmenlerin ve uyuşturucu satıcılarının Meksika-ABD sınırından geçtiği algısı Amerikan halkı arasında yaygınlaştıktan sonra 1994'te ilk Ulusal Sınır Karakol Stratejik Planı geliştirilmiştir. Bu plan, yasadışı yollardan sınırı geçmeye çalışan kişilerin daha katı uygulamalarla yargılanması kararını içermektedir. Nitekim ABD Sınır Devriyesi bu yasaya istinaden 1999 yılında rekor sayıda uyuşturucu ve paraya el koymuştur[6].

1990'lı yılların sonlarında denetim istasyonlarında sınır geçişi öncesi sürücülerin geçiş sürecini hızlandırmak için otomatik bir sistem olan SENTRI kullanılmaya başlanmıştır. Bu sistemde sınırdaki memurların görebileceği bir ekrana sürücülerin kartlarının okutmasıyla şoförlerin fotoğrafı yansıtılmaktadır. 11 Eylül saldırısı sonrasında ise sınırda denetimler daha da artırılmıştır. Araçların ve yayaların sınırda altı saate kadar bekletildiği rapor edilmektedir.

2000'li yıllardan sonra 11 Eylül sonrası sıkı denetimlere rağmen yasadışı göç yine artmaya başlamıştır. 2005 yılında bir grup sivil organizatör Minuteman Projesi'ni başlatmıştır. Minuteman Projesi, binden fazla gönüllünün Arizona çölünde 23 millik bir alanda yasal olmayan göçmenleri arama faaliyetidir. 2006 yılında Güvenli Çit Yasası ile birlikte ABD, sınırda daha fazla çelik çit inşa etmeye başlamıştır. Yaklaşık 650 millik bu çit yine yaklaşık olarak 6 milyar dolara mal olmuştur.

Teksas eyalet hükümeti, Meksika'daki Teksas sınırında geçici sağlık hizmetleri veren kliniklerin kurulduğu "Operation Lone Star"ı 2008 yılında faaliyete geçirmiştir. Ancak bu proje iki hafta kadar sürmüştür. Proje, hangi ülke vatandaşı olursa olsun on bin kişiyi tedavi etmeyi amaçlamıştır.

2014'te Barack Obama göç reformunu ilan etmiştir. Bu reformda dört milyon belgesiz göçmen için sınırsız tehcir muafiyeti ve geçici çalışma izni tanınmıştır. Trump, yönetime geldikten sonra göçe darbe indirmeye başlamıştır. ABD Göçmenlik ve Gümrük İdaresi,

[6] 11.249 pound kokain ve 168.000 esrar ve 13,2 milyon dolar ele geçirilmiştir.

2017'de Ocak ayından Mart ayı ortasına kadar bir önceki yıla göre yüzde 32'lik bir artışla 21 bin 362 göçmeni tutuklamıştır. Bugün milyonlarca göçmen Amerikan çiftliklerinde ve başka işyerlerinde çalışmaktadır. DACA'nın (Deferred Action for Children Arrivals[7]) yürürlükten kaldırılmasıyla ABD'nin ulusal GSYİH'nin önümüzdeki on yıl içinde 460,3 milyar dolar zarara uğrayabileceği öngörülmektedir (Garfield, 2017).

3.2. Sınır Geçişlerini Kolaylaştırıcı Unsurlar ve Yapılar: Uluslararası Gönüllü Kuruluşlar

1998'den 2006 yılına kadar 2650'den fazla erkek, kadın ve çocuk Meksika-ABD sınırını geçmeye çalışırken hayatını kaybetmiştir. "No More Deaths" gibi STK üyeleri bu ölümleri engellemek için çalışmalarını sürdürmektedir (Garfield, 2017). Bu bölümde Meksika-ABD sınırında sınır geçişini kolaylaştırıcı unsurlar ve göçmenlerin haklarını savunan yapılar ele alınmaktadır.

3.2.1. Meksika-ABD Sınırı Hayırseverlik Ortaklığı (The U.S: Mexico Border Philanthropy Partnership)

Meksika-ABD Sınırı Hayırseverlik Ortaklığı (BPP), Kaliforniya, Arizona, New Mexico, Teksas, Baja Kaliforniya, Sonora, Chihuahua, Coahuila, Nuevo Leon ve Tamaulipas'ın dâhil olduğu 10 eyaleti kapsayan, Meksika-ABD sınırında işbirliği, liderlik ve hayırseverlik amacıyla yola çıkmış organizasyonların birbirleriyle ilişkilerini desteklemek için kurulmuş iki yönlü bir kuruluştur. BPP, iki bin kilometrelik sınır boyunca Meksika-ABD sınırının her iki tarafında fark yaratan ulusal, bölgesel ve yerel liderlerin ve örgütlerin aralarındaki iletişimi sağlayan tek kurumdur.

BPP, kâr amacı gütmeyen ve kapasite geliştirmeye yönelik bir kuruluştur. San Diego-Tijuana'dan, Brownsville-Matamoros'a kadar 18 sınır bölgesinde Ford Vakfı, Charles Stewart Mott Vakfı, Inter-Amerikan Vakfı vb. gibi vakıflar kuruluşun programına katılmıştır.

2009 yılından itibaren BBP yönetim kurulu akademi, iş dünyası, devlet kurumları, kâr amacı gütmeyen kurumlar, hayırseverlik organizasyonları, sivil toplum kurumları dâhil olmak üzere portföyünü genişletmiştir.

BBP bu kararını şöyle temellendirmiştir. Kimse iki yönlü sorunları tek başına çözmek için yeterli değildir. Biz akademik ve devlet kurumları gibi ortaklarımızla değişim için onlara

[7] 2012'de Obama döneminde çıkarılan ABD'ye çocuk olarak geçen belgesiz göçmenlere verilen geçici yaşama, eğitimden yararlanma ve çalışma belgesi.

gerekli bilgiyi vermeyi; iş dünyası, şirket ve vakıf ortaklarımızla fon oluşturmayı; kâr amacı gütmeyen partnerlerimiz ile bölgemizde değişim için uygulamalar yapmayı amaçlıyoruz (Border Philanthrophy Partnership, 2018).

3.2.2. Güney Teksas İnsan Hakları Merkezi (South Texas Human Rights Center)

Güney Teksas İnsan Hakları Merkezi (STHRC), Güney Teksas'ta insan haklarının ve haysiyetinin korunması, savunulması ve uygulanmasına kendini adamış bir topluluktur. İnsani yardım tabanlı bu organizasyon, kendisine misyon olarak Teksas/Meksika sınırında acı çeken ve ölümle yüzleşen insanlara yardım etmeyi belirlemiştir. Bu merkez gönüllü bir organizasyon olup, birçok gönüllüden sürekli olarak yardım almaktadır. Gönüllüler, su istasyonları kurmak, bu istasyonların bakımını yapmak, ofis işlerine yardımcı olmak ve merkezin üstlendiği projelerde yer almak gibi eylemlerle çalışmalara katkı sağlamaktadır.

STHRC'nin yapmış olduğu projelerden birisi, bölgeyi yürüyerek geçmeye çalışan insanların susuzluktan ölmelerini engellemek için Brooks Kasabası ve çevresindeki yerlerde su istasyonları inşa etmek olmuştur. Bugün yaklaşık 1200 metrekarelik bir alanı kaplayan bölgede 90 su istasyonu bulunmaktadır.

Sınır geçişinin en yoğun dönemleri olan yaz ve ilkbahar mevsimlerinde her su istasyonu haftalık olarak kontrol edilmektedir. Kontroller, düzensiz uzun bir yol boyunca araba sürerek, yol ve çit kenarlarındaki varillere yaklaşıp su kontrolünü sağlayarak gerçekleştirilmektedir.

Organizasyonun bir başka projesi de sınırı geçerken hayatlarını kaybeden ve yakın bölgelere gömülen göçmenlerin mezarlıklarının haritalandırılması olmuştur (South Texas Human Right Center, 2018).

3.2.3. Daha Fazla Ölüme Hayır Organizasyonu (No More Deaths / No Mas Muertes)

Daha Fazla Ölüme Hayır (No More Deaths), insani bir organizasyon olarak Güney Arizona'da faaliyet göstermektedir. 2004 yılında göçmenlerin çölde yaşamlarını kaybetmelerinin önüne geçebilmek ve Göçmen Reformunun uygulanması için inanç ve topluluk koalisyonları şeklinde çalışmalara başlamıştır. Sonrasında özerk bir proje geliştirmiştir. 2008 yılından itibaren Tucson Üniversitesi Evrensel Kilisesi'nin vekilliğini yürütmektedir.

No More Deaths misyonunu şöyle açıklamıştır; amacımız Meksika-ABD sınırında ölüm ve acı çekmeyi sivil inisiyatifle sonlandırmaktır. Bu sivil inisiyatif, şeffaf bir şekilde toplum içinde çalışan ve temel insan haklarını destekleyen vicdan sahibi insanlardır. Çalışmalarımız inanç temelli prensipler çerçevesinde göçmenlik reformunu benimsemiş ve aşağıdaki temalara odaklanmıştır:

- İnsani yardım sağlama hakkını genişletmek için doğrudan yardım
- Tanıklık ve yanıt vermek
- Farkındalığı arttırmak
- Küresel hareket inşa etmek
- İnsani göç politikasını cesaretlendirmek

No More Deaths Organizasyonu Yardım Faaliyetleri

Gönüllülük esasına dayanan projelerde göçmen politikaları nedeniyle ortaya çıkan sorunların çözülmesine odaklanılmıştır.

Çölde Yardım: Göçmenlerin 30-40 mil yürüdükleri bölgede gönüllüler bu alanda göçmenlerin ihtiyaç duyabilecekleri yemek, çorap, battaniye, su gibi malzemeleri yol boyunca belli bölgelere bırakmaktadır. Sağlık ekibinin yönlendirmeleri doğrultusunda göçmenlere tıbbi destek sağlanmaya çalışılmaktadır.

Meksika'da Yardım: Kuzey Sonora'da sınır dışı edilen ve kuzeye göç eden göçmenlere ilk yardım ve telefon hizmeti sağlanmaktadır. Nakite dönüştürülemeyen hapishane çekiyle sınır dışı edilenler için resmi olmayan çek-nakit hizmeti verilmektedir. Çölü geçmeye hazırlanan kişilere sağlık sorunlarını en aza indirmek için basit sağlık gereçleri dağıtılmaktadır.

Kötü Muamelenin Belgelenmesi: Gönüllüler sınır devriyelerinin kısa süreli gözaltı işlemleri ve göçmenleri tutuklamaları esnasında insanların maruz kaldığı istismar, ihmal ve kötü muameleyi belgelemektedir. Bu konuyla ilgili olarak her biri sistem değişikliği için özel ve uygulanabilir talepler içeren üç rapor yayınlanmıştır; Crossing the Line - 2008, A Culture of Cruelty - 2011, Shakedown - 2014.

Bu gönüllü faaliyetlerin yanında geride bırakılan, kaybolan eşyaların sahiplerine gönderilmesi ve kayıp insanların bulunması adına da çalışmalar yürütülmektedir (No More Deaths, 2018).

3.2.4. İnsan Hakları Organizasyonu (Derechos Humanos)

Tucson Arizona'da bulunan İnsan Hakları Organizasyonu (Derechos Humanos), statüsüne bakılmaksızın tüm göçmenlerin insan ve sivil haklarını savunan bir taban örgütüdür. Sınırdaki militarizasyon ve vatandaşı olsun ya da olmasın insanlara karşı yapılan ayrımcılık ve insan hakları ihlalleri ile mücadele etmektedir. Derechos Humanos, göçün suça dönüştürülmesine ve sınırın militarizasyon meydan okuyarak, adaleti geliştirmek ve bir değişim yaratmak arayışındadır.

Amaçlarının ABD politikalarından kaynaklı olduğunu düşündükleri sınırda yaşanan ölümlerin ve insani dramların boyutunun anlatılması ve bu konuda bir farkındalık oluşturulması olduğunu belirtmiştir. Kuruluş göçmenlerin maruz kaldıkları insanlık dışı muameleye dikkat çekmek adına basın toplantıları, medya günleri, yürüyüşler, sempozyumlar düzenleyerek göçmenlerle ilgili basmakalıp ve yanlış bilgilerin önüne geçmeye çalışmaktadır.

Derechos Humanos'un internet sitesinde verdiği bilgilere göre; 2006-2007 yılında Arizona-Sonora sınırında 183 erkek, kadın ve çocuktan insan kalıntıları bulunmuştur. 1990'ların ortalarında sınır politikalarının uygulanmaya başlamasından sonra beş binden fazla göçmenin öldüğü tahmin edilmektedir. Kentsel geçiş noktaları kapatıldığı için göçmenler çöllere yönlendirilmiştir. Sınır toplulukları, militarizasyonun getirdiği bölünme ve yabancı düşmanlığı yüzünden acılar çekmektedir.

Humanos'a göre göç politikası tamamen başarısız olmuştur ve değiştirilmelidir. Bu politika insanların sınırı geçme düşüncelerini engellemek yerine binlerce erkek, kadın ve çocuğun hayatını riske atmıştır. Sınırdaki ölümlerin sorumlusunun ABD'nin politikaları olduğu belirtilmiştir (Derechos Humanos, 2018).

3.2.5. Çöl Melekleri Organizasyonu (The Desert Angels)

Çöl Melekleri (Desert Angels) internet sitesinde yer alan açıklamada kuruluş kendisini şöyle tanıtmıştır:

> "Biz kâr amacı gütmeyen insancıl bir arama kurtarma grubuyuz. Bu grup, gönüllülerden oluşmaktadır. ABD ve Meksika sınırında çöl bölgelerinde kayıp kişiler olduğunda arama kurtarma operasyonları yürütmekteyiz. San Diego, Kaliforniya bölgesine bakıyoruz fakat bu

bölgenin dışında bir talep gelirse San Diego dışında da arama kurtarma faaliyetinde bulunacağız.

Faaliyetlerimizi, Sınır Devriyesi, Şerif Departmanı, Orman Bakanlığı, Ulusal Güvenlik ve Meksika Konsolosluğu gibi yerel ve bölgesel otoritelerle birlikte koordine etmekteyiz. Bütün amacımız ABD ve Meksika sınırı boyunca çöl bölgelerinde hayatları kurtarmak ya da cesetlerin çürümesini engellemektir."

Grup, cumartesi günleri Sınır Devriyeleri ya da Ulusal Güvenlik tarafından Meksika'ya geri gönderilen kişilere yardım etmek amacıyla Tijuana sınır kapısına gitmektedir. Tijuana sınır kapısından Meksika'ya geri gönderilen insanların çoğu Tijuanalı olmadığı için bu bölgede yollarını kaybedebilmektedir. Çöl Melekleri adlı bu grup orada yolunu kaybetmiş insanları evlerine götürmek için çalışmalarını sürdürmektedir. Gerektiğinde bu insanlara yol göstererek, yiyecek, su, giyinme ihtiyaçlarını karşılayarak yol boyunca nerede konaklayacaklarına, nerede sağlık hizmetleri alabileceklerine dair bilgilendirme yapmaktadır.

Çöl melekleri, yerel ya da göçmen yasalarını uygulamamaktadır. Bu işin Ulusal Güvenlik, Sınır Devriyesi ve Şerif Departmanı'na düştüğünü ifade etmektedir. Çabalarının sadece insani olduğunun altını çizmektedir (The Desert Angels, 2018).

3.2.6. İnsani Sınırlar Organizasyonu (Humane Borders / Fronteras Compasivas)

Humane Borders adlı kuruluş birincil görevini umutsuzca göç eden insanları susuzluk yüzünden korkunç bir ölümden kurtarmak ve sınır bölgesinde adil ve insancıl bir çevre ortaya çıkarmak olarak açıklamıştır. Kuruluş, inançla motive olmuş bir şekilde Sonoran Çölü'nde göçmenlerin yürüyerek devam ettirdikleri tehlikeli yolculukta onlara kurdukları su istasyonları hizmetiyle yardım etmeye çalışmaktadır. Su istasyonları, hükümetin ve özel mülk arazilerinde alınan özel izinlerle kurulmaktadır.

2000 yılının yaz aylarında kurulan Humane Borders kâr amacı gütmeyen neredeyse tamamen gönüllüler tarafından yönetilen bir kuruluştur. Çalışmalarını bağışlarla devam ettirmektedir. Bu tip çalışmalara verilen bağışların -yasaların izin verdiği ölçüde- vergiden düştüğünü ifade ederek bağışların artmasını özendirmektedir (Humane Borders, 2018).

3.2.7. Uluslararası Gönüller Birliği (International Network of Hearts)

Uluslararası Gönüller Birliği (INH), 2010 yılında San Diego'da kurulmuş kâr amacı gütmeyen bir kuruluştur. Dünyanın en işlek sınırı olan Meksika-ABD sınırındaki insan kaçakçılığı konusundaki insani endişelerin farkındalığı için çalışmaktadır.

Kuruluş, kadınları ve çocukları insan ticareti ve cinsel şiddetten kurtarmak için çeşitli toplulukları ve hükümetleri bir araya getirmektedir. Bu liderlik içerisinde 15 yıldır ABD-Meksika arasındaki insan ticareti konularıyla ilgilenen dinamik bir ekip bulunmaktadır. Üyelikler, insan kaçakçılığı, cinsel şiddetten kurtulanlara umut, güven ve güç kazandırmayı amaçlayan INH'nin bir araya getirdiği anneler, babalar, öğrenciler, profesyoneller, hükümet ve sivil toplum kuruluşları, kolluk kuvvetleri ve akademik kurumlardan oluşmaktadır.

Kuruluş kendisine görev olarak insan kaçakçılığı ve cinsel şiddetten kurtulan kişilerin hayatlarını düzeltmek, uluslararası, aktörler ve disiplinlerarası bir bilinçlendirme, avukatlık, eğitim ve işbirliği yoluyla ticari cinsel istismar ve zorla çalıştırmayı önleme gibi haksızlıklarla mücadele alanlarını belirlemiştir.

INH, kadınların ve çocukların değer gördüğü ve şiddetten, sömürüden korunduğu insan haklarının savunulduğu bir dünya vizyonuyla hareket etmektedir (International Network Of Hearts, 2018).

3.2.8. Göçmen Hakları Merkezi (Centro de Los Derechos del Migrante)

Göçmen Hakları Merkezi (CDM), ABD'de yaşayan Meksika kökenli göçmen işçilerin haklarını savunmak ve onları korumak için destek veren bir kuruluştur. Bugüne kadar bu konuda 15,324 göçmen işçiye ve 230 topluluğa eğitim vermiştir. CDM kuruluşundan bu yana ABD'de düşük ücretle çalışan işçilerin koşullarını iyileştirmek amacıyla hizmet vermektedir. CDM'nin hikâyesi 2004 yılında Kurucu ve Yönetici Direktör Rachel Micah-Jones'un müşterileriyle buluşmak üzere Meksika'ya gitmesiyle başlamıştır. Florida'nın kırsalında çiftçi avukatı olarak görev yapan Jones, göçmen işçilerin işyerlerinde suiistimal edilmesine ve susmaları için güçlü misillemelerle tehdit edilmelerine şahit olmuştur. Florida'da göçmen işçilerle konuşmak istediğinde işçiler susturulmuştur. ABD'de korkutularak susan işçiler, Meksika'da ise hikâyelerini Jones'a korkmadan aktarmıştır. CDM fikrini oluşturan da bu tecrübe olmuştur. Sınırın üstesinden gelebilmek için iki yönlü bir göçmen işçi hakları örgütü kurulması gerekmiştir.

CDM, 2005 yılında İşçi Bayramı gününde Micah-Jones'un önderliğinde küçük ama kendini bu işe adamış bir ekip ile Meksika'nın kuzeyindeki Zacatecas şehrinde kurulmuştur. Kurulduğu günden bugüne kadar 25 eyaletten 12,000'den fazla göçmen işçiyle Meksika'dan ABD'ye çalışmaya gitmeden önce görüşmüş ve bu insanlara gelecekte çalışma yerleri olacak olan ABD'deki işçi haklarını anlatmıştır. CDM işçiler ve işçi birlikleri ile koordineli çalışmalar sonucunda ödenmemiş 15 milyon dolarlık bir maaş kesintisini kurtarmıştır. Önemli emsal kanunlar ve politikalar oluşturmak adına çalışmalar yapmıştır.

CDM bugün başkent Mexico City'deki merkezi ile birlikte Juxtlahuaca, Oaxaca ve ABD'de Baltimore, Maryland'de bulunan ofisleriyle güçlü bir ulusötesi kuruluş haline gelmiştir (Centro De Los Derechos Del Mıgrante, 2018).

3.2.9. İnsan Hakları Sınır Ağı Kuruluşu (Border Network for Human Rights)

İnsan Hakları Sınır Ağı (BNHR), ABD'de önde gelen göçmen reformu ve insan hakları savunuculuğu kuruluşlarından birisidir. Teksas El Paso'da bulunan BNHR, Batı Teksas ve Güney New Mexico'da 700'den fazla aile ya da bir başka deyişle 4000'e yakın kişinin üyesi olduğu bir kuruluştur. Sınır boyunca diğer sivil vizyonlu grupları koordine etmeye yardımcı olmaktadır. Teksas İttifakı için Teksas Göçmenlik Reformunun arkasındaki kuvvettir.

İnsan Hakları Sınır Ağı, dışlanmış sınır toplumlarının eğitimini, organizasyonunu ve topluma katılımını kolaylaştırmak amacıyla insanlık ve sivil haklarını savunmak, geliştirmek için kurulmuştur. Her bireyin ekonomik, sosyal ve politik olarak aynı şartlarda olması gerektiği düşüncesiyle hareket etmektedir.

Başlangıç: El Pasolu bir grup özel avukat ve sivil haklar savunucusu 1990'ların başında Göç Yasası Uygulama İzleme Projesi aracılığıyla Amerikan Dostluk ve Hizmet Komitesinin desteği ile Sınır Hakları Koalisyonu'nu oluşturmuştur. Bu grup Sınır Devriyesinin işlediği iddia edilen insan hakları ve sivil haklar suçlarına dair belgeleri derlemiş ve söz konusu olaylarda bazı davalarla ilgili olarak topluma adli yardım sağlamıştır.

Sınır Hakları Koalisyonu'nun çalışmalarının özeti iki önemli davada açıklanmıştır. Birincisi, Sınır Devriyesi'nin Bowie Lisesi öğrencilerini okul içinde tacizini sona erdirmek için öğrenciler ve okul personeli tarafından açılan tarihi sivil federal dava; ikincisi ise 1997 yılında Radford Teksas'ta Sınır Devriyeleri tarafından öldürülen keçi çobanı Esequiel Hernandez Jr.'ın ölümü olmuştur.

Köklere Dönüş: Sınır Hakları Koalisyonu Fernando Garcia'nın yönetici direktör olarak çalışmaya başlamasıyla birlikte kuruluş taban örgütüne dönüşmüştür. Kaliforniya'da eski bir foto muhabiri olan Garcia, yüksek profilli bir dava olan Bowie Lisesi davasına rağmen El Paso'da sivil ve insan haklarının kötüye kullanılmasının devam ettiği gerçeğini dile getirmiştir. Bu kötüye kullanma, kendini daha çok yasaların etnik köken bazında uygulanması, fiziksel şiddet olarak kendini göstermektedir.

Garcia toplulukta yer alan üyeleri birer İnsan Hakları Destekleyicisi olarak eğitmiştir. Bu metot sayesinde insanlar sahip oldukları hakları birbirlerinden öğrenmiştir. Sonrasında topluluk üyeleri kendilerini İnsan Hakları Komiteleri'nin içine katarak, davaları tartışmak ve olayları organize etmek için haftalık toplantılar düzenlemiştir. 2001 yılında topluluğun adı "İnsan Hakları Sınır Ağı" olarak değişmiş ve üyeler ilk kez göçmenlik ve insan hakları avukatlarının desteği ile kötüye kullanımın belgelenmesi kampanyasını başlatmıştır.

Halka Açılış: 3 yıl süren yoğun çalışmaların ardından üye sayısı yüzlerce kişiye ulaşmış ve 22 Şubat 2003 tarihinde Juan Patricio Peraza'nın trajik ölümü sonrası ilk kamusal etkinlik gerçekleştirilmiştir. 19 yaşında belgesiz bir göçmen olan Juan Patricio, Sınır Devriyesi tarafından göçmen sığınma evinin dışında vurulmuş ve öldürülmüştür. İnsan Hakları Sınır Ağı Juan Patricio'ya olan saygısını göstermek ve Sınır Devriyesi'nin hesap vermesini sağlamak için Anthony'den El Paso'ya 20 millik bir yürüyüş gerçekleştirmiştir. Bu etkinliğe yüzlerce kadın, erkek ve çocuk katılmıştır.

Kamusal etkinliklerin yanında İnsan Hakları Sınır Ağı kendi içinde seçtikleri yetkilileri sınırdaki hayatın gerçekliği ve göç reformu konusunda eğitim almaları için Washington D.C.'ye göndermiştir. Bu geziler, topluluğun üyelerini ABD siyasi sisteminin gerçekleriyle tanıştırmıştır.

Hukuki Yaptırım: 2005 yılında El Paso Şerifi Leo Samaniego'nun vekillerinin belgesiz göçmenleri alıkoyduğu ve bu şekilde toplumda bir korku yarattığı tespit edilmiştir. İnsan Hakları Sınır Ağı bu duruma tepki göstermiştir. Bölge Komisyon Üyeleri'nin Samaniego'nun yaptıklarını durdurması için hazırlanan kampanyayı kabul etmesinin ardından Samaniego bu duruma bir son vermiştir. Bu olaydan sonra İnsan Hakları Sınır Ağı göç ve suç kavramlarını birbirinden ayırabilen kolluk kuvvetleri yetkilileriyle işbirliği yapmaya karar vermiştir.

Göçmenlik Reformu: 2005 yılının Aralık ayında ABD savcısı James Sensenbrenner, sınırın korunması, antiterörizm ve yasadışı göç kontrol yasasını uygulamaya koymuştur. İnsanları

gereksiz yere cezalandırdığı düşünülen bu yasa karşısında, topluluk 2006 yılında ülke çapında sokak protestoları düzenlemiştir. On binlerce El Pasolu bu yürüyüşlere katılmıştır.

İnsan Hakları Sınır Ağı'nın mektup yazma kampanyası ve forum düzenleme gibi çalışmaları sayesinde çıkarılan yasanın görüşülmesi ve sınırda gerçekleşen ölümlerin raporlarının daha iyi bir şekilde düzenlenmesi gündeme gelmiştir. İnsan Hakları Sınır Ağı, sınır topluluklarının insancıl şartlarda yaşaması için çalışmalarına devam etmektedir (The Border Network for Human Rights, 2018).

3.2.10. ABD-Meksika Sınır Programı Kuruluşu (U.S.-Mexico Border Program)

1977'de kurulan ABD-Meksika Sınır Programı, liderlik gelişimini kolaylaştırmak, göçmen topluluklarının organizasyon süreçlerine eşlik etmek, onlara teknik destek vermek ve kaynaklar temin etmek suretiyle sınır topluluklarının kendi kaderini tayin hakkını sağlamak için çalışmaktadır.

Amerikan Dostları Hizmet Komitesi (AFSC-SD-American Friends Service Committee-San Diego), göçmenlerin seslerini ve endişelerini yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde politik tartışmaların arasına sokmak amacıyla "insan hakları komiteleri" ağının geliştirilmesi yoluyla göçmen liderliğindeki organizasyonların büyümesini ve geliştirilmesini desteklemektedir. İnsan hakları ihlallerinin belgelenmesi, Sınır Devriyesi ve diğer devlet kurumları tarafından sistematik olarak yapılan istismarlara karşı meydan okumak topluluk adına önem arz etmektedir. San Diego Ofisi göçmen topluluklar ve potansiyel müttefikler arasında işbirliğini teşvik etmek için çalışmaktadır (American Friends Service Committee, 2018).

3.2.11. Güney Sınır Toplulukları Koalisyonu (Southern Border Communities Coalition)

2011 yılının Mart ayında kurulan Güney Sınır Toplulukları Koalisyonu Kaliforniya, San Diego'dan Teksas, Brownsville'e uzanan sınırda 60 kuruluşu bir araya getirmektedir.

Koalisyon internet sitesinde "ABD hükümeti hesap verme sorumluluğu ve denetim sağlamadan Sınır Devriyelerine kaynak dökmeye devam ettikçe sınır toplumlarını, insan haklarını, çevreyi ve uluslararası ilişkileri olumsuz etkileyen bu politikaların sorumluluğunu üstlenmiş demektir" şeklinde bir açıklamada bulunmuştur.

Güney Sınırı Organizasyonları ve Topluluk Liderleri bölgede yaşam kayıplarının önlenmesini, sınır toplumlarının yaşam kalitelerinin arttırılmasını sağlayacak politikalar geliştirilmesini ve göç reform politikalarının desteklenmesini talep etmiştir (Southern Border Communities Coalition, 2018).

3.2.12. Sınır Topluluğu Birliği (Border Community Alliance)

Sınır Topluluğu Birliği (BCA), kâr amacı gütmeyen, dini ve politik bağları olmayan, bağışlarla ve hibelerle finansmanını sağlayan bir kuruluştur. Arizona eyaletinde kurulu olan topluluğun yönetim kurulu üyeleri Güney Arizona'da ikamet etmektedir. Danışma Kurulu dünyanın dört bir yanından insanlardan oluşmaktadır. Topluluk, Tucson'un 40 mil güneyinde Meksika sınırının 20 mil kuzeyinde Tubac bölgesinde yer almaktadır.

BCA değerlerini maddeler halinde açıklamıştır:

- "Hayırseverlik değil sosyal yatırıma inanıyoruz."
- "Her şeyi bildiğimizi düşünmek yerine birbirimizi dinlemeyi ve öğrenmeyi tercih ediyoruz."
- "Hem Meksika hem de ABD'nin kültür ve geleneklerine saygı duyuyoruz."
- "Göç konusu olup olmadığına bakılmaksızın programlarımıza katılımınızdan memnuniyet duyuyoruz."

Sınır Topluluğu Birliği (BCA), kâr amacı gütmeyen kuruluşlar arasında, iki uluslu ilişkileri geliştirmek isteyen insanların girişimleri sonucu doğmuştur. Medyanın şiddet, göç ve uyuşturucu üçgeninde dar bir çerçeveden baktığı Meksika'ya farklı bir pencereden bakmak istemiştir. Ayrıca, BCA, başlangıçtan itibaren Meksikalı bir STK olan Sonoran Girişimcilik Vakfı (FESAC- Fundación del Empresariado Sonorense) ile yakın ilişki içerisinde olarak bu ortaklık sayesinde "sınır ötesi gezi programları" ve "staj programı" düzenlemiştir.

Sınır Toplulukları Birliği, sınırın her iki tarafındaki çocukların, eski bir profesyonel tenisçi olan Charlie Cutler önderliğinde tenis eğitimi aldığı "Sınır Gençleri Tenis Değişim Programı" ile çocuklara ulaşmayı amaçlamıştır. Bu program, başarılı olarak sonrasında kendi kâr amacı gütmeyen kuruluşunu oluşturmuştur. BCA, sınır bölgesi hakkında daha fazla bilgi edinmek isteyenlere sınır bölgesinde turlar düzenlemektedir (Border Community Alliance, 2018).

3.2.13. Sınır Melekleri Organizasyonu (Border Angels)

Sınır Melekleri Meksika-ABD sınırıyla ilgili insan hakları, insancıl göç reformu ve sosyal adalet gibi özel konulara odaklanan gönüllü kâr amacı gütmeyen bir organizasyondur. Düzenlendiği çöl gezileri, sınırdan geçiş politikaları ile ilgili eğitimler vb. çalışmalarla toplumun farkındalığını artırmaya çalışmaktadır.

Sınır Melekleri, San Diego'da göçmen nüfusa özellikle iş hukuku konusunda kendi ofisinde her salı hukuk hizmeti vermektedir. Organizasyon, ABD'de göç üzerinden konuşulan önyargı dolu mitleri ortadan kaldırarak, gerçeği ortaya çıkarmak ve adaleti sağlamak için faaliyetlerini sürdürdüğünü ifade etmektedir.

Vizyon: Sınır Melekleri vizyon olarak tüm insanlığa merhametle yaklaşılması gerektiği düsturunu benimsediklerini belirtmektedir. Kuruluş, İncil'den (Matta 25/35) bir alıntı yaparak "Aç olduğumda bana kim yemek verecek? Susadığımda bana su kim verecek?" söyleminin çalışmalarının özü olduğunu dile getirmiştir. Nihai amaçlarının sınır boyunca devam eden ölüm döngüsünü durdurmak olduğunu açıklamıştır.

Misyon: Sınır Melekleri'nin misyonu, çölde hayat kurtaran su istasyonlarının yerleştirilmesi yoluyla Kaliforniya sınırı boyunca meydana gelen ölümleri azaltmaktır. Yıllarca devam eden yıkıcı ekonomik ve göç politikaları Meksika ve Latin Amerika'da binlerce insanın her yıl hayatlarını tehlikeye atarak daha iyi bir hayat umuduyla ABD'ye gitmesini beraberinde getirmiştir.

Gatekeeper Operasyonu'nun[8] başlangıcından bu yana aşırı sıcak ve soğuk hava, yiyecek ve su eksikliği ve göç koridorunun doğal tehlikeleri nedeniyle yaklaşık 10,000 kişi bu yolculuk sırasında hayatını kaybetmiştir.

Ne Yapıyoruz? : İlkbahar ve Yaz: Aşırı sıcak nedeniyle yüzlerce kurtarma ekibi Meksika ve ABD'nin on eyaletinde hazır bulunmaktadır. Bu bölgelerde sıcaklık 127 dereceye kadar yükselmektedir ve su hayati bir mesele haline gelmektedir. Gönüllüler ilkbahar ve yaz aylarında su istasyonlarının güvenliğini ve bakımını sağlamaktadır.

Sonbahar ve Kış: Kritik can kurtarma ekipleri San Diego Dağı bölgelerinde kurulmuştur. Göçmenlerin dondurucu soğukla mücadele edebilmeleri için kışlık giyim, yiyecek ve su kitleri kış depolama kutularına yerleştirilmektedir (Border Angels, 2018).

[8] Bill Clinton'ın 1994 yılında San Diego-Tijuana sınırında geçişlerin denetimini sıklaştırmak için bütçe ve sınır devriyesini artırarak sınıra çit, bariyer gibi fiziksel engelleri koymasını ifade eden operasyondur (Nevins, 2003)

Bütün bu gönüllü yardım kuruluşlarının yürüttükleri hizmet sunumu, göç koridorunun ve bu sınırdan gerçekleşen göçlerin insani, kültürel ve sınırın fiziksel özellikleriyle iç içedir. Yardım kuruluşları, göç politikaları sonucu değişen, tedbirler ve iklim koşulları nedeniyle geçilmesi zorlaşan göç rotalarında korunmasız göçmenlerin yaşam mücadelesinde onların yanlarında olmaktadır. Ayrıca bu organizasyonlar göç öncesi ve sonrasında göçmenlerin haklarını koruyabilmeleri noktasında hukuki boyutta destek vermektedir. Gönüllü kuruluşlar, ABD'ye göç etmeyi başaran göçmenlere istihdam oluşturmak için çaba göstererek, eğitim destekleri, çeşitli kültürel aktiviteler ve toplantılarla entegrasyon sorunlarını aşmaya da katkı sağlamaktadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. Sınır Geçiş Kontrolleri ve Yasadışı Uygulamalar

Meksika-ABD sınırında denetimler arttıkça sınır geçişlerinde göçmenlerin karşılaştıkları şiddet ve dışlanma da artmıştır. Sınır devriyesinin sert tutumu ve sert uygulamaları sınır geçişlerini yasadışı bir şekle dönüştürmüştür. Kaçakçılık, insan ve uyuşturucu ticareti Meksika-ABD sınırında insanların normalleşmiş mesleklerine dönüşmüştür.

4.1. Meksika-ABD Sınırında Kaçakçılık Tarihi

Kaçakçılık, ulus devletlerin kurulduğu ve sınırların oluştuğu dönemde ortaya çıkmış; en eski ve hatta "onurlu" mesleklerden biri olarak görülmüştür. İnsan ticareti, kölelik, kaçakçılık ve casusluk gibi insan haklarını ihlal eden bu tür sorunların öyle ya da böyle bir şekilde sınırlarla ilişkisi mutlaka olmuştur. Örneğin, sırtlarında kartonlarca sigara ile Pirene Dağları'ndan gelerek İspanyol gümrüğünden kaçak geçen Andorralı sigara kaçakçıları, ABD'de içki yasağı olduğu dönemde ABD Sahil Güvenliği'nden Rom ve Likör kaçırıp, Amerikalıların susuzluğunu gideren içki kaçakçıları, on yıllar boyunca ABD'den Meksika, Monterrey'deki büyük fabrikalara kimyasallar taşıyan tır şoförleri, kaçakçılık tarihinin -bazı kesimler için- adeta kahramanları olmuşlardır. Aslında kaçakçılık uyuşturucu ticareti dışında sözde bir olumsallıkla karşılanmıştır (Sadler, 2000: 161-163).

Kolonilerde Kaçakçılık: 1846-47: 16. yüzyılda, İspanyol Kolonilerinin İspanya dışında bir ülkeyle ticaret yapması yasaklanmıştır. İspanya ile Amerika Kıtası arasındaki mesafe düşünüldüğünde koloniler için kaçakçılık neredeyse zorunlu hale gelmiştir. 1835-1836 yılları arasında Teksas'la ve 1846-1847'de ABD ile yapılan savaşı takiben kaçakçılık Meksika'nın kuzeydoğu eyaletlerinde (Coahuila, Tamaulipas ve Nuevo Leon) hız kazanmıştır. 1850'lerin başında kuzeydoğu Meksika'da satılan malların üçte ikisinin ABD'den kaçak olarak getirilen mallar olduğu tahmin edilmektedir (Sadler, 2000: 161-163). Meksika hükümeti ithal edilen ve kaçak malların akışını durdurmak için "Contraresguardo Gendarmeria Fiscal" adında yeni bir gümrük muhafaza bürosu oluşturmuştur. Bütün bu çabalara rağmen yerel Meksikalı yetkililer –bunlara Coahuila Valisi dâhil- Teksaslı tacirler ve kaçakçılar ile mücadelede hükümetin yanında olmamıştır. O zamandan günümüze kadar kuzeydoğu Meksika ve Teksas sınırı ile başlayan kaçakçılık günümüzde tüm Meksika-ABD sınırında devam etmektedir (Sadler, 2000: 161-163).

Bir Sınır Gerçeği Olarak Kaçakçılık: Tıpkı göç gibi Meksika-ABD sınırındaki ticaret de uzun zaman düzensiz bir şekilde devam etmiştir. Yıllar boyunca mallar da tıpkı insanlar gibi demiryolları vasıtasıyla yasal ve yasadışı yollarla kolayca sınırı geçmiştir. Kaçakçılar sınır ekonomisinin önemli birer parçası olmuştur. Kahveden, tekstil ürünlerine kadar Meksika'dan her şeyi kaçırmışlardır. "Sınırın bir tarafında bir şeyler her zaman eksiktir" düşüncesiyle kaçakçılar bu bölgenin bir parçası olmuştur. 1850 yılına gelindiğinde Meksika hükümeti kaçakçıları suçlu gördüğünü açıklamıştır. Meksika hükümeti, kaçakçıların Meksika ürünlerini kaçırarak ülke gelirini kesintiye uğrattığını belirtmiştir. Ancak sınır bölgesinde yaşayanlar kaçakçılığı kabul edilebilir hatta saygın bir iş olarak görmüştür. Bu görüşe sahip ve sınırda ürün kaçakçılığı ile meşgul olanlarca bu ticaretin her zaman varlığını sürdüreceği sadece malların niteliğinin değişeceği söylemleştirilmiştir. Meksika hükümeti gelir kaybını telafi etmek için özel bir gümrük polisi oluşturmuş ve ithal mallara ilişkin tarifeler çıkarmıştır fakat bunlar kaçakçılığı engellemek adına ufak önlemler olarak kalmıştır. Genel anlamda bürokratik eksikler sayesinde kaçakçılık kolaylaşmıştır (Payan: 2006: 6-9).

O dönemde uyuşturucu iki ülkenin de önemli sorunları arasında yer almamıştır. Uyuşturucu henüz yasadışı hale gelmemiş ve kullanımı yaygınlaşmamıştır (Payan: 2006: 6-9). Ancak Meksika-ABD kaçakçılık tarihinde sürekli olarak inişler ve çıkışlar yaşanmıştır. Durum, sadece basit bir kuzey-güney operasyonu şeklinde değildir. Meksikalı ve ABD'li kaçakçılar değişen pazar koşullarına adapte olmuştur. Örneğin 1850'lerin sonlarında sözde Reform Savaşı (Guerra de la Reforma) döneminde silah kaçakçılığı öncelikli aktivite haline gelmiştir. Meksika İç Savaşı döneminde ve 1861'de ABD İç Savaşı'nın patlak vermesiyle silah kaçakçılığı sınırda iki yönlü olarak işlemiştir. Konfederasyonlar tarafından ABD'den -Avrupa'ya gitmesi için- Meksika'ya pamuk kaçakçılığı yapılmış karşılığında silah alınmıştır. 1867'de Meksika'ya Fransız Müdahalesinde ise Başkan Benito Juarez'in ordusu için Meksika'ya silah kaçırılmıştır (Sadler,2000: 163).

1909-1920 Döneminde Çığır Açan Kaçakçılık: Narkotik: Bölgede çığır açan kaçakçılık çeşidi "narkotik" 19. yüzyıl ile başlamıştır. ABD kapılarını Çinlilere kapatmadan önce Çinliler afyonu hem Meksika'ya hem de ABD'ye getirmiştir. 1909'da afyon ABD'de yasaklanmış ve afyon kaçakçılığı önce Meksika'ya sonra da ABD'ye yönelmiştir. 1910 yılında Meksika Devrimi'nin patlak vermesiyle silah kaçakçılığı tekrar ilk sırayı almıştır. Meksika Devrimi'nden önce ise ABD'ye damga vergisi ödemeden yapılan alkol kaçakçılığı başat sırada yer almıştır. Devrim sırasında mühimmata çevrilen yön, 1920'de devrimin sona ermesiyle tekrar alkol kaçakçılığına dönmüştür. 1924 yılında ABD Kongresi ilk geniş

kapsamlı göçmen yasasını çıkarıp sınır devriyesini kurunca, artık sınırı geçiş insanlar için zorlaşmıştır. Bu yasa alkol, afyon, silah kaçakçılığı yapan kişilere yeni bir kapı açmıştır. Yeni bir çeşit olarak ortaya çıkan insan kaçakçılığı 1924 yılında başlamıştır (Sadler, 2000: 163-165).

Kaçakçılığın Çeşitlenmesi: 1934-1965 Dönemi: 1934'te içki yasağı sona erince otomobil, buzdolabı ve soba kaçakçılığı başlamıştır. Ayrıca 1930'larda marihuana ABD'de popülerliğini artırmış ve kaçak mallar arasında da hızla yükselmiştir. 1960'larda televizyon, radyo ve mikrodalga fırın kaçakçıların yeni ürünleri olmuştur.

İkinci Dünya Savaşı sırasında 1943 yılında başlayan ve Meksika-ABD ilişkilerinde önemli bir rolü olan Bracero programı Meksikalı işçilerin ABD'de tarım sektörüne katkı sağlamasını amaçlamıştır. Belli dönemlerde Meksikalıların ABD'de çalışmasına izin veren bu program 1965 yılında tam anlamıyla sona ermiştir. Programın sona ermesiyle birlikte belgesiz göçmen sayısında hızlı bir artış yaşanmıştır. Çakal (Coyote) sıfatıyla anılan insan kaçakçıları, Bracero döneminde ABD bağlantılarını oluşturmuş, güvenli evler ayarlamış ve insanları ABD'ye kaçırmanın yollarını aramış ve bulmuştur (Sadler,2000: 165).

Uyuşturucu Kaçakçılığı: 1970'lerde yasadışı göç ve insan kaçakçılığı 1965'ten itibaren üç kat artmıştır (Becker, 2011). Bununla birlikte 1970'lerde ve Meksika ve ABD arasında uyuşturucu kaçakçılığı ile mücadele için sınır ötesi işbirliği güçlenmiştir. Askeri güç kullanımı ve ot öldürücülerin havadan bırakılması ile uyuşturucu için yapılmış olan ekim yerleri yok edilmiştir ve Meksika'nın ABD uyuşturucu pazarındaki payı azaltılmıştır. Bu operasyonlar suç oranını azaltsa da bir takım başka sonuçlar doğurmuştur. Çok sayıda yapılan etkili operasyonlar sonunda insan hakları ihlalleri ve tehlikeli kimyasalların kullanımı sonucu sağlık problemleri ortaya çıkmış ve bu nedenle Meksika'da iç göç yaşanmıştır. Bu gelişmeler ışığında küçük çaptaki uyuşturucu tacirleri operasyonlarını sonlandırmak zorunda kalırken öte yandan büyük tacirler daha güçlü hale gelmiştir. Örgütler kendilerini yeniden yapılandırarak yeni bir pazar keşfetmiştir. Bu yeni pazarın adı Güney Amerika'dan getirilerek ABD'ye satılan kokain olmuştur. 1970'lerin sonunda en önemli karteller kurulmuştur. Kurucuları arasında eski polis ve güvenlik görevlisinin bulunduğu Guadalajara Karteli de bu dönemde ortaya çıkmıştır. Bu kartel hem eroin hem de esrarı ABD'ye taşımıştır. Ayrıca Kolombiyalı uyuşturucu kaçakçısı Pablo Escobar ile yakın ilişkileri olmuştur (De Fonge, 2016).

Sınırda Yolsuzluk: ABD Gümrük Servisi'nde yolsuzluk 1980'lerde hızlanmıştır. Denetimden sorumlu memurlar sınırda kimlerin ne konuştuğunu, hangi oyunu oynadıklarını

bilmeden, bulundukları mevkide sadece bir terfi alabilmek için yer işgal etmiştir. Kolombiyalı uyuşturucu kaçakçıları rotalarını Florida'dan Meksika sınırına değiştirdiklerinde gümrük müfettişlerine hayal edemeyecekleri yüksek miktarlarda "cazip teklifler" sunmuşlardır (Sadler, 2000: 172).

1990'lardan Günümüze: Hem Meksika müfettişleri hem de ABD gümrük müfettişleri açısından yolsuzluklar 1980'lerin sonundan itibaren endişe verici bir seviyeye ulaşmıştır. Bu durum 1990'lara kadar devam etmiştir. 1990'ların ortalarında kokainin yüzde 70'i Meksika-ABD sınırı üzerinden ABD'ye girmiştir. 1998'de ise Uyuşturucuyla Mücadele Dairesi (Drug Enforcment Agency- DEA) yetkililerinin açıklamasına göre kokainin yüzde 50'si Meksika üzerinden gelmiştir. Bu düşüşün nedeninin Meksikalı uyuşturucu tacirlerinin fazla pay istemesi olduğu tahmin edilmiştir. Sonuç olarak Kolombiyalı tacirler operasyonlarını Karayipler ve Florida üzerinden yapmaya başlamıştır (Sadler,2000: 176). Sınırın her iki tarafında da işbirliği içerisinde çalışan kaçakçılar yıllar boyunca olduğu gibi bugün de değişen piyasa koşullarına uyum sağlayarak yasadışı işlerini yapmaya devam etmektedir (Sadler,2000: 176).

4.2. Sınırda Gayrimeşru Ekonomi: Uyuşturucu ve İnsan Kaçakçılığı

Sınır bölgesinde "Maquila" (Meksika'da serbest ticaret bölgesinde yapılan imalat) endüstrisi ekonomik gelişmeye katkıda bulunsa da gayrimeşru başka ekonomiler de bulunmaktadır. Arzın, Meksika ve diğer Latin Amerika ülkelerinden çıktığı uyuşturucu ve insan kaçakçılığı piyasasında, talep kısmında yer alan varış noktalarını, çalışanları ve tüketicileri ABD oluşturmaktadır. Bu sınır ötesi kaçakçılık ağı ABD ve Meksika'da bulunan birçok sınır topluluğunun ve de birçok ufak kasabanın ve kentlerin birbirleriyle olan yoğun ağlarına dayanmaktadır.

Meksika-ABD sınırı ABD'ye gitmek isteyen yasadışı göçmenler için önemli bir geçiş noktasıdır. İnsanlara kendilerini özel hissettirmese de birçok göçmenin rotasında olan Meksika, sınırın kurulduğu 19. Yüzyıldan itibaren en önemli geçiş noktası olma özelliğini taşımaktadır. 20. Yüzyılda sınır geçişlerinin daha sıkı bir şekilde takibi 1924 yılında Sınır Devriyesi'nin kurulmasıyla başlamıştır. Sınırda militarizasyon ve özellikle kent bölgelerinde sınırın güçlenmesi geçtiğimiz yıllarda daha da artmıştır. İki büyük kent bölgesi olan San Diego/Tijuana ve El Paso/Juarez sınırlarında 1990 yılında çitler güçlendirilmiş, 3 kat çelik kullanılmış, ileri teknoloji ürünü hareket dedektörleri ve askeri dronelar kullanılmıştır. Sınır Devriyesi'nin bütçesi bu dönemde oldukça fazla artmış ve çok fazla sınır devriye görevlisi işe

alınmıştır. Göç devam ederken, ABD güney sınırının güvenliğini sağlamak ve geçişi önlemek için daha katı tedbirler almıştır.

Göçmenler ve insan kaçakçıları, ABD'nin bu önlemlerine karşılık sınır geçişlerinde rotalarını değiştirmeye çalışmıştır. Örneğin bu insanlar Arizona'nın merkezinde, Sonoran Çölü'nde Devil's Highway (Şeytan'ın Yolu) olarak nitelendirdikleri yeni bir yoldan sınırı geçmeye çabalamıştır. Bu yol üzerindeki Sonoita gibi küçük kasabalar göçmenler sayesinde konaklama merkezine dönüşmüştür. Göçmenler ve kaçakçılara oda, yemek ve hizmet sağlayan bu kasaba adeta bir ileri karakol olmuştur. Bu sebeplerden ötürü göç etmek isteyen insanlar daha büyük riskler almak ve "çakallara" daha fazla paralar ödemek durumunda kalmıştır (Cravey, 2012: 212-214).

4.3. Sınırda Şiddet

Sınır bölgesi aşırı şiddetin de merkezi olmuştur. Bu durum neredeyse bölgenin anlamlandırılmasında kullanılan bir olguya dönüşmüştür. Sınırın kuzey bölgesindeki şiddet, büyük çoğunlukla ABD'ye geçmek isteyen Orta Amerikalı, Meksikalı ya da farklı bir ülkenin vatandaşı göçmenlere karşı uygulanmaktadır. Göçmenler sınırı geçmeye çalışırken hırsızlık (gaspa maruz kalma), tecavüz ve sınır dışı edilme gibi tehditlerle karşılaşmaktadır. Kuzey Meksika, her gün gerçekleşen uyuşturucu trafiği, kaçak seks işçiliği ve diğer gayrimeşru ekonomik aktiviteler nedeniyle güvensiz bir bölge haline gelmiştir (Cravey, 2012: 214).

Çoğunlukla mütevazı bir geçmişe sahip fabrika işçilerinden oluşan genç yaştaki yüzlerce kurban Charles Bowden şehrinde ölmüştür. Burası sadece neoliberal politikalara odaklanan, sosyal sonuçların göz ardı edildiği bir gelecek laboratuarı olarak görülmüştür. Gazetelerde birçok genç kadının manasız bir biçimde ölüm haberleri ardı ardına yayınlanmaya başlayınca, Ciudad Juarez'deki gazeteciler aynı zamanda birçok erkeğin de hayatını kaybettiğini düşünmeye başlamıştır. Ücra bölgelerde bulunan evlerde büyük mezarlar bulunmuştur. Bu evler, uyuşturucu kartelleri tarafından ABD'ye geçiş amaçlı duraklar olarak kullanılmaktadır. Gazetecilerin kendileri de zamanla yaptıkları ölüm haberlerinin öznesi olmuştur. Örneğin Meksika Başkanı Calderon'un uyuşturucuya savaş ilan ettiği günden itibaren 4,5 yılda 20 gazeteci öldürülmüştür. 2010 yılında Meksika, ülkede öldürülen gazeteciler sıralamasında Pakistan'ın ardından Irakla ikinciliği paylaşmıştır (Cravey, 2012:214).

Sınırın ABD tarafındaki şiddet birçok şekilde meydana gelmektedir. Bu bazen resmi biçimde Sınır Devriyesi tarafından, bazen de resmi olmayan yollarla gerçekleşmektedir. Küçük çaplı haydutlar, sınırı bir diş fırçası ve hayatlarını kurtarmaya yetecek kadar eşyayla geçmeye çalışan göçmenleri yağmalamaya çalışmaktadır. Kaçakçılar ve adamları, kadınlardan faydalanarak cinsel tacizde bulunmakta ve tecavüz etmektedir.

Bütün bunlar karşısında ABD Kongresi 20 yıldır göçmen yasasını revize etmemektedir. Sınırla ilgili bu sorunlara yönelik olarak sınıra Berlin Duvarı gibi bir duvar inşa edilmesini de içeren teklifler bile getirmektedir. Misafir İşçi Programları, vatandaşlık için uzun bir süre gerektiren çözümler ve sınırı geçmeye çalışan suçlulara verilecek aşırı cezalar ABD'nin göçmenlerin geçişini engelleme gündeminde yer almaktadır (Cravey, 2012: 214).

Bu noktada anlaşılmaktadır ki; geniş çaplı bir reformun yasaya dönüşmesi oldukça olası gözükmektedir. ABD'deki birçok sektör sınır geçişiyle gerçekleşen göçün yavaşlaması halinde durma noktasına gelecektir. Bu nedenle göç bir şekilde devam ederken, sınırdaki aileleri ve çocukları mağdur eden şiddet, ücra bölgelerdeki çöllere taşınmaktadır. Aslında sınırla ilintili bu yasa dışı eylemler ABD ekonomisinin kirli ve tehlikeli bir tarafını oluşturmaktadır (Cravey, 2012: 214).

Sınırın gerçeklerini ortaya koyan başka bir şiddet biçimi de söylemsel şiddettir. Bu açıklama her ne kadar tabansız gibi gözükse de göçmenleri yaftalayıcı ve ötekileştirici bir yapı ürettiğinden Hispanik nüfusun ABD'deki entegrasyon sürecini olumsuz yönde etkilemektedir. Örneğin televizyonların, gazetelerin, radyoların Meksikalı göçmenler için kullandıkları "yasadışı göçmen" terimi aşağılayıcı ve insanlık dışıdır. Bu terimin sürekli olarak aynı grubu niteleyerek kullanılması gerçek göçmen statüsü, ülkesi ya da kökeni ne olursa olsun bütün bir sosyal grubu kötülemektedir. Zamanla bu tür yaftalayıcı söylemler ABD'de, politik tartışmalarda ve kamusal alanlarda bile her gün kullanılan bir terim haline gelmiştir. Bu söyleme göre sınırın bir tarafındaki insanlar belli renkte, belli kültürel geçmişe sahip insanlar; diğer tarafındakiler de belli bir renk ve kültürel geçmişe sahip insanlar olarak ayrıştırılmaktadır. Söylemsel şiddet, sınırın iki tarafında da fiziksel şiddete dönüşebilecek kadar ırksal farklılıkları genetik farklara dayandıran (biyolojist) bir akıl yürütmeyle ilintilidir ve bu bağlamda insan haklarına aykırıdır (Cravey, 2012:215).

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. ABD'deki Hispanik Nüfusun Entegrasyon Sürecine Genel Bakış

ABD'li Siyaset Bilimci Samuel Huntington "Biz Kimiz" adlı kitabında Amerika'nın Anglo-Sakson kültürünün bazı meydan okumalarla karşı karşıya olduğunu belirtmiştir. Bu meydan okumalardan birisi, büyük bir göç dalgasıyla Latin Amerika'dan gelen göçmenlerin, geldikleri ülkelerden kopamaması ve ABD'de asimilasyona uğramaması olduğunu ifade etmiştir. Göçmenlerin çoğunlukla İspanyolca konuşmasının Hispaniklerin güçlenmesine neden olduğunu belirtmiştir. Huntington, bu durumun Amerikan ulusal kimliği üzerinde önemli etkiler doğuracağını düşünmektedir (Milli Gazete, 2005). Günümüzde Hispaniklerin ABD içerisindeki nüfusu artmakta ve kültürleri yayılmaya devam etmektedir. Huntington'ın ifade ettiği gibi Hispanikler kültürlerini yaşatma konusunda kararlı olsalar da entegrasyonun ve hatta asimilasyonun parçası olan Hispanikler de mevcuttur.

ABD'de yabancı işgücünün büyük bir kısmını Hispanikler ve Asyalılar oluşturmaktadır. Bu kesimlerin ekonomik profilleri göçmenlikle şekillenmiştir. Asyalıların ekonomik olarak daha iyi durumda olmaları daha iyi eğitimli olmalarından kaynaklanmaktadır. Asyalı işçilerin neredeyse yarısı üniversite mezunu ve çoğu yüksek vasıflı, mesleklerinde tecrübeli kişilerdir (Kochhar, 2008).

Buna karşın Hispanik göçmenlerin büyük bir kısmı için lise diplomaları ellerindeki tek şey olmuştur. Bu durum Hispaniklerin düşük vasıflı, mavi yakalı mesleklerde çalışmalarını beraberinde getirmiştir. Hispaniklerin ekonomik entegrasyonunu olumsuz yönde etkileyen bir diğer etken de çoğunun belgesiz göçmen statüsünde olmasıdır. Bu nedenlere bağlı olarak Hispaniklerin kişi başına gelirinin oranı Asyalılara göre büyük bir farkla daha azdır (Kochnar, 2008).

Küçük İşletmeler İdaresi'nin (Small Business Administration-SBA) açıklamasına göre Hispanikler ABD'de en büyük azınlık iş topluluğudur. Hispaniklerin diğer azınlıklara göre daha fazla firması olmasına rağmen işletme sahipliğindeki payları işgücündeki paylarının oldukça altındadır. 2002 yılında yapılan araştırmada beyazların sahip olduğu işletmeler 1 dolar kazanırken Hispaniklerin sahip olduğu işletmelerin 56 Cent kazandığı belirtilmiştir (Kochnar, 2008).

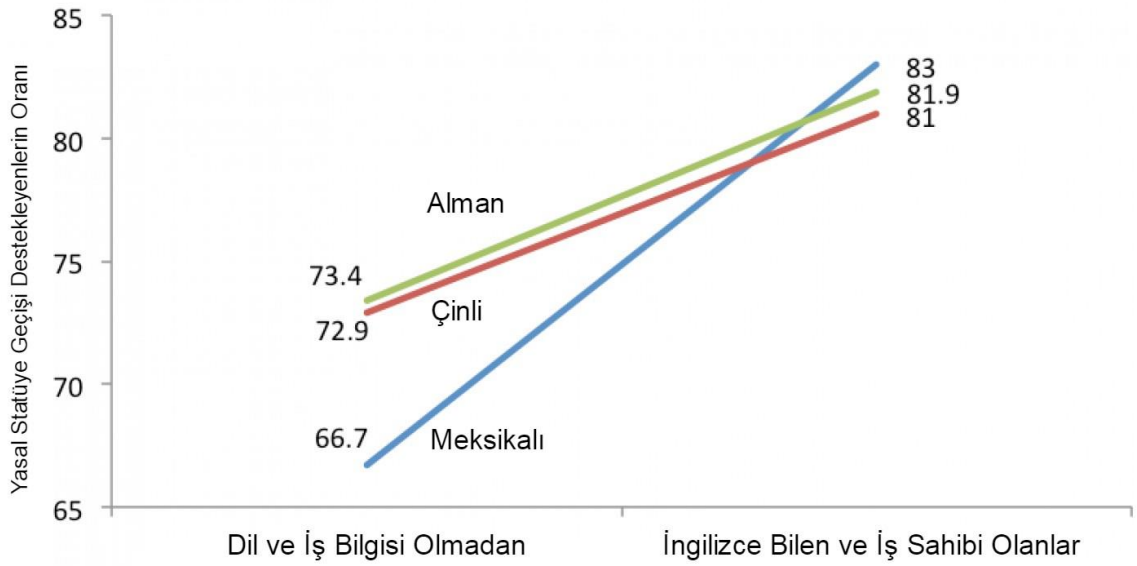
Donald Trump Cumhuriyetçi Parti'den aday olup ABD Başkanlığını kazanırken Meksikalı göçmenleri uyuşturucu kaçakçıları, kriminal insanlar ve tecavüzcüler olarak

nitelemiştir. Bir duvar inşa ederek bu insanları ABD'den uzak tutacağını vaat etmiştir. Ardından göçmenlik reformunun diğer karşıtları gibi, Trump da kuralına göre oynayan ve ulusal güvenlik için tehdit olmayan göçmenleri kast etmediğini ifade etmiştir. Ancak kullanılan etnik terimler birçok beyaz ABD'linin göçmenlik politikası ekseninde Hispaniklere karşı önlenemez bir negatif önyargı benimsemesine neden olmuştur (Levy ve Wright, 2016).

ABD'de yapılan bir çalışmada beyaz Amerikalıların yasadışı göç konusunda belgesiz göçmenlerin kayıt altına alınmasının zorlaştırılmasını istemelerinin, göçmenlerin fayda sağlayacağı politikalara karşı olmalarının ve göçmenlere bir yasal statü verilmesine isteksiz davranmalarının sebebi araştırılmıştır. Bu karşıtlık, temelsiz, yapısal ve duygusal bir Hispanik karşıtlığı mı, yoksa Hispaniklerin İngilizce bilmemesi ve istikrarlı bir işe sahip olmamaları nedeniyle ekonomide ve toplumsal hayatta entegrasyonu sağlayamayacaklarına inanılması gibi daha pragmatist bir düşünce midir sorusuna cevap aranmıştır (Levy ve Wright, 2016).

Haziran 2015'te Kaliforniya'da Hispanik olmayan beyaz seçmenler Survey Sampling International'ın hazırladığı bir anketi cevaplamıştır. Katılımcılara önce bir kısa hikâye okutulmuştur. Ardından belgesiz göçmenlerin yasal statüye geçip geçmemeleri gerektiği sorulmuştur. Ankete katılanlar Meksikalı bir göçmen olan "Juan"; Çinli bir göçmen olan "Yuan" ve Alman bir göçmen olan "Johan" hakkında birkaç soruya cevap vermiştir. Katılımcılara, önce sadece tüm göçmenlerin iki yıldır ABD'de yaşadığı manipülasyonu yapılmıştır. Ardından göçmenlerin İngilizce bildikleri, sürekli olarak bir iş sahibi oldukları (garson olarak çalıştıkları) bilgisi verilmiştir (Levy ve Wright, 2016).

Katılımcıların -Hispaniklere karşı önyargıları nedeniyle- Hispanik göçmenlere yasal statü verilmesini istemediklerini kanıtlamak için Alman ve Çinli göçmenleri seçecekleri beklenilmiştir. Ancak, Hispanik göçmenlerin İngilizce bilmeleri ve çalışma kayıtlarının olması Meksikalı göçmenlere yönelik bir sempati oluşmasını sağlamıştır (Levy ve Wright, 2016).

Grafik 1. Göçmenlere Yasal Statünün Verilmesi Konusunda Katılımcı Görüşleri (Levy ve Wright (2016), Washington Post (2016)).

Ankete katılanlar, göçmenlerin dil becerileri veya iş durumu hakkında bilgi sahibi olmadıkları zaman Hispaniklerin yasal statüye geçmelerini istememektedir. Grafikte de görüldüğü üzere bu şartlar altında (Dil ve İş Bilgisi Olmadan) Hispanik Juan'ın (Meksikalı) yasal statüye geçişi, Çinli Yuan ve Alman Johan ile karşılaştırıldığında yüzde 7-8 oranında daha az desteklenmiştir (Levy ve Wright, 2016).

Ankete katılanlara Meksikalı Juan'ın İngilizce konuştuğu ve iki yıldır düzenli çalıştığı söylendiği zaman bu fark kapanmıştır. Hispanik Juan'a karşı önyargı, bu bilgiler verildikten sonra ortadan kalkmıştır. Burada yapılan ayrımcılığın Hispaniklere karşı düşmanlıktan ziyade daha çok Hispaniklerin ABD için bir yük olarak görülmelerinden kaynaklandığı ifade edilmiştir. Eğer kalifiye olduklarına dair bir bilgi verilmezse Hispaniklerin eğitimsiz, uyum sağlayamayan ve finansal bir sorun olarak görüldüğü ortaya çıkmıştır. Beyaz Amarikalıların Hispanik göçmenlere yönelik yasadışı oldukları ve diğerlerinden daha az yetenekli oldukları yönündeki benzer inançları bulunduğu görülmektedir (Levy ve Wright, 2016).

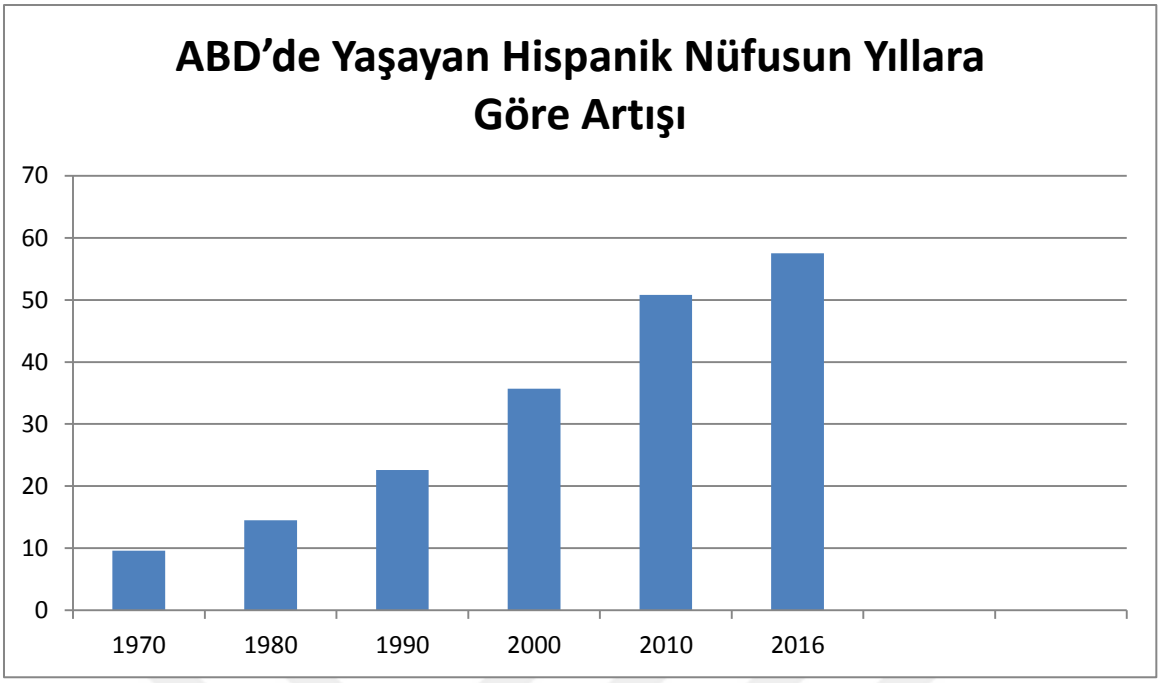
5.1. ABD'deki Hispanik Nüfusun Büyüklüğü

ABD'de Göçmen Hispanik nüfusun büyüklüğü ve sosyoekonomik özellikleri büyük oranda ekonomik, siyasi ve sosyal ilişkilerle ilgili olmuştur. Meksika ve Porto Riko özelinde yaşanan göç dalgası, yoğun işe alım ile başlamıştır. Bu süreç bir kez başladıktan sonra ekonomik şartlar, sosyal ilişkiler ve manevi bağlar bu göçün devam etmesini sağlamıştır. Küba'dan ABD'ye göç daha çok siyasi nedenlerle gerçekleşmiştir. Dominik

Cumhuriyeti'nden ABD'ye gerçekleşen göçte ise askeri darbeler, diktatörlük yönetimi gibi siyasi nedenler başat faktör olurken, sürecin devamını sağlayan etkenler yine sosyal ve ekonomik sebeplerdir. Guatemala, El Salvador ve Nikaragua'da ise ABD'ye göç ekonomik olduğu kadar siyasi sebeplere de dayanmıştır. Son olarak Kolombiya ve Peru'da yaşanan şiddet bu ülkelerden ABD'ye gerçekleşen göç için en önemli neden olmuştur. Çeşitli nedenler sayılabilmekle beraber ABD'ye göç konusunda sosyo-ekonomik faktörler hâkim neden olarak karşımıza çıkmaktadır (Tienda ve Mitchell, 2006: 68-69).

Hispaniklerin ABD'de en kalabalık azınlık haline gelmesi demografik açıdan bir sürpriz olarak kabul edilmemiştir. Bu sonucun doğacağı otuz yıl öncesinde tahmin edilmiş bir gerçektir. Yine de bu haberin resmi olarak açıklanması önem taşımaktadır. Artık ABD'nin en kalabalık azınlığı olan Hispanik nüfus, ne politika, ne ekonomi, ne de eğitim hayatında inkâr edilemez bir unsura dönüşmüştür. Bir zamanlar uyuyan dev olarak nitelendirilen Hispanik nüfus, sadece muazzam bir nüfus artışı göstermekle kalmamış, aynı zamanda ABD'nin birçok bölgesine yayılmıştır. Hispanik nüfus özellikle ABD'nin güney kesiminde yeni bölgelere, yeni ekonomik alanlara göç etmiştir. Bu sayede Hispaniklerin eyalet seçimlerinde oy konusunda önemi de artmıştır. Hispaniklerin, genç nüfusu ve ABD'nin yaşlı nüfusu gerçeğiyle birlikte güneyden gelen göçmenlerin ABD'de etkisinin günden güne artacağı öngörülmektedir (Tienda ve Mitchell, 2006: 66).

ABD'deki Hispanik nüfus 2016 yılında yaklaşık olarak 58 milyona ulaşmıştır. 2000 yılından bu yana ulusal nüfus artışının yarısını oluşturan Hispanikler, ABD demografik büyümesinin başlıca itici gücü olmuştur (Flores, 2017).

Grafik 2. 1970-2016 arasında ABD'de Yaşayan Hispanik Nüfusun Yıllara Göre Artışı (Flores (2017).

2016 yılında Hispanikler ulusal nüfusun yüzde 18'ni oluşturmaktadır. Bunun anlamı Hispaniklerin beyazlardan sonra ABD'de en kalabalık ikinci etnik grup olmasıdır. Hispanikler aynı zamanda Asyalılardan sonra en hızlı büyüyen ırksal ya da etnik grup olmuştur. 2015-2016 yılları arasında Asyalıların büyüme oranı yüzde 3, Hispaniklerin ise yüzde 2'dir. Meksika'dan ABD'ye göçenlerin eski seviyesinde olmaması ve Hispanik kadınların doğurganlık hızının azalması Hispanik nüfusun artışını yavaşlatmıştır (Flores, 2017).

ABD'de yaşayan Hispanik nüfus çeşitli ülkelerin karışımından ibaretken, Meksika kökenliler Hispanik nüfusun %63,3'ünü oluşturmaktadır. ABD'de 2015 verilerine göre 36 milyon Meksikalı yaşamaktadır. 2008 yılında Meksikalı olmayan Hispaniklerin oranı %34,3'ten 2015 yılında %36,7'ye çıkmıştır (Flores, 2017).

ABD'de Hispanikler içerisinde Meksikalılardan sonra ikinci en büyük etnik grup 50 eyalette 5,4 milyonluk nüfusları ile Porto Rikolulardır. ABD'de 5 milyonun üzerinde Porto Rikolu yaşarken, Porto Riko'nun toplam nüfusu 3,8 milyon kişidir. ABD'de 1 milyondan fazla nüfusa sahip olan diğer Hispanikler El Salvadorlular, Kübalılar, Dominikliler, Guatemalalılar ve Kolombiyalılardır. Her bir grubun nüfusu son on yılda artış göstermiştir (Flores, 2017).

No	Ülke	Nüfus	No	Ülke	Nüfus
1	Meksikalılar	35,758, 000	8	Honduraslılar	853,000
2	Porto Rikolular	5,371,000	9	İspanyollar	799,000
3	Salvadorlular	2,174,000	10	Ekvadorlular	707,000
4	Kübalılar	2,116,000	11	Perulular	651,000
5	Dominikliler	1,866,000	12	Nikaragualılar	422,000
6	Guatemalalılar	1,384,000	13	Venezüelalılar	321,000
7	Kolombiyalılar	1,091,000	14	Arjantinliler	274,000

Tablo 2. ABD'de Bulunan Hispaniklerin Ülkelere Göre Dağılımı (Flores, 2017).

ABD eyaletleri arasında en fazla Hispanik nüfusa sahip yer Kaliforniya'dır. Teksas, hızlı büyüme oranıyla Kaliforniya'yı takip etmektedir. 2000 yılında 10,9 milyon Hispanik Kaliforniya'da yaşarken, 2015 yılı verilerine göre bu sayı %39'luk artışla 15,2 milyon olmuştur. Teksas'ın nüfus artış oranı daha fazla olmuştur. 2000 yılındaki 6,7 milyonluk nüfus %60 büyüme ile 10,7 milyona çıkmıştır. Georgia'nın Hispanik nüfus artış oranı aynı yıllarda iki kattan fazla olmuştur (Flores,2017).

Özellikle Latin Amerika'dan gelen göçün azalmadığı düşünülürse Hispanik nüfusun yakın gelecekte büyüme eğilimini sürdürmesi muhtemel gözükmektedir. ABD'de göç için teşvik edici olan iş gücü piyasası yerinde durmakta ve büyümeye devam etmektedir. "Urban Institute"den Jeffrey Passel'in aktardığına göre gelecekteki en muhtemel göç senaryosunda Hispanik nüfus 2000'de 35 milyonken 2050'de 101 milyona yükselecektir. Sonuç olarak Hispanikler yakın gelecekte ABD nüfusunun yüzde 24,6'sını oluşturacaktır ve ABD nüfus büyümesinin yaklaşık yüzde 45'ini Hispanikler gerçekleştirecektir. Göç birdenbire sona erse bile genç nüfusun fazlalığı ve Hispaniklerin doğum oranlarının fazla olması nedeniyle Hispanik nüfusun artışı devam edecektir. 2000 yılından itibaren hiç göç olmaması durumunda dahi, 2050 yılında Hispanik nüfusun 63 milyon olacağı ifade edilmiştir (Tienda ve Mitchell, 2006: 93).

Hispaniklerin siyasal etkisi, ABD'de yaşayan Hispaniklerin sadece yüzde 40'ının oy kullanabilmesi nedeniyle beklenildiği kadar fazla olmamıştır. Karşılaştırma yaptığımızda bu oran Hispanik olmayan beyazların %75'ini ve Hispanik olmayan siyahların %65'ini göstermektedir. Görüldüğü üzere diğer grupların oy kullanma anlamında siyasal etkisi daha fazladır. Diğer beyazlar ve siyahlara göre Hispaniklerin oy kullanmaya yetkileri olsa dahi oy kullanmak için kayıt yaptırmaları ya da oy kullanmaya gitmeleri daha az rastlanan bir durumdur.

Diğer yandan Hispaniklerin demografik yapısı da siyasal etkilerinin az olmasının nedeni olmuştur. Genç nüfus yapısı ve vatandaşlık almamış olan Hispaniklerin oy kullanmaları mümkün değildir. Bu nedenle Hispaniklerin politik etkisi nüfus olarak büyümeleri ile doğru orantılı olarak artmamıştır (Kunzemann, 2008).

5.2. Hispanik Nüfusa Yönelik Kabuller ve Ayrımcılıklar

Birden fazla gruba karşı yapılan ayrımcılıklar ve bu ayrımcılıkların boyutlarının farklı olması gruplar arasında ilişkilerin sorgulanmasını beraberinde getirmektedir. 1980 ve 2000 yıllarında Hispaniklerin 3 çeşit ayrımcılıkla karşılaştığı gözlemlenmiştir; farklılık, izolasyona maruz kalma ve kümelenme. Bununla birlikte son dönemde düşüş olmasına rağmen siyahlara yapılan ayrımcılık yukarıda belirtilen 3 farklı boyutta da Hispaniklerden daha fazla olmuştur. Belli bir düşüşe rağmen siyahların maruz kaldığı süper-ayrımcılık seviyesi değişmemiştir. Hispanikler sadece Los Angeles ve New York'ta ayrı bir yerde konumlandırılırken, siyahlar için bu durum 29 metropolü kapsamaktadır (Tienda ve Mitchell, 2006: 107).

Bu ayrımcılığın son örneği ABD'de lise seviyesinde gerçekleştirilen bir basketbol karşılaşmasında görülmüştür. ABD Başkanı Donald Trump'tan esinlenen seyirciler, rakip takımdaki Hispanik oyuncuları rencide etmek için "bir duvar inşa et" şeklinde tezahüratta bulunmuştur. Yine Teksas'ta bir başka basketbol maçında Dallas Center-Grimes öğrencileri daha fazla etnik çeşitlilik barındıran Perry Lisesi öğrencilerine karşı Trump! Trump! şeklinde slogan atmıştır. Bu durum uzun zamandır var olan bir nefretin başkalarının da görmesi için dışa vurumu olarak değerlendirilmiştir (Vidal, 2016).

5.2.1. Bir Ayrımcılık Örneği: Columbus

ABD'nin Columbus bölgesi, tarım, et ambalajlanması ve kümes hayvanları işletmelerinin gelişmiş olması nedeniyle, ülkenin diğer eyaletlerindeki ve şehirlerindeki Hispaniklerin tercih ettiği bir bölge olmuştur. Columbus'ta yaşayan heterojen bir Hispanik topluluğu bulunmaktadır. Yüzde 51'i Meksikalıdır ve kalanlar Porto Riko başta olmak üzere diğer Latin Amerika ülkelerinden (Dominik, Küba vs.) gelmiştir. Columbus'un sunduğu güvenlik, ucuz yaşam fırsatları, işyerlerinin sunduğu asgari ücretin yeterli olması ve ekonomisinin gelişmiş olması gibi olanaklar Hispanikleri bu bölgeye yerleşme konusunda cesaretlendirmiştir. Bütün bu iyimser yaklaşıma rağmen bölge yetersiz okul sayısı ve göçmenlere getirmiş olduğu yoksulluk nedeniyle beklentileri karşılayamamıştır. 2007 yılında açıklanan verilerde Hispaniklerin yıllık geliri ortalama 14,241 ABD Dolarıdır. Şehirde

yaşayan yüzde 22,1'lik grup resmi açıklamalara göre yoksulluk ile mücadele etmektedir (Sirkeci vd., 2015: 104-111).

Sirkeci vd.'lerinin (2015) yaptığı çalışmada, bölgede yaşayan göçmenlerin büyük bir kısmı (66%) ayrımcılığı ya kendisi yaşamış ya da yaşayan birini tanıdığını ifade etmiştir. Karşılaşılan neredeyse tüm durumlarda ayrımcılık Anglo-Amerikanlarla münasebetin sonucu olarak belirtilmiştir. Bu eylemler okulda öğretmenler, devlet dairelerinde memurlar, hastanelerde doktor ya da hemşireler vb. kişiler tarafından gerçekleştirilmektedir (Sirkeci vd., 2015: 104-111). Bu araştırmada (Sirkeci vd., 2015) kullanılan örneklerden birinde 2002 yılında Kaliforniya'dan gelen Martinez ve kocası, bir restoranda çalışarak nispeten işlerinde başarılı olmuşlardır. Buna rağmen birikim yapamamak ve durgun ekonomik koşullar aileyi endişelendirmektedir. Onları kaygılandıran bir başka konu da kızlarının okulda yaşadığı ayrımcılıktır.

Yeni Göç Politikaları Enstitüsü raporuna göre Hispanik göçmenlerin çocukları, okul öncesi eğitimlerinde deneyimsiz öğretmenler tarafından düşük performanslı okullarda eğitim almaktadır. Bu durum göçmenlerin yüz yüze kaldıkları dezavantajlardan sadece birisi olmuştur (Gross, 2015).

Özellikle okulda ayrımcılığa uğrayan çocukların aileler için büyük problem teşkil ettiği ortaya konulmuştur. Anadili İspanyolca olan göçmen çocuklar, İngilizce konuşurken bir hata yaptığında okul yöneticileri, öğretmenler ve arkadaşları tarafından küçük düşürülmektedir (Sirkeci vd., 2015: 104-111).

Göçmen Politikaları Enstitütüsü (MPI) raporuna göre Hispanik çocukların eğitim hayatlarında yaşadığı zorluk sadece düşük profilli ve yoksulların gittiği okullarda eğitim almaları olmamıştır. Bunun yanında iş tecrübesi yetersiz ve İspanyolcası iyi olmayan öğretmenlerin işe alındığı okullarda eğitim görmeleri öğretmen-ebeveyn ilişkilerinin de kötü olmasını beraberinde getirmektedir. (Gross, 2015).

Anadili İngilizce olan öğretmen ve öğrenciler, Hispanik göçmenlerin ABD'de yaşayanlar gibi İngilizce konuşamadıklarını, yeterince akıllı olmadıklarını, ülkelerinde belgesiz olarak yaşadıklarını ve ABD'den menfaat elde ettiklerini düşünmektedirler (Sirkeci vd., 2015: 104-111).

Guatemalalı bir anne kızının İngilizce konuşurken hata yapabildiğini ve okulda bununla ilgili sorun yaşadığını belirtmiştir:

> "Okula gitmek istemeyişinin sebebi buydu. Okulun müdürü kızımı ağlattı; bunu kendisi deli olduğu için mi yoksa oradaki tek Hispanik benim kızım olduğu için mi yaptı bilmiyorum. Kızım üçe ya da dörde gidiyordu. Sadece gerektiği gibi İngilizce konuşamadığı için bunu kızımın yaşamış olması üzüntü verici. Kızım bu yüzden okulu bıraktı."

Araştırmacı Jennifer Keys Adair okullarda göçmenlere uygulanan sert disiplin, yabancı aksanlara karşı verilen olumsuz tepkiler, düşük beklentiler gibi durumları göçmenlerin karşılaştıkları bazı ayrımcılık türleri olarak ifade etmiştir (Gross, 2015).

Eğitim seviyesi yüksek olan Hispanikler de ayrımcılığa maruz kalmaktadır. Bayan Teresa Morales resmi dairelerde ve kurumlarda, sadece derisinin rengi biraz daha koyu ve aksanı Meksikalılara biraz benzediği için görmezden gelindiğini belirtmiştir. Bayan Morales, ABD'de doğmasına ve lisans eğitimini tamamlamak için Columbus Üniversitesi'ne gitmesine rağmen bunları yaşamaktan kurtulamamıştır. Bazı göçmenler sadece Hispanik oldukları için fiziksel zarar gördüklerini ifade etmiştir (Sirkeci vd., 2015:104-111).

Araştırmacılar Pong ve Langdale Asyalılar ve Meksikalıların çocukları arasındaki farklılıkları incelemiştir. Araştırma sonucunda Asya kökenli öğrencilerin ailelerinin daha iyi eğitim almış olmalarından dolayı okulda daha başarılı oldukları sonucuna varılmıştır. ABD'ye gelen Meksikalı ebeveynlerin eğitim seviyelerinin düşük olması ya da uygun bir eğitim almamış olmaları çocuklarının akademik başarısını olumsuz etkilemiştir. Ayrıca bir diğer önemli etken de Meksikalı ebeveynlerin gelirlerinin düşük olmasıdır. Ekonomik açıdan yetersiz ailelerin çocukları okul hayatına yeterince motive olamamaktadır. Finansal zorluk yaşayarak büyüyen çocuklar eğitim hayatlarını ikinci plana atarak kendilerine kolay ve hızlı bir para kazanma yöntemi aramaktadır (Cuevas, 2017).

Hispaniklerin ve diğer göçmenlerin karşılaştıkları ayrımcılık örnekleri eğitim alanı ile sınırlı kalmamıştır. Göçmenler sağlık sektöründe hem hizmetlere ulaşmada hem de hizmet alımı sırasında kötü muameleye maruz kalmaktadır.

Valley View'de yaşayan Meksikalı Juan Mendoza sağlık hizmeti almak için hastaneye gittiğinde doktorların kendisiyle ilgilenmediğini ve bilgi paylaşımında bulunmadığını anlatmıştır. Mendoza, doktorların İngilizce konuşulanları anlayamayacağını ve parayı

ödeyemeyeceğini düşünmüş olduklarını ama masraflarını karşılayabileceğini ifade etmiştir (Sirkeci vd., 2015:104-111).

Sağlık hizmetlerine ulaşabilen kısıtlı sayıda insan da bu ayrımcılık nedeniyle farklı yollar benimsediklerini açıklamıştır. Roman Garcia, Teksas'tan Columbus'a gelmiştir. Sağlık sigortasına sahip olan nadir Hispaniklerden birisidir. Hispaniklerin %90'nın sağlık sigortasının olmadığını belirtirken, sigortaya sahip olsa da bunu kullanmaya ihtiyaç duymadığını, ödemeyi hemen yaptığı özel doktorlara gittiğini söylemiştir. Devletin önerdiği hiçbir servisi genelde kullanmadığını belirtmiştir (Sirkeci vd., 2015:104-111).

Hispaniklerin yeni bir fırsat olarak gördükleri Columbus'ta ayrımcılık sadece Latin Amerika kökenliler üzerinden yapılmamıştır. Bölgede güvenlik endişesi ile Yaz Güvenliği Girişimi (SSI) Programı başlatılmıştır. Bu programla birlikte polisin tehlikeli bölge olarak belirlediği "Hot Zone" olarak nitelendirilen alanlara sivil devriyeler koyulmuştur. (Scott, 2016).

6 Haziran 2016 tarihinde Ohio, Columbus'ta 23 yaşındaki Henry Green ve arkadaşı Christian Rutledge, Green'in teyzesinin yaşadığı eve doğru yürürken sportif bir arazi aracı ile önleri kesilmiştir. Arabadan inen sivil giyimli iki beyaz polis tarafından siyahi Green silahla vurularak öldürülmüştür. Polisler mahkemede büyük jüri tarafından suçlu bulunmamıştır. "Siyahilerin Yaşamı Önemlidir" isimli kuruluş olay esnasında polislerin kendilerini tanıtmadığını öne sürerek ve polislerin kendilerini koruma dışında hukuki bir dayanakları olmadan ateş ettiklerini öne sürerek yaşanan olayı protesto emiştir. Bu adli olay ABD'de son dönemde siyahilere, hispaniklere ve diğer etnik gruplara karşı artan düşmanlığın bir parçası olarak görülmektedir. Polisin göçmenlere ve beyaz olmayanlara karşı tutumunun ırkçı olduğu ifade edilmektedir (Long, 2017).

Ohio'da vatandaşlık hakları, ruhsat ve dil kullanımı gibi konularda yeni yasalar oluşturulmuştur. 184 sayılı Konut Kanunu ile yabancıların engellenmesi ve sığınma politikaları ele alınmıştır. Ayrıca kişilerin motorlu taşıt ve ehliyet alımında ABD vatandaşlıklarını kanıtlamaları gerektiği düzenlenmiştir. Vatandaşların, yasal göçmenlerin ve vatandaşlık hakkı kazananların dahi geçerli kâğıtları olmadan seyahat edemeyeceği, yolda durdurulduklarında ne olacağının bilinemeyeceği ifade edilmiştir. ABD'ye Dominik'ten gelen Anna Delgado, vatandaşlık talep etmenin fişlenmeyle sonuçlanacağını düşünmektedir. Göçmenlerin belge almak için sınır dışı edilme riskine girmek istemediğini dile getirmiştir (Sirkeci vd., 2015:104-111).

Columbus'ta yaşayan Hispanikler ırklarını, gelenek ve göreneklerini, beklentilerini Columbus'ta yaşayan Anglo-Amerikan kesimin beklentileriyle uyumlaştırmaya çalışmaktadır. Columbus'a göç devam ettikçe yerlilerin gizli ya da alelade düşmanlıkları da ivme kazanmıştır. Anglo-Amerikanlar ve Hispanikler arasındaki sorunlar; gerekli entegrasyon programlarının olmayışı nedeniyle büyümektedir. Ayrıca çıkarılan yeni kanunlarla tetiklenerek daha da artmaktadır (Sirkeci vd., 2015: 104-111).

Kuzeyde yaşayan daha zengin Hispanikler ABD orta sınıfına yaklaşma çabası içinde ve Anglo-Amerikanlaşmaktadır. Onların ayrımcılıktan şikâyetleri daha az olmuştur. Bunun yanında yerleşik Hispanikler, yeni gelen Hispaniklerden şikâyetçi olmuştur. Artan ayrımcılığın topluma uyum sağlayamayan yeni gelen Hispanikler yüzünden olduğunu düşünmektedirler. Yerleşik Hispaniklerin bir diğer endişesi de gittikçe artan yeni Hispanik göçün ABD'de doğacak çocuklarının topluma uyumu konusunda olumsuz etki yapacağı olmuştur (Sirkeci vd., 2015:104-111).

Araştırmanın sonucuna göre "resmi olarak Hispanikler tecrit edilmiştir çünkü yeni ve dinamik şekilde işgücü alanına girmek için çok az sayıda fırsatları bulunmaktadır." Columbus Hispaniklerin ve göçmenlerin ABD'de yaşadıkları zorlukların küçük bir kısmını yansıtmıştır. Hispanik göçmenler sosyal, eğitim ve ekonomi gibi alanlarda ayrımcılığa uğrarken ve buna karşı bir mücadele ortaya koyarken, onların gelişimlerine katkı sağlayacak destek girişimlerinin projelerinin olmaması, göçmenlerin özgürlük kısıtlamalarının devam etmesine neden olmaktadır. Burada gelişimin sağlanamaması ve gelişim sağlanması için destek verilmemesi bir paradoks oluşturmuştur (Sirkeci vd., 2015:104-111).

5.2.2. Hispaniklerin Okulda Uğradığı Ayrımcılıklar: Öğrenci Sylvia Mendez Örneği

Hispanik toplumun okullarda uğradığı ayrımcılık, ABD'de göçmenlere karşı uygulanan dışlamanın önemli bir parçasını oluşturmuştur. Güney eyaletlerinde açıkça ortaya koyulan siyah-beyaz ayrımı gibi açıkça bir Hispanik dışlama yasası olmasa da güneybatıda Hispanikler sinema, restoran ve okullarda istenmemiştir. 1870'lerden itibaren Hispanik öğrencilerin özel olarak ayrı bir şekilde eğitim veren "Meksika Okulları"na gitmeleri beklenmiştir. İlk başta kırsal kesimde çiftliklerde çalışan ve İspanyolca konuşan işçi kesimin çocukları için kurulan bu okullar daha sonra şehir merkezlerine kadar yayılmıştır.

1940'larda Hispanik çocukların yüzde 80'i normal Amerikan okullarından ayrılmış bu Meksika okullarına gitmiştir. 1944 yılında Sylvia Mendez isimli bir öğrenci ve ailesi bu duruma karşı çıkmıştır. Mendez iki odalı derme çatma Hoover Okulu yerine, güzel bir oyun alanı ve iyi imkânlara sahip olan 17. Cadde okuluna gitmek istemiştir (Kandil, 2016)

1945 yılında Mendez'in ebeveynleri ve dört aile Orange Okul Bölgesi'ne dava açmıştır. Bu dava ile tüm çocukların ırklarından bağımsız olarak tüm Kaliforniya okullarına gidebilmelerini sağlamayı amaçlamışlardır. Mahkeme iki hafta sürmüştür. Okul yönetimleri Hispanik öğrencilerin pis olduğunu ve beyaz çocuklara bulaştırabilecekleri hastalıklar taşıdıklarını iddia etmiştir. Ayrıca Hispanik öğrencilerin İngilizce bilmediklerini ve İngilizce konuşan okullara katılmaya haklarının olmadığını söylemiştir. (Bu iddiaya karşı yetkililere Hispanik öğrencilere İngilizce yeterlilik testi yapıp yapmadıkları sorulmuş ve yöneticiler böyle bir test yapmadıklarını itiraf etmiştir.) Başka bir yönetici ifadesinde "Meksikalılar hijyen, yetenek ve ekonomik görünüm açısından çok gerideler" cümlesini kurmuştur (Blakemore, 2017).

Mendez'in avukatı sosyal bilimler uzmanlarının tanıklığında, bu politikanın Hispanik çocukların anayasal haklarını çiğnediğini savunmuştur. 14 yaşında bir Hispanik öğrenci olan Carrol Torres söz aldığında bu bölgede Hispaniklerin iddiaların aksine İngilizce konuşabildiklerini uygulamalı olarak kanıtlamıştır (Blakemore, 2017).

Yargıç Paul J. McCormick'in karar alması yedi ay sürmüştür. 18 Şubat 1946 tarihinde Meksikalı-Amerikalı öğrencilere karşı okul bölgesinde ayrımcılık uygulandığı ve anayasal haklarının ihlal edildiği kabul edilmiştir. Okul Bölgesi bu karara itiraz etmiştir. Temyiz Mahkemesinin de ayrımcılığı kabul etmesiyle birlikte Kaliforniya'da okul ayrımcılığı Mendez sayesinde son bulmuştur (Blakemore, 2017).

Ülkenin eğitim tarihini değiştiren olayın kahramanlarından birisi Sylvia'nın babası Gonzalo Mendez olmuştur. Chihuahualı bir göçmen olan Baba Mendez, azimli ve sabırlı bir duruş sergilemiştir. Dava boyunca asla vazgeçmeyerek dört Meksikalı aile ile birlikte 1945 yılında okulda ayrımcılığa karşı Los Angeles şehrini dava etmiş ve çocuklarının eğitim hakkını savunmuştur (Arredondo, 2011).

Olayların gerçekleştiği sırada 8 yaşında olan Mendez, sorulan sorulara ailesinin kendisine daha güzel oyun alanı olan bir okul sağlamak için savaştığını düşündüğü cevabını vermiştir. Fakat bu dava çok daha fazlasını başarmıştır. Teksas ve Arizona'da aileler okul

ayrımcılığını sonlandırmayı başarmıştır. Mendez ayrı bir okula gitmeyi reddettikten yaklaşık on yıl sonra 1954 yılında Birleşik Devletler Yüksek Mahkemesi ülke çapında ırk temelli okul ayrımcılığının son bulması kararını almıştır (Blakemore, 2017).

Sylvia Mendez davasını kazanıp sadece beyazların olduğu bir okula gitme başarısını göstermiştir fakat bu başarının bazı sonuçları olmuştur. Mendez okul hayatında ırkçı tacizlere maruz kalmış ve diğer öğrenciler tarafından rahatsız edilmiştir. Tüm bu zorluklara rağmen Mendez bir hemşire olmayı başarmış mesleğinin yanında sivil haklar savunucusu bir aktivist olmuştur. 2010 yılında bizzat ABD Başkanı Barack Obama tarafından özgürlük madalyası ile ödüllendirilmiştir (Blakemore, 2017).

Mendez'in büyüdüğü 1940'larda Orange County büyük ölçüde ayrımcılığın hüküm sürdüğü bir yerdir. "Chicano Education in the Era of Segregation" kitabının yazarı Gilberto Gonzalez'e göre o dönemde parklar, yüzme havuzları, restoranlar ve sinemalarda ayrımcılık uygulanmıştır. Evler ırkçı bir yaklaşımla belli bir ırka (beyaz) mensup olanlara satılmıştır (Kandil, 2016).

Bugün ABD topraklarında 50 milyonun üzerinde Hispanik yaşamakta ve 40 milyonun üzerinde insan İspanyolca konuşmaktadır. Hispanikler ülkenin en büyük azınlığı olsa da Hispanik karşıtı önyargılar varlığını sürdürmektedir. Pew Araştırma Merkezi tarafından yapılan araştırmada ABD'de yaşayan Hispaniklerin yüzde 52'si ayrımcılık yaşadıklarını ifade etmiştir (Blakemore, 2017).

Neel'in (2017) araştırmasında Amerika'da Hispaniklerin yaklaşık üçte biri, iş başvuruları, eşit ödeme ya da terfi alma, ev kiralama ya da satın alma konularında ayrımcılığa uğradığı belirtilmektedir. Bu araştırmaya dâhil olan katılımcıların üçte birden fazlası (% 37) ırkları ya da etnik kökenleri nedeniyle şahsen sorun yaşadıklarını ifade etmiştir (Neel, 2017).

Alan	Yüzde
İş Başvurusu	33
Ödeme / Terfi Eşitliği	32
Ev Satın Alma/ Kiralama	31
Polisle Münasebet	27
Doktor / Poliklinik	20
Üniversiteye Başvuru	19
Oy Kullanma / Politikaya Katılım	15

Tablo 3. Hispaniklerin Ayrımcılığa Uğradıkları Alanlar (Neel, 2017).

5.3. Bir Uyum Süreci Olarak Spor Örneği

Spor, geçmişten günümüze insan hayatında bir şekilde kendine yer edinmiş, kimi zaman yönlendirici kimi zaman ise yön verilen yapısıyla devlet politikalarının konusu olmuştur. Spor kulüpleri, müsabakaları ve organizasyonları göçmenlerin entegrasyonunda bir araç olarak kullanılmaktadır. Bu konuda başarılı olan devletlerin başında ABD ve Almanya gelmektedir. ABD ve Almanya yoğun göç alan ülkeler olmaları nedeniyle göçmenlerin toplumsal uyumunu sağlamak için çeşitli yöntemler uygulayan ülkelerdir.

Günümüzde ulusal ya da uluslararası düzeyde -masa tenisinden futbola, atletizmden krikete- spor kulüpleri ve takımları etnik ve kültürel olarak farklı insanların ortak bir çatıda buluştuğu yerlerdir. Spor kulüpleri farklı geçmişlerden insanları aynı amaç etrafında toplayarak beraber oynamak, beraber öğrenmek ve birlikte en iyiye ulaşmak adına bir sürecin içerisine sokmaktadır (Moving People Changing Places, 2018). Aralarında görünmez sınırlar olan insanlar, spor sayesinde futbol sahasında aynı kaleye gol atmayı hedefleyerek, bir topu 11 kişi paylaşmayı öğrenerek, gol attıklarında birlikte sevinerek aralarındaki din, dil, ırk bariyerlerini yok etmektedir.

Spor ortak bir dile sahip küresel bir harekettir. Bu küresel karakteri sporu, yeni bir ülkeye gelen birisinin o topluma uyum sağlaması için önemli bir alan haline getirmiştir. Spor aynı zamanda ulusal kültürün ve kimliğin bir sembolüdür (Hertting ve Karlefors, 2013). Branşlar içinde karakteristik özelliklerin ulusal kimliği yansıtan bir yönü vardır. Futbolda

İtalyan gibi defans[9] yapmak, Alman gibi disiplinli oynamak, basketbolda Fransız atletizmi, boksta Meksika stili birkaç örnektir. Spor insanlara kendi kültürlerini korurken aynı zamanda yeni ülkelerine uyum sağlama fırsatını tanımaktadır.

Futbol kariyerine İngiltere'de devam eden Mesut Özil Almanya'da entegrasyonun simgesi olarak gösterilmektedir. Özil, 2010'da Güney Afrika ve 2014'te Brezilya'da düzenlenen Dünya Kupaları boyunca Alman disiplini içerisinde, doğuştan gelen saf futbol yetenekleriyle Türk yaratıcılığını sahaya yansıtarak hem Alman vatandaşlarını hem de Türk gurbetçileri aynı hedef doğrultusunda birleştirmiştir.

Almanya bir göçmen ülkesidir. Özellikle futbolda çok farklı geçmişlere sahip farklı kültürler ve ülkelerden gelen gençler arasında entegrasyon oldukça başarılı olmuştur. 2014 yılında Almanya'da yaşayanların yüzde 20'si birinci, ikinci ve üçüncü nesil göçmenlerden oluşmuştur. Almanya İstatistik Bürosuna göre 2015 yılında net göç 1,14 milyon olarak açıklanmıştır. Bu dönemde göç ve entegrasyon konusunda tartışmalar devam etmiştir (Mutlu, 2018).

Bir topluma yeni gelenler her zaman önemli ölçüde zorluklarla karşılaşmıştır. İçinde bulundukları yeni toplumun tarihini, toplum yapısını, inançlarını ve baskın fikirleri öğrenmeleri neredeyse elzemdir. Toplum içinde kendi yerlerini bulmak ve topluma hatırı sayılır katkıda bulunmak için bazı yollar bulmaları gerekmektedir. Bu arayış başarıyla son bulursa göçmenler yeni toplumlarında saygıyla muamele görmekte ve bir birey olarak kabul edilmektedir. Bu süreç başarılı olursa entegrasyon gerçekleşmektedir (Mutlu, 2018).

Bir spor etkinliğine katılan herkes en önemli şeyin takım çalışması olduğunun bilincindedir. Din, geçmiş, ten rengi, etnisite bu takım çalışmasında önemsizdir. Farklılıklar barındıran bireyler için iletişim engelleri aşılır çünkü spor bireylerin ortak dili haline gelmiştir. Spor aidiyet duygusuyla birlikte karşılıklı saygıyı da beraberinde getirmektedir. Yapılan araştırmalar spor kulüplerine katılan insanların yeni ülkelerine daha kolay uyum sağladıklarını göstermektedir (Mutlu, 2018).

Spor, göçmenlerin başarılı bir şekilde yeni toplumları ile bütünleşmesini sağlayacak araçlardan birisi olarak görülmektedir. Bu nedenle özellikle yerel spor projeleri göçmenlerin yeni topluluklarına entegrasyonunu kolaylaştırmak için artan bir rol oynamaktadır (European Commission, 2017).

[9] Futbolda rakip takımın hücumlarını karşılayarak skor yapmasını engelleme eylemidir.

Spor tek başına toplumun entegrasyon konusunda karşı karşıya olduğu tüm sorunları çözmeyecektir. Fakat entegrasyon konusunda Almanya örneğinde olduğu gibi başarılı bir araç olarak kullanılabilmektedir. Almanya A Milli Futbol Takımı'na baktığımızda Jerome Boateng (Gana), Mesut Özil, İlkay Gündoğan (Türkiye), Sami Khedira (Tunus) vb. birçok göçmen futbolcu takım çalışması içinde Almanya için mücadele etmektedir. Almanya futbolda bu harmoniyi oluşturarak Brezilya'da düzenlenen 2014 Dünya Kupası'nda şampiyon olmuş ve tüm ülke aynı duygularla şampiyon sporcuları kutlamıştır (Mutlu, 2018).

Spor sadece insanları sağlıklı tutmak ve zihinsel gelişimi sağlamak için yapılan bir aktivite değildir. Spor aynı zamanda yabancıların topluma uyum sağlamasının ve ulusötesi kültürün gelişimin en sorunsuz ve göze hoş görünen bir yoludur. Yeni yapılan araştırmalar spor kulüplerinin saf rekabetten ziyade öğrenme ve kişisel gelişime yaptığı katkıların entegrasyon için hayati önem taşıdığını göstermektedir (Hoffman, 2011).

Kopenhag Üniversitesi'nde Spor ve Spor Bilimleri Bölümünde doçent doktor olarak görev yapan Anne Marie Elbe spor ikliminde beraber çalışmanın sorunların çözümünde yaratıcı bir rol oynadığının altını çizmiştir. Entegrasyonu sağlayan bir başka etken de spor kulüplerinde eğitmenlerin otoritelerini kasıtlı olarak sınırlayarak sporcuların hem antrenmanda hem de normal hayatta etki yapmalarını sağlamaktır. Elbe, bu konuda demokratik liderliğin direkt bir otoriteden daha faydalı olduğunu ifade etmiştir (Hoffman, 2011).

Elbe, Avrupa ülkelerinden 5 araştırmacıyla birlikte Danimarka, Almanya, Yunanistan, İspanya ve Britanya'daki yaklaşık 1.600 spor kulübü üyesiyle bir anket çalışması yapmıştır. Çalışma 13-19 yaş arasında amatör ve profesyonel sporcuları ele almıştır (Hoffman, 2011).

Ankete katılan sporculara şu sorular sorulmuştur:

- Etnik kimliğinize / asıl ülkenize ne kadar bağlısınız?
- Diğer insanların fikirlerine ne kadar açıksınız?
- Yeni kültürünüze ne kadar adapte oluyorsunuz?

Araştırmacılar, entegrasyon konusunda tek bir standart çizmenin zor olduğuna karar vermiştir. Her ülkeyi kapsayan entegrasyon önerileri belirlense de her ülke için farklı yöntemler izlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Kadınların Danimarka, Almanya, Yunanistan ve Britanya'da erkeklere göre daha kolay entegre olduğu belirtilmiştir (Hoffman, 2011).

Araştırmacılar bir kişinin entegrasyonunda iki tür kimliğe bakmıştır. İlk olarak kişinin geçmişine ne kadar bağlı olduğunu gösteren Etnik Kimliği ve ikinci olarak yaşadığı ülkeye adaptasyonunu sağlayan Kültürel Kimliği dikkate alınmıştır. Güçlü bir etnik kimliğe ve zayıf kültürel kimliğe sahip olan insanların entegrasyonun zor olduğu sonucuna varılmıştır. İki kimlik arasında dengeli bir tutum benimsemiş kişilerin entegrasyonunun daha kolay olduğu ifade edilmiştir (Hoffman, 2011).

5.3.1. ABD Özelinde Hispaniklerin Spora Etkisi ve Sporun Entegrasyona Katkısı

Spor Diplomasisi, ABD Dışişleri Bakanlığı'na bağlı Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkiler Şubesi içerisinde, Eğitim ve Kültürel İlişkiler Bürosu faaliyetleri kapsamında yürütülmektedir. Büro, ABD'nin amacını yürüten, programları uygun biçimde gerçekleştiren ve kaynakları adaletli biçimde dağıtma çabasında olan birkaç ofisten oluşmaktadır (ECA, 2016).

1961'de imzalanan "Karşılıklı Eğitim ve Kültürel Değişim Anlaşması" gereğince, ABD Dışişleri Bakanlığı Eğitim ve Kültürel İlişkiler Bürosu (ECA); akademik, kültürel, sportif ve mesleki değişim programları vasıtası ile diğer ülkeler ve ABD arasında dostane, barışçıl ilişkiler kurmak için çalışmaktadır (ECA, 2016).

ABD'de her yıl seçilen spor elçileri gelişmekte olan ülkelerde spor başlıklı bir dizi faaliyet yürüterek ülkelerinin tanıtımını yapmaktadır. Dünyanın farklı ülkelerindeki çocuklar özellikle göçmen kökenli ABD'li profesyonel sporcularla tanıştıktan sonra Amerikan Rüyası'nı görmeye başlamakta ve bu rüyanın gerçekleşebileceğini inanmaktadır.

Spor Diplomasisi, Birleşik Devletler ve diğer ülkeler arasındaki ilişkileri güçlendirmek için yapılan çalışmaların ayrılmaz bir parçası olarak ortaya çıkmıştır. Dil bariyerini, sosyo-kültürel farklılıkları aşmak ve insanları bir araya getirmek için evrensel spor tutkusu kullanılmaktadır. Gençler spora katılım sayesinde hayatlarının her alanında kendilerine katkı sağlayacak olan liderlik, takım çalışması ve iletişim becerilerini öğrenmektedir (ECA, 2016).

ABD sporun birleştirici gücünü ve ülke ekonomisine ve sosyal yaşamına katkısını fark etmiştir. Sporu lise ve üniversite seviyesinde eğitimle iç içe geçirmiştir. ABD'de profesyonel ligler, okullardan oyuncu seçmeleri yaparak oluşmaktadır. Bu durum eğitimli sporcular yetişmesini ve kötü alışkanlıklara yönelebilecek gençlerin spor bursları ile ülkelerine katma değer sağlayacak bireylere dönüşmelerini sağlamaktadır.

Spor diplomasisi ve uluslararası spor değişimlerinden sorumlu ABD Dışişleri Bakanlığı Ofisi; Sports United Birimi, ECA'nın spor diplomasisine adanmış birimidir. Bu birim, spor diplomasisinin insanlar arasındaki diyalogu ve kültürel anlayışı artırma kabiliyetini kullanmaktadır. Birimin sporu bir platform olarak kullanması, yabancı katılımcıları Amerikan kültürüne çekerken, onlara ABD'li spor profesyonelleri ve akranları ile bağlantı kurma fırsatı sunmaktadır. Diğer yandan Amerikalılar da, yabancı kültürleri ve diğer ülkelerdeki gençlerin bugün karşılaştıkları zorlukları öğrenmektedirler. Sports United, bunları yapabilmek için 100'ün üzerinde ülkeden binlerce insanı spor değişim programları ile bir araya getirmiştir (ECA, 2016). ECA birimi spor diplomasisini Beyzbol, Basketbol, Engelli Sporu, Dövüş Sanatları, Futbol, Yüzme, Atletizm, Voleybol, Kış Sporları gibi dallarda uygulamaktadır (ECA, 2016).

ABD'de çokça gündeme getirilen tartışmalardan birisi Hispanikler üzerinde yapılan çalışmalardır. Hispanikler ve Hispanik kültür hakkında hatırı sayılır çalışma yapılmakla beraber Hispanik toplumun ABD'de sporla birlikte yaptığı etki hakkında yeterince çalışma bulunmamaktadır. Hispaniklerin, ABD toplumu hatta devleti ile spor sayesinde nasıl etkileşime girdiği irdelenmesi gereken bir konudur.

ABD'de etkili olan Hispanikleri Güney, Orta Amerika ve Karayiplerden gelen göçmenler olarak tanımlayabiliriz. ABD özelinde Meksika, Porto Riko, Küba ve Dominik Cumhuriyetinden gelen göçmen sporcuların ABD spor tarihinde önemli etki yaptıkları görülmektedir. ABD'de çeşitli sporlarda Hispaniklerin etkisi gözlemlense de Beyzbol branşında Hispaniklerin en büyük azınlık olduğu görülmektedir. ABD Beyzbol Ligi'nde birçok Hispanik birer süper yıldız haline gelmiştir. 2008 yılında Major League Baseball – MLB oyuncularının yüzde 27'si Hispaniklerden oluşmuştur (Wikipedia, 2018).

2016 yılında Brezilya'da düzenlenen Rio Olimpiyatları'nda ABD bayrağıyla yarışmış farklı dallarda öne çıkan 10 Hispanik atlet NBC News tarafından yayımlanan bir yazının konusu olmuştur. Nico Hernandez ve Carlos Balderas boks dalında ABD'yi temsil etmiştir. Meksika kökenli Balderas ailesinde ABD'de doğan ilk kişidir. Bir başka Meksika kökenli sporcu Anita Alvarez senkronize yüzme dalında ABD'yi temsil etmiştir. Rio de Janerio doğumlu olan fakat Kaliforniya'da büyüyen Tony Azevedo ABD'nin su topu takımında yer almıştır. New Jersey doğumlu, Porto Riko kökenli jimnastikçi Laurie Hernandez 30 yıl sonra ABD'yi bu alanda temsil eden ilk Hispanik sporcu olmuştur. Jimnastik dalında yarışan Danell Leyva, Küba, Cardenas'ta doğmuş, Küba kökenli bir sporcu olarak ABD'yi temsil etmiştir.

New York doğumlu Melissa Gonazelez hokey dalında, ailesi Nikaragua'dan ABD'ye göç eden Teksas doğumlu Steven Lopez ise Taekwondo dalında ABD için mücadele etmiştir. Rio olimpiyatlarında ABD Kadın Basketbol Milli Takımı'nda yer alan Arjantin kökenli Diana Taurasi dünyada kadın basketbolunun en önemli yıldızlarından biri olarak kabul edilmektedir. Küba kökenli Angelica Delgado ailenin ilk Amerikan vatandaşı sporcusudur. Babası Küba adına spor yapmıştır (Wajda, 2016).

Futbol, dünyada en fazla takip edilen spordur. Aynı zamanda Latin ülkelerinde de en popüler spor dalı olarak bilinmektedir. ABD'de Hispaniklerin futbola olan etkisi diğer sporlardan daha fazla olmuştur. Diğer sporlar ABD kaynaklı olmakla beraber futbolun Hispaniklere ait olduğu Amerikalılar tarafından da kabul görmüştür. ABD'nin en üst düzey futbol ligi Major League Soccer – MLS Avrupa ülkelerine kıyasla ekonomik açıdan daha küçük bir ligdir. Seyircilerin sahada yetenekli oyuncuları izlemek istemesi ABD'nin Hispanik sporculara yönelmesine yol açmıştır. Hispanik toplum MLS'te saygın bir yer edinerek birçok kulüpte önemli rollerde yer almıştır. 19 MLS takımının iki tanesi (Montreal ve Toronto) Kanada'da yer almaktadır. Geriye kalan 17 takımın 7 tanesi Hispaniklerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde bulunmaktadır. Los Angeles iki MLS takımına ev sahipliği yapmaktadır. Chicago, New York, San Jose, Dallas ve Houstan da MLS takımına sahip diğer Hispanik nüfusun yoğun olduğu bölgelerdeki takımlardır. (Wikipedia, 2018).

1980 yılında Amerikan Profesyonel Basketbol Ligi'nde (NBA-National Basketball Association) neredeyse tüm oyuncular ABD doğumludur. Bu durum gün geçtikçe değişmiş ve günümüzde ligin yüzde 30'u ABD dışında doğan sporculardan oluşmaktadır (Berri, 2014).

Bu durum sadece NBA ile sınırlı kalmamaktadır. ABD Beyzbol Ligi'nde mücadele eden (MLB-Major League Baseball) Detroit Tigers 2011 yılından itibaren oldukça başarılı bir performans göstermiş ve dört defa üst üste lig şampiyonluğu yaşamıştır. Tigers'ın en başarılı oyuncuları Miguel Cabrera, Victor Martinez ve Anibal Sanchez Venezüela doğumlu oyunculardır (Berri, 2014).

5.3.1.1. Hispaniklerin Popüler Sporu: Beyzbol

David Goldblatt'ın 2008 yılında BBC World için çekmiş olduğu Beyzbol Fabrikası adlı yapımda, ABD'nin Ulusal Beyzbol Ligi'nde neredeyse profesyonel oyuncuların yarısının ulus ötesi ülkelerden geldiği belirtilmiştir. Karayiplerde küçük bir ülke olan Dominik

Cumhuriyeti'nden gelen Hispanik sporcuların bu oranın yaklaşık yüzde 40'ını oluşturduğu ifade edilmiştir (Moving People Changing Places, 2018).

Politikacılar göç politikaları üzerinde tartışmaya devam ederken, beyzbol severler göçmenlerin Amerika'ya pozitif uyumları konusunda neredeyse fikir birliği içerisindedir. Bu konuda "Amerikan Politikası için Ulusal Vakıf" 2006 yılı kadroları ve tarihsel kayıtları inceleyerek bir çalışma yapmıştır. Bu çalışma sonucunda yabancı oyuncuların Amerikan Beyzbol Ligi'ne her zaman önemli bir katkı sunduğu belirtilmiştir. Çalışmaya göre; Amerikalılar yetenekli göçmen oyunculardan olumlu yönde etkilenmişler ve böylece ligin kalitesi artmıştır. Bu örnek yetenekli tüm yabancı profesyonellerin ülkeye verdiği katkı ile aynı özellikleri taşımaktadır (Andrew ve Anderson, 2006).

2006 yılında takım kadroları incelendiğinde Dominik Cumhuriyeti, Amerikan Beyzbol Ligi'nde 81 oyuncuyla en fazla sayıya sahip ülke olmuştur. Venezüela 45, Meksika 10, Kanada 10, Japonya 8, Panama 6, Küba 4, Güney Kore 3, Kolombiya 2 ve Tayvan'ın 2 sporcusu bulunmaktadır (Andrew ve Anderson, 2006).

1900 ve 1910 yılları arasında bazı İrlandalı göçmen oyuncular ligde oynamıştır ama daha çok Kanadalılar bu yıllarda ligin yabancı oyuncu kontenjanını doldurmuştur. 1915 ve 1955 yılları arasında göçmen beyzbol oyuncularının büyük bir kısmı Kanada ve Küba'dan gelmiştir. 1947 yılından önce sadece deri rengi açık olan yabancı oyuncuların Amerikan Beyzbol Ligi'nde oynamalarına izin verilmiştir. Jackie Robinson ırkçılığın en yüksek duvarlarını aşıncaya kadar Kübalılar da aynı ayrımcılıkla karşı karşıya kalmıştır (Andrew ve Anderson, 2006).

ABD'de Hispanik tarihini inceleyen The New Face of Baseball (Beyzbol'un Yeni Yüzü) isimli kitabın yazarı Tim Wendel, Küba doğumlu Martin Dihigo'nun Amerikan Beyzbol Ligi'nde oynamasına izin verilmemiş en iyi oyuncu olduğunu ifade etmektedir. Dihigo 1977 yılında Eski Siyahiler Ligi'nde adını "Onur Listesi"ne yazdırmayı başarmıştır (Andrew ve Anderson, 2006).

Jackie Robinson yetenekleriyle Amerikan Beyzbol Ligi'nde renk duvarını yıkan isim olmuştur. Fakat ABD Ligi'nde oynayan ilk siyahi oyuncular 1884 yılında dönemin ligi olan Toledo Blue Stocking'de mücadele eden Moses Fletwood Walker ve kardeşi Welday olmuştur. Moses 42, Welday 5 maça çıkmıştır. İki oyuncu da bir sonraki sezon takımlarından

ayrılmış ve Brooklyn Dodgers 1946 yılında Jackie Robinson'la sözleşme imzalayana dek başka bir siyahi oyuncu ligde yer almamıştır (ESPN, 2002).

Jackie Robinson'ın bir siyahi olarak ligde oynayarak, beyzbolda ırkçı duvarı yıkmasıyla birlikte koyu ten rengine sahip ABD'de doğmamış oyunculara da kapı açılmıştır. 1949 yılında Küba doğumlu Minnie Minoso Cleveland Indians adına oynamaya başlamıştır. 1951'de Chicago White Sox'a takas oluncaya kadar oynama fırsatı bulamamıştır. Oynadığı zamanlarda ise tribünden korkunç ırkçı ifadeler duyduğunu söylemiştir. Minoso bu şartlar altında tam 7 kez ligin en iyi oyuncularının katıldığı yıldızlar karmasına seçilmiştir. Cardinals takımının yıldız oyuncusu Cepeda Minoso için şu ifadeleri kullanmıştır; "Minnie Minoso Hispaniklerin Jackie Robinson'ıdır. Jackie nasıl siyahilere bu ligin kapısını açtıysa Minoso da Hispanikler için aynısını yapmıştır (Andrew ve Anderson, 2006).

5.3.1.2. Beyzbola Dayalı ABD - Küba Diplomasisi

Hispaniklerin uzun süreli bir geleneğe sahip olduğu ve atletizm açısından başarılı oldukları başat spor beyzboldur. Hispanikler beyzboldaki en büyük azınlık olmuştur. 19. yüzyılda ABD'de eğitim alan Kübalı öğrenciler ülkelerine döndüklerinde beyzbol sporunu kendi ülkelerine tanıtmıştır. Beyzbol aynı zamanda Kübalıların İspanyollardan bağımsızlıklarını ilan etmelerinde kendilerini ifade ediş şekli olarak benimsenmiştir. ABD'li denizciler, madenciler, demiryolu işçileri ve misyonerler diğer Hispanik ülkelerde gösteri maçları yaptıkça oyun kıtaya yayılmıştır (Alamillo,2018).

Latin Amerika'dan gelen göçmenlerin son yirmi yılda genel nüfusa etkisi Hispanik oyuncuların Beyzbol Ligi'ne yaptığı etki ile doğru orantılıdır. Büyük liglerde Hispanik oyuncu sayısı yüzde 13'ken, 2006'da yüzde 30'a çıkmıştır. ABD'de bugün her takımın kadrosunda Hispanik kökenli en az bir oyuncu yer almaktadır (Alamillo,2018).

Profesyonel beyzbol, ulusal eğlence ve Amerikan asimilasyonunun, kimilerine göre entegrasyonunun sembolü olarak görülmüştür. Bu uyum süreci ABD'de "erime potası" olarak ifade edilmiştir (Alamillo, 2018).

Küba'nın komünist hükümeti, ABD ile ekonomik ticaret bariyerini çatlatmak için alışılmadık bir diplomatik yol deneyerek Beyzbolu kullanmıştır. Castro rejimi, Obama yönetimi ve MLB yöneticileri, Kübalı oyuncuların ABD'de yasal olarak büyük liglerde oynaması konusunu birlikte ele almıştır (Washington Post, 2016).

Küba-ABD arasında karşılıklı olarak elçiliklerin açılması, sınırlı da olsa doğrudan uçak seferlerinin başlaması gibi temkinli adımlarla ilerleyen ve ABD'de ilişkilerin normalleşmesi olarak adlandırılan süreç, (Odabaşı, 2015) Obama'nın 1928'den beri Küba'yı ziyaret eden ilk ABD başkanı olması ile zirve yapmıştır (Davis, 2016).

Havana'da Amerika'nın sınıra en yakın profesyonel takımı Tampa Bay Rays ile Küba karması arasındaki beyzbol maçının Obama'nın ziyaret gününe denk getirilmesi akıllara Nixon'ın Ping Pong diplomasisini getirmiştir (Odabaşı, 2016).

ABD ve Küba arasındaki beyzbol diplomasisi yine de Ping Pong diplomasisine göre daha somut çıktıları olan ve sportif açıdan da etkileri hissedilebilen bir gelişme olmuştur. Küba'da beyzbol her zaman ilgi gören, sporcu havuzunun geniş olduğu, ülkenin en önemli sporlarından birisi olarak kabul görmüştür. Yine Küba Milli Takımı'nın uluslararası arenada elde ettiği başarılar dünya kamuoyunda bilinen bir gerçekliktir. 1990 sonrasında ise ekonominin kötüye gitmesi ile Kübalı yetenekli sporcular daha fazla para kazanabilmek için ABD'ye göç etmeye başlamışlardır. Bu durum hem Küba Ulusal Ligi'nin kalitesini düşürmüş hem de milli takımın zayıflamasına yol açmıştır. Günümüzde Kübalı sporcular Japonya ya da başka ülke takımları ile profesyonel sözleşme imzaladıktan sonra büyük turnuva zamanlarında Küba Milli Takımı'na katılabilmektedir. Fakat ABD profesyonel ligi MLB'de oynayan Kübalı sporcular kendi milli takımlarında oynayamamaktadır (Odabaşı, 2016).

MLB oyuncuları üçüncü bir ülke üzerinden ABD takımları ile sözleşme imzalamaktadır. Bu süreçte işe mafya da müdahil olabilmektedir (Odabaşı, 2016). Bu göçmen sorununa dair Küba tarafının beklentileri şöyledir; ABD Küba'dan bir sporcu transfer ettiğinde Küba Beyzbol Federasyonu'na bir yetiştirme bedeli ödemelidir. Uluslararası turnuvalar ile MLB bahar aylarında başladığı için Küba Kış Ligi için oyunculara izin verilmelidir. Küba'nın bu isteklerine karşın ABD'nin profesyonel takımlarının maçlarının uluslararası turnuvalarla çakışması durumunda oyunculara izin verilmemektedir. Bonservis bedeli, bir ABD şirketinin Küba ile iş yapması anlamına geldiği için Küba Federasyonuna yollanması gereken yetiştirme bedeli de ambargoya takılmaktadır (Odabaşı, 2016).

ABD'de yürürlükte olan yasalara göre Kübalı sporcuların MLB'de oynayabilmesi için üçüncü ülke üzerinden ABD'ye giriş yapması ve Küba vatandaşlığından vazgeçmesi gerekmektedir. ABD'nin ambargoyu kaldırmaması halinde istisnai izinler görevdeki ABD Başkanı sayesinde verilebilecektir (Odabaşı, 2016).

Küba ve ABD'nin beyzbol konusunda farklı çıkarlarının olduğu aşikârdır. Küba artık sporcularının yurtdışına çıkmasını eğer sporcu şartları sağlarsa olağan karşılamaktadır. MLB yöneticileri ise Küba'yı MLB için bir akademi ligi olarak görerek, burada oyuncu yetiştirmenin devam etmesini istemektedir. Yine de iki ülke arasındaki beyzbol çıkarları farklı güdülerle de olsa ABD ve Küba'yı birbirine yakınlaştırmıştır (Odabaşı, 2016).

5.3.1.3. ABD'de Hispaniklerin Boks Sporunda Kimlik Kazanımı Çabaları

Boks tarih boyunca toplum tarafından kabullenme ve reddedilme arasında gidip gelmiştir. Çıplak el dövüşleri polis müdahalesinden gizli saklı, gizlilik içinde gerçekleşmiştir. Bu spora katılım gösterenlerin ve izleyenlerin düşük profilli insanlar olması sporun kabullenişini geciktirmiştir. Yirminci yüzyılın sonlarında boksun kurallarındaki değişim sporun sosyal saygınlık kazanmasını sağlamıştır. Marquess of Queensberry Kuralları olarak bilinen bu değişimle birlikte sarılma ve güreş yasaklanmış, rauntlar 3 dakika ile sınırlandırılmış ve her yere düşüşte on saniye sayma kuralı getirilmiştir. En önemlisi de boksörlerin eldiven giymesi zorunlu hale gelmiştir (Franco, 2018).

Boks yabancı ülkede ve ABD'de doğan Hispanikler arasında en popüler sporlardan birisidir. İlk Hispanik boks yıldızı Aurelio Herrera'dır. San Francisco ringlerine girmesine izin verilmemesine rağmen 1898'den 1909'a kadar 94 profesyonel maça çıkmıştır. Herrera'dan sonra ABD'de Hispanik boksörlerin listesi uzayıp gitmiştir (Alamillo, 2018).

Meksika Devrimi'nden sonra hükümet ülkenin istikrarlı bir yapıda olduğunu göstermek için 1920'lerde Meksika'nın uluslararası spor müsabakalarına katılımını sağlayarak sporu kulanmıştır. Meksikalılar 1930'larda ilk defa ABD'de boks maçlarına çıkmaya başlamıştır (Franco, 2018).

Oscar De La Hoya "altın çocuk" lakabını kazanmadan önce Art Aragon 1950'lerde popüler bir Amerikalı Hispanik boksördür. Olağanüstü bir boksör olmamasına rağmen kadınların ilgisini çeken karizmatik bir isim olmuştur. New Mexico'da doğan ve Los Angeles'ta büyüyen Aragon, Meksikalı Bolanos'u yendikten sonra boksta da saygı kazanmıştır. Boks tarihçisi Gregory Rodriguez'e göre Aragon Meksikalı Amerikan jenerasyonunun bir üyesi olarak kabul görmüştür. Hollywood ünlüleri ve İngilizce yazan spor yazarları da Aragon'u benimsemiştir (Alamillo, 2018).

Porto Rikolu sporcular arasında ilk şampiyon Sixto Escobar'dan sonra Wilfredo Benitez, Felix Trinidad, John Ruiz ve Miguel Cotto gibi isimler ABD'de önemli figürler

olmuştur. Bu isimler için boks ABD'de profesyonel hayatlarını sürdürürken milli gururlarını küresel ölçekte duyurmak için önemli bir araç olmuştur. Porto Rikolu hafif ağır sıklet şampiyonu Jose Torres emekli olduktan sonra New York'ta Boks Komiserliği ve gazetecilik yapmış hatta politik aktivist olmuştur (Alamillo, 2018).

Meksikalı göçmenler iş ve okulda uğradıkları ayrımcılığa karşı ringlerde milli kimliklerini ortaya koyarak kendilerini ifade etme şansı bulmuşlardır (Alamillo, 2018).

Meksika Stili olarak tarif edilen savunmayı ikinci plana atarak agresif bir şekilde atak yapmayı benimseyen boks tarzı çok sevilmiş ve Meksikalıların kimliği ile özdeştirilmiştir. Bugün bu terim günümüzde seyirciye hoş gelen bir stili tanımlamak için kullanılmaktadır (Franco, 2018).

Ünlü boksör Oscar De La Hoya, Meksikalı göçmen bir ailenin çocuğudur. Kaliforniya'da dünyaya gelen De La Hoya 1992 Barcelona Olimpiyatları'nda altın madalya kazanarak ABD adına önemli bir başarı elde etmiştir. Olimpiyata altın madalyası ile birlikte Altın Çocuk lakabı ile anılan Meksikalı sporcu ABD'de bir göçmen olarak kabul görmüş ve bir spor ikonuna dönüşmüştür.

Kaliforniya'nın Oxnard kentindeki La Colonia Mahallesi suç oranının yüksek olması ve sokak çeteleriyle ünlüdür. Bu bölge aynı zamanda çok iyi Hispanik boksörleri üretmesiyle meşhurdur. 1978 yılında Toplum Hizmetleri Organizasyonu Bölümü gençlerin çete yaşamından uzaklaşması için kurulmuştur. Bu bölüm gençlere yardım etme ve mahallenin olumlu imajını oluşturma amacını gütmüştür. La Colonia Boks Salonu daha sonra profesyonel olacak birçok Hispanik genç için güvenli bir sığınak olmuştur (Alamillo, 2018).

Bu isimlerden birisi önünde örnek alacağı bir baba figürü olmadan öfkeli bir çocuk olarak büyüyen Fernando Vargas'tır. Vargas okuldan uzaklaştırıldıktan sonra boks salonunu keşfedene kadar sokaklara yönelmiştir. Vargas, Antrenör Garcia'nın önderliğinde amatör boks kariyerinde 100 galibiyet ve 5 yenilgi ile sıra dışı bir kariyer yapmıştır. Ardından profesyonele geçerek süper yarı orta sıklette en genç dünya şampiyonu olmuştur. Dünyaca ünlü profesyonel boksörler Eduardo Garcia, Victor Ortiz, Brandon Rios, Miguel Angel Garcia, Danny Perez Eduardo da Antrenör Garcia'nın tedrisatından geçmişlerdir. Bir sosyal sorumluluk projesi olarak kurulan La Colonia Boks Salonu zamanla 'Şampiyonların Evi' olarak adlandırılmaya başlanmıştır (Alamillo, 2018).

La Colonia Boks Salonu Hispanik sporcuların tek başlarına birer spor kahramanı haline gelmediğini göstermiştir. Toplum liderleri ile kurdukları iletişim ağı, antrenörler, aileler, arkadaşlar ve sporseverlerin desteği ile bu gençler birer spor kahramanına dönüşmüşlerdir. Birçok ana akım medya ve bilim adamları profesyonellerin ve bireysel sporcuların muhteşem şampiyona dönüşürken aştığı engellere odaklanmaktadır. Bunun yanında şampiyonların ortaya çıkmasında sporcuların geçmişleri ve sosyal ilişkileri de önemli rol oynamıştır (Alamillo, 2018).

Bugün Hispanikler ABD sporunu yeniden şekillendirmektedir. Sporcuların yanında antrenörler, gazeteciler, yöneticiler ve taraftarlar hep birlikte ABD sporuna etki yapmaktadır. Linda Alvarado, profesyonel beyzbol takımı Colarado Rockies'in ortak sahibi olarak bu alandaki ilk kadın Hispanik olmuştur. Al Avila, Detroit Tigers takımının genel menajerliğine getirilmiştir. Alvarado ve Avila gibi örnekler ABD sporunda uzayıp gitmektedir (Gray vd., 2017).

19. yüzyılın başından itibaren Hispanikler Amerikan Sporuna önemli bir etki yapmıştır. Tıpkı diğer göçmen gruplarında olduğu gibi Hispanikler için de spor göçmenlerin toplum hayatına adapte olmasında büyük bir rol oynamıştır. Göçmenler ve göçmen çocukları spor sayesinde Amerikan kültürünü tanırken aynı zamanda etnik kimliklerini ortaya koyma ve muhafaza etme olanağı bulmuşlardır. Ekonomik kısıtlar ve etnik ayrımcılığın hüküm sürdüğü bir yaşamda spor Hispaniklere iş yerinde ve toplumda maruz kaldıkları sosyal gerçeklerden kaçma fırsatı tanımıştır. Bu nedenle spor, Hispanikler ve Hispanik sporcular için kendilerini yeni bir ülkeye ait hissetme noktasında ırksal ilişkiler, milliyetçilik ve vatandaşlık ekseninde yeni bakış açıları ve bu konularla baş etme yolları kazandırmıştır (Alamillo, 2018).

5.3.2. ABD'de Hispanik Sporcuların Karşılaştığı Önyargılar ve Sorunlar

55 milyon Hispanik, ABD nüfusunun yüzde 17'sini oluştururken aslında Amerikan sporunda sayıları görece düşüktür. Bu konuda Beyzbol Ligi'ni ayrı tutmamız gerekmektedir. 2016 yılında Amerikan Beyzbol Ligi'nin yüzde 28,5'ini Hispanikler oluşturmaktadır. Hispaniklerin nüfusları ile doğru orantılı olarak ABD'de politikadan pop kültürüne etki alanı artarken profesyonel ve televizyon yayını olan sporlarda etkileri beklentinin altında kalmıştır (Vidal, 2016).

Nielsen'in (küresel istatistik şirketi) raporuna göre Hispanik erkeklerin yüzde 94'ü spor seyircisidir ve yüzde 56'sı kendilerini spora adamış hayranlar olarak tanımlamıştır.

Hispaniklerin haftada bir kez herhangi bir spor karşılaşmasına seyirci olarak gittikleri belirtilmiştir. Bu kadar fazla ilgi NBA yönetimini de harekete geçirmiş ve Hispaniklere özel bir ilgi gösterilmesini sağlamıştır. Fakat 2015 yılı itibariyle NBA oyuncularının sadece yüzde 1,8'i Hispaniktir. Bu isimlerin çoğu da Amerika'da bulunan göçmenler değil, farklı ülkelerden NBA'e gelen oyunculardır (Vidal, 2016).

Hispanik NBA oyuncularının en ünlülerinden birisi ve aynı zamanda bu yönü en çok göz ardı edileni Carmelo Anthony'dir. Carmelo Anthony 3 olimpiyat madalyası kazanmış, kökleri Porto Riko'ya uzanan Afro-Hispanik kökenlere sahip bir basketbolcudur. Babası sosyal eşitsizlik karşısında altmışlar ve yetmişlerde aktivisit gruplarla mücadele vermiş bir göçmendir. Carmelo Anthony, Hispanic Business Magazine tarafından ABD'de etkili olmuş 100 Hispanik arasında gösterilmiştir (Vidal, 2016).

Hispaniklerin sporu bu kadar severken profesyonel anlamda sporun dışında kalmalarının bir nedeni Amerikan kolej sisteminin profesyonel spora bağlantısı olarak gösterilmiştir. 18-24 yaşındaki Hispanik öğrencilerin yüzde 35'inin koleje başvurduğu fakat bunların yarısının spor takımları olmayan iki yıllık okulları tercih etmek durumunda kaldıkları görülmüştür. Hispaniklerin bu nedenle kolej eğitimi almanın zorunlu olmadığı Boks, MMA (Mixed Martial Arts- Karma Dövüş Sanatları) gibi branşlara yöneldiği belirtilmiştir. Hispanikler için spor hâlâ ciddiye alınacak bir gelecek planı olarak görülmemektedir (Vidal, 2016).

Yoğun bir göçmen karşıtı ve Hispanik karşıtı retoriğin hüküm sürdüğü dönemde genç Hispaniklerin rekabetçi spor dünyasında onlara yol gösterecek daha fazla rol modele ihtiyaç duyduğu bir gerçektir. Amerikan yönetiminde çok kültürlülüğün bir sorun olarak görülmemesine ve böylece ailesinin, akıl hocasının ve antrenörünün desteğini alan Hispanik çocukların geleceklerini spor üzerine inşa edebileceğine inanılmaktadır (Vidal, 2016).

Amerika'da Hispaniklerin spora katılımı ırksal, sınıfsal ve cinsiyet temelli bir ayrışmanın ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Hispaniklerin spora katılımı noktasında başlıca engel spor branşlarına katılım için gereken yüksek maliyetler olmuştur. Pek çok Hispanik aile için bir arada olabilmek ve iş sahibi olmak, spora katılıma göre öncelikli konu olmuştur. Ekipman, ulaşım, eğitim ve çeşitli nedenlerle gerekli olan ücretler Hispaniklerin çocuklarının spora yönlendirilmesinde engel olmuştur. 20. Yüzyılın ilk yarısında Porto Rikolu ve Meksikalı aileler ayrışmacı bir yönetim benimsemiş devlet okulu sistemine, İspanyolca konuşma yasağına ve beden eğitimi için kısıtlı imkânlarla dolu olan eğitim sistemine karşı

çıkmıştır. Liseye gidebilen şanslı azınlık spor yapma şansına da erişmiş fakat kalıplaşmış önyargılardan kurtulamamıştır (Alamillo, 2018).

1920'lerde yapılan bir araştırmada (Anonim) Meksikalı, Afro-Amerikan ve diğer beyaz olmayan öğrencilerle bir zekâ testi uygulanmış ve bu sonuçlara göre okul ayrımı yapılmıştır. Bu test, günümüzde pek bilinmeyen ama gerçekleştirilmiş olan fiziksel, atletik yetenek testidir. Bu testle öğretmen ve antrenörler, azınlıkların ırksal açıdan spor yapıp yapamayacaklarını belirlemiştir.

1922 yılında Michigan Üniversitesi'ndeki eski basketbol koçu, Elmer D. Mitchell, Amerikan Fiziksel Eğitim Dergisi'nde Atletlerin Irksal Özellikleri adlı makale serisi yayınlamıştır. Mitchell 15 ırkta sporcuların atletik yeteneklerini sıralamıştır. Mitchell'e göre üstün ırk olarak Amerikalı, İngiliz, İrlandalı ve Alman sporcular belirlenmiştir. Orta seviyede ise İskandinav, Hispanik, Hollandalı, Polonyalı ve Siyahi sporcular yer almaktadır. En alt bölümde ise Yahudi, Hint, Yunan, Asyalı ve Güney Amerikalı sporcular bulunmaktadır. Bu araştırmaya göre Hispanikler daha çok sporun heyecanlı ve kendini adamış izleyici kitlesi içerisinde yer almaktadır. Hispaniklerin fiziksel olarak sporda yeterli olmadığı ifade edilmiştir (Alamillo, 2018).

1930'lar ve 1940'larda Hispaniklerin kötü performansının nedeni olarak biyolojik faktörlerin yerine kültürel faktörler geçmiştir. Okullarda ve spor merkezlerinde Hispanikler Amerikanlaştırılmaya çalışılırken, onlar Amerikan spor tarzına asimile olmak yerine bu sporlarda kültürel kimliklerini ortaya koymuştur.

Oyun alanındaki üstün performanslarına rağmen İngilizce haber yapan spor medyası Hispanik sporcuları yanlış anlamaya ve yanlış anlatmaya devam etmiştir. Amerikan spor medyası Hispanik sporcuları tasvir ederken ırksal ve cinsiyetçi kalıplar üzerinden yorumlarda bulunmuşlardır. Hispanik sporcular ve Anglo spor yazarları arasındaki dil bariyeri iki taraf arasında karşılıklı olarak negatif hislerin oluşmasına neden olmuştur. Örneğin Porto Rikolu beyzbol yıldızı Roberto Clemente, kendisinden sürekli olarak alay ederek bahseden ve kendisini eğitimsiz biri olarak gösteren Amerikan medyasını sevmediğini açıklamıştır. Bazı Hispanik sporcular dil bariyeri nedeniyle reklam gelirlerinin düştüğünü ifade etmişlerdir. Meksika kökenli Amerikalı tenisçi Richard "Pancho" Gonzalez kötü çocuk imajını hem kortta hem kort dışında kullanmıştır. Gonzalez eğer medyada daha iyi muamele görmezse ABD vatandaşlığını bırakacağını söylemiştir (Alamillo, 2018).

Spor göçmenlerin entegrasyonunda her zaman önemli bir araç olacaktır. Sporun bu özelliği göçmenlerin uğradığı ayrımcılık ve dışlanmanın tamamen bittiğini göstermemekle birlikte sosyal tolerans ve kabulü çok açıkça artırmaktadır. Ancak spor, Meksikalıların büyük çoğunluğunu oluşturduğu ABD'deki Hispanik nüfus için bir paradoks durumundadır. Yalnızca ülkeye katma değer sağlayan sporcu olan göçmenleri kabul etmek veya göçmenlerin her birini bir sporcu haline getirmek elbette mümkün değildir. Ne var ki göçmenlerin başka bir ülkeye yeniden yerleşimini esas alan uyum politikalarının (özellikle ABD'de) beş boyutu vardır: 1) Eğitim; 2) İstihdam; 3) Sağlık; 4) Barınma ve 5) Kültürel olanaklara erişim ve katılım. Spor alanı kültürel olanaklar havuzunun ve çeşitliğinin doğal bir parçasıdır. Dolayısıyla spor gibi göçmenleri bünyesine alan pek çok kültürel etkinlik söz konusudur. ABD'deki sporla uğraşan Hispanik nüfusun nispeten daha az olan olumsuz deneyimleri bir kenara bırakılırsa göçmenleri kucaklayabilecek tüm kültürel etkinliklerin sosyal toleransın ve en nihayetinde göçmen uyumunun sağlanması ve böylelikle ulus ötesi bir kültürün tesisi insani hareketliliğin çoğalmakta olduğu günümüz dünyası için son derece önemlidir.

ALTINCI BÖLÜM

6. Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada Meksika-ABD sınırı temel alınarak Meksika topraklarından ABD'ye göçün seyri, sınırın tarihsel arka planı ve bölgenin göçe etki eden coğrafi özellikleri göz önüne alınarak; sınırdan geçişlerde göçmenlerin yaşadıkları şiddet, göçmenlerin sınırı geçip ABD topraklarında yaşamaya başladıktan sonra karşılaştıkları ayrımcılıklar ve kabuller ele alınmıştır. Günümüzde göç olgusu, çoğunlukla, dünyada ön plana çıkan gelişmelerin bir yansıması olarak çatışma ortamıyla yaşam şartlarının elverişliliğini yitirmesiyle gündeme gelmektedir. Oysaki Meksika-ABD sınırı örneğinde gerek Meksika'dan ABD'ye yönelen gerekse aksi yönde gerçekleşen göçlerin tarihsel seyri ve güncel durumu, ülkeler arasındaki göçle ilgili mevzuatlarla çözümlenemeyen meselelerin, bakış açılarının değişiminin, kültürel ve ekonomik etmenlerin, toplumların ekonomik geçinme özelliklerinin ve doğal coğrafi özelliklerin göç üzerinde etkili olmaya devam ettiğini göstermektedir.

Meksika'dan ABD'ye yönelen göç hareketine bakış açısının politik ortama ve yıllara göre değiştiği gözlemlenmektedir. Bu çalışmayla Meksika-ABD arasındaki göçün tarihsel arka planı, zamanla ABD hükümetinin daha çok sınır kontrollerine odaklanması ve ABD tarafından uygulamaya konulan politikalarda göçmen haklarının gittikçe göz ardı edilen bir çerçeveye dayandırıldığı anlaşılmıştır. Bu politikaların ortaya çıkardığı söylemlerle ABD kamuoyunda göçmen ve göçmenlik kavramları, yasadışı işlerle bağdaştırılarak olumsuzca etiketlendirilmektedir. Oysaki ABD, kuruluşunda ve sonrasında daima bir göçmen ülkesi olmuştur. Özellikle güney eyaletlerinde Meksika Savaşı sonrasında kazanılan topraklarda bugün göçmen olarak görülen ve ötekileştirilen Hispanikler gerçekte o toprakların yerlisi durumundadır.

Her yıl kabaca 600 bin göçmen ABD'ye gelmektedir; bunlardan kabaca 200 bini belgesiz olarak geçiş yapmaktadır. Bu durum, ABD'deki Hispaniklerin olumsuz yönde algılanmasına yol açmakta ve ABD'nin geçmişini ve göçün olumlu yanlarını göz ardı etmektedir. Gelenlerin çoğunluğunu oluşturan Meksikalılara yapılan ayrımcılık, onların dışlanma sorununu, Guadalupe Hidalgo Anlaşması'na istinaden Meksika'nın ABD'ye toprak devrini göz ardı etmektedir. Oysaki Pollack ve Morales'in (2013) değindiği gibi ABD'nin güneybatısının büyük kısmının bir zamanlar Meksika'nın oluşu ve burada yaşayan insanların kendilerini Meksikalı olarak görmeleri, kendilerini Chicana kültürüne bağlı hissetmeleri bugünkü politik sınırlar çerçevesinde ulus ötesi kültürel bir zenginliktir.

ABD ve Meksika arasındaki gelir eşitsizliği devam ederken iki ülke arasındaki sınır, batı yarım kürede en fazla geçişin yapıldığı sınır olmaya devam edecek gibi gözükmektedir. ABD'nin dünyanın diğer bölgelerinden almış olduğu muazzam miktardaki göç de devam edecektir. 1840'lı yıllarda yaşanan savaştan beri birçok Meksikalı ABD'de yaşamaktadır ve bu insanlar diğer insanlar kadar ABD'de yaşama haklarının olduğunu savunmaktadır. Meksikalıların bir kısmının yasal olarak ABD'ye gelme imkânı olamamış fakat ekonomik koşullar onları zorunlu ve belgesiz olarak sınırı geçen işçiler yapmıştır. ABD'de endüstri sektöründeki göçmenlerin katkısı, farklı iş kollarında göçmenlerin ülke ekonomisindeki payı ve tarihsel arka plan göz ardı edilerek Hispanik göçmenliğe karşı olan tavır gittikçe yaygınlaşmaktadır (Pollack ve Morales, 2013).

ABD hükümetinin belgesiz göçe karşı olan mücadelesi ve göçmenler üzerinde yarattığı önyargılara rağmen, Hispanik nüfusun ABD'de artışı pek çok açıdan önem arz etmektedir. Guadalupe Hidalgo Anlaşması iki ülke için de çok şeyi olumsuz yönde değiştirmiştir. Bugün yaşanılan birçok sorunun arkasında bu anlaşma durmaktadır. El değiştiren topraklardaki Meksikalılara vatandaşlık verilse bile birçok Meksikalı vatandaşlığını değiştirmek istememiştir. Bu düşünceyi göçmen durumundaki Meksikalıların zihinlerindeki "o toprakların hala Meksika'ya ait olduğu" fikri desteklemektedir. Hiç kuşkusuz bu hissiyat, diğer yandan, Meksika topraklarında yaşayan Meksikalıların da devredilen topraklarda yaşama haklarının olduğu düşüncesini beraberinde getirmektedir (Pollack ve Morales, 2013). Bütün bunlar, Meksika ve ABD arasında uzun yıllara dayalı uluslararası hareketliliğin, göç kültürüne dönüşmüş olduğunu söylemeye de yeterli gözükmektedir.

Hispanik nüfusun ABD topraklarında dikkat çekici biçimde artışı ve toplum içinde görünürlüklerinin daha da belirginleşmesi karşısında, çalışmada ele alınan çeşitli programlar aracılığıyla, Meksika'dan ABD'ye geçişlerin azalması için önlemler alınmıştır. Bugün, ABD göçmen nüfusunun yüzde 47'sini Hispanikler oluşturmaktadır (Tunçdemir, 2015). İroniktir ki ABD, 1965'de yapılan göçmenlik reformuyla nüfusunun çoğunluğunu göçmenlerin oluşturduğu bir ülkeye uzun yıllar önce dönüşmüş ve bunu da kabul etmiştir. Günümüzde, siyasi otoritelerce Meksika'dan ABD'ye yönelen göçlerin veya iki ülke arasındaki karşılıklı insan hareketlerinin, zamanla, kültürel bir pratiğe dönüşmüş olduğunun kavranması kritik düzeyde önemlidir. Bu nedenle Trump dönemiyle artış gösteren "sınırda insan avı" eylemlerinden ve söylemlerinden vazgeçilerek, Meksika kökenli göçmenlerin haklarını ve yaşamlarını iyileştiren yeni politika ve programların geliştirmesi; uygulamaya konulması ve takibi önemli bir gerekliliktir.

ABD'de göç, Hispanikler özelinde sınırlandırılması gereken ve alınması gereken tedbirler üzerinden değerlendirilen bir konu olmuştur. Bu durum ABD Başkanlık yarışında siyasi bir koz olarak kullanılmıştır. ABD Başkanı Donald Trump seçim kampanyalarında ve Başkan olarak seçildikten sonra Meksika sınırında duvar örme ve bu duvarın parasını Meksika'ya ödetme fikrini sık sık tekrar etmiştir. Göreve geldikten sadece beş gün sonra "yasadışı göçmenleri önlemek" ve "sınır güvenliğini artırmak" amacıyla bu duvarın örülmesi gerektiğini savunmuştur. Trump, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada şu ifadeleri kullanmıştır (Habertürk, 2018).

> "Ülkemizin emniyeti ve güvenliği için duvara ihtiyacımız var. Dünyadaki bir numaralı en tehlikeli ülke olarak değerlendirilen Meksika'dan kitlesel uyuşturucu akışını durdurmaya yardımcı olması için duvara ihtiyacımız var. Duvar yoksa anlaşma da yok."

Meksika dışişleri bakanlığı bu açıklamaya tepki göstererek şiddet sorunumuz olduğu aşikâr fakat dünyanın en tehlikeli ülkesi olarak nitelendirilmemiz kabul edilemez demiştir. Hâlbuki Dünya Ekonomik Forumu'nun çatışma ve terör eylemleri itibariyle dünyadaki en tehlikeli 20 ülke sıralamasında Meksika yer almamıştır (Habertürk, 2018).

Trump'ın Meksika'yı tehlikeli bir ülke olarak etiketlemesinde ve bu söylemine destek bulmasında başat faktör olan uyuşturucu trafiği meselesi, aslında ABD'nin Meksika'yı kontrol etmek için kullandığı geçerli gözüken bir argümandır. Meksika, her ne kadar ABD'ye yönelik uyuşturucu trafiğinin temeldeki nedeninin kuzeydeki büyük talep olduğunu açıklasa da uyuşturucu kartellerinin yoğun faaliyetleri nedeniyle ülke içindeki güvenliği sağlamak için ordusunu kullanmasına rağmen zorluk yaşadığı aşikârdır. ABD, elinde yer alan bu önemli koza dayanarak sınır güvenliği, ulusal güvenlik vb. isimler altında Meksika'yı sürekli baskı altında tutmakta ve seçim kozu olarak kullanmaktadır (Babacan, 2010).

Donald Trump döneminde İç Güvenlik Bakanı olan John Kelly Meksika'dan ABD'ye yasa dışı yollarla giriş yapmaya çalışan kişilerin uyruklarına bakılmaksızın Meksika'ya geri gönderileceğine ilişkin bir açıklamada bulunmuştur. Bu söylemle söz konusu yasadışı sayılan göç, gerçekte üçüncü dünya vatandaşlarına gönderme yapsa dahi, açıklama kanunsuz sınır aşımının Meksika ile ilişkilendirildiğinin somut bir örneği olarak karşımıza çıkmaktadır. Meksika Devlet Başkanı Enrique Pena Nieto Kelly'nin bu söylemine "Meksika, göç konusunda hiçbir ülkenin dayatmalarını kabul etmez" şeklinde cevap vermiştir. Meksika Dışişleri Bakanı Luis Videgaray da gazetecilere yaptığı açıklamada "Meksika hükümeti ve halkı, herhangi bir ülkenin tek taraflı başka bir ülkeye dayattığı şartları kabul etmek zorunda

değildir. Meksika hükümeti, yurt dışında yaşayan Meksikalıların haklarını uluslararası hukuk, insan hakları, özgürlükleri ve kanuni usuller çerçevesinde savunmak için Birleşmiş Milletler'den başlayarak uluslararası kuruluşlara gitmekte tereddüt etmeyecektir" diyerek yanıt vermiştir (Baykan, 2017).

ABD ve Meksika hükümetlerinin göçmenler konusunda iç kamuoyuna yönelik ikna edici söylemler üretme gayretinde oldukları görülmektedir. Bu karşılıklı basın açıklamaları yapılırken göç koridorunda yaşam savaşı devam etmektedir. 2017 yılında Ocak ayından Temmuz ayına kadar geçen süreçte 232 göçmen hayatını kaybetmiştir. Uluslararası Göç Örgütü (IOM) tarafından yapılan açıklamaya göre Meksika'dan ABD'ye geçmeye çalışırken yaşamlarını yitiren göçmenlerin sayısı 2016 yılının aynı dönemine göre yüzde 17 artmıştır. Bu artışta etkili olan faktörler olarak sıcak hava ve Rio Grande nehrinin ani taşkınları gösterilmektedir (Öğütcen, 2017). ABD sınır devriyesinin 2017 yılının Ocak-Temmuz döneminde 140 binden fazla göçmeni yakaladığı ifade edilmiştir. Bu sayının 2016 yılının aynı dönemine göre yarı yarıya düştüğü ifade edilmiştir (Öğütcen, 2017).

ABD içerisinde 2017 yılında 22 Ocak-29 Nisan tarihleri arasında gözaltına alınan göçmen sayısının 40 bini aştığı ifade edilmiştir. ABD Göçmenlik ve Gümrük Muhafaza İdaresi Yönetici Vekili Thomas Homan'ın açıkladığı verilere göre; 22 Ocak 2017 - 29 Nisan 2017 tarihleri arasında ABD'de sınır dışı edilmek üzere gözaltına alınan kişilerin sayısı 2016 yılının aynı dönemine göre yüzde 38 artmış ve 41 bin 300'e ulaşmıştır. ABD'de 24 Ocak ila 30 Nisan 2016 tarihlerinde 30 bin kişi yasa dışı göçmen oldukları şüphesiyle gözaltına alınmıştır (Öğütcen, 2017).

Homan, gözaltı sayısındaki artışın göçmenlik muhafaza çalışmalarının hızlandırılmasından kaynaklandığını ifade etmiştir. ABD Devlet Başkanı Donald Trump yönetiminde gümrük muhafaza görevlilerinin, "işlerini yapmaya izin verildiği" için morallerinin düzeldiğini ifade eden Homan, "Onların işi kanunu uygulamak, onların tam olarak yaptıkları da bu" açıklamasını yapmıştır. Öte yandan Homan, söz konusu dönemde gözaltına alınan göçmenlerin sayısının arttığını ancak sınır dışı edilenlerin sayısının yüzde 12 düzeyinde gerilediğini belirtmiştir (Öğütcen, 2017).

Son dönemde göçmenlere karşı sertleşen politikalara rağmen ABD'de Hispanik göçmenlerin sayısı 2016 Temmuz verilerine göre 57,5 milyondur. Toplam nüfusun yüzde 17,8'ini oluşturan bu en büyük etnik azınlık grubu, ABD toplumunda kimi zaman olumsuz algıyla da karşılaşsa önemli bir yer edinmiştir (United Census, 2017).

Günümüzde Hispaniklerin kabul görmeleri daha çok onların eğitimli, iş sahibi olmaları ve İngilizce bilip bilmedikleri üzerinden tartışılan bir konudur. Bu bilgiler aydınlanmadığı sürece Hispaniklerin yasa dışı ve uyum sağlaması zor kişiler olduğu yönündeki ön yargılar devam etmektedir. Siyaset, iş dünyası, sinema, müzik, spor gibi alanlarda başarılı olmuş Hispanik kökenli kişiler Amerikan halkı için entegre olmaları daha kolay kimseler olarak görülmektedir. Bu çalışmada Hispaniklerin spor alanında Amerikan hayatına adapte olmaları bir örnek olarak ele alınmıştır. Yaşadıkları zorluklara rağmen kendi kimliklerini korumak için yeni ülkelerine entegre olmalarını sağlayan spor alanı göçmenlerin kendilerini en iyi ifade edebildikleri ve ifade ederken kabul gördükleri özel bir uyum stratejisi alanıdır.

Göç insanlık tarihiyle birlikte varlığını korumuş bir olgudur. Günümüzde farklı gerekçelerle, dünyanın değişik yerlerinde sürmeye devam edecektir. Kültürel bir pratiğe dönüşen göç olgusu ve bu önemli olguyu gerçekleştiren göçmenler artık ülkelerin katı duvarlar örerek engellemeye çalıştığı yasa dışı insanlar olarak görülmek yerine, hükümetlerin insancıl politikalarla kültürel bir zenginlik olarak görülmelidir.

Günümüzde, göçmenlerin yeni ülkelerinde etiketlenmek, yaftalanmak, ötekileştirilmek ve asimile edilmelerine karşılık entegrasyon olgusu yer almaktadır. Göçmenlerin eğitim, sağlık, barınma ve sosyal faaliyetler gibi önemli alanlarda yeni ülkelerine entegre edilerek hem kişisel gelişimlerine hem de yeni ülkelerine katkı sağlamalarında hükümetlerin birincil görevi bulunmaktadır.

Göçmenler, çalışmanın beşinci bölümünde değinildiği gibi, göç alan ülke tarafından asimile edilmeden de topluma faydalı bireyler olabilmektedir. Spor konusu entegrasyonun hızlı bir şekilde gerçekleştiği ve başarılı bir entegrasyonun geniş kitlelere ulaşabileceği bir alandır. Almanya Futbol Milli Takımı Tunuslu, Türk, Polonyalı, Ganalı, Brezilyalı oyuncularıyla 2014 FIFA Dünya Kupası'nı alırken ülkedeki üçüncü nesil göçmenlerin katkısıyla gelen bu uluslararası başarı tüm Almanya'yı aynı anda sokaklara dökmüş, Türkler ve Almanlar kol kola sevinç ve uyum gösterisi gerçekleştirmiştir. Hatta Almanya bayrağının ortasındaki kırmızı şeride hilal ve yıldız çizilerek bu birliktelik sembole bile dönüştürülmüştür.

Hiç kuşkusuz ABD'de de göçmenlerin uyumu ve kimliklerini korumaları konusunda çalışmalar yapılmaktadır. Bunun yanında Hispanik göçmenler doğal yetenekleri ile yeni ülkelerinde kendilerine alan açmaktadır. Bu çalışmada ele alınan spor dallarından boks ve

beyzbolda Hispanikler kendi kültürlerini spor sahasına yansıtarak ABD bayrağı altında Meksikalı ya da Dominikli kimlikleriyle spor yapmaktadırlar. Bu işleyiş hem göçmenleri hem de göç alan ülkenin yerli insanlarını tatmin etmektedir.

Zorunlu göç ve mültecilik getirdiği yasal ve zorunlu yükümlülüklerden dolayı popüler bir olumsuz gündem olarak tartışılsa da, daha geniş bağlamda ele alındığında -insan hareketliliği çerçevesinde- bir kültüre dönüşmektedir. İnsanın dünya üzerindeki hareketliliği ise uluslararası yasalarca bir insanlık hakkıdır. Başta teknoloji olmak üzere bireyselleşmenin bu denli arttığı bir süreçte dünyada göç ve / veya hareketlilik bir kültür olarak farklı koridorlarda çeşitli nedenlere dayalı olarak devam edecektir. Göç alan ve veren ülkeler bu yeni gelişime istinaden bir strateji belirlemek zorundadır. Yeni ülkelerinde göçmenleri bir yük olarak görmekten ziyade topluma ve ülkeye katkı sunacak yeni bireyler olarak benimseyen ve bu anlayışla hızlı gerçekleşebilecek entegrasyon politikaları üreten ve uygulamaya koyan hükümetler, bu yüzyıl içinde gittikçe bir araya gelişleri artan heterojen toplumlarıyla daha başarılı olacaktır.

Kaynakça

Aguilar, B. I., Sisto, N. P., Ayala G. E., Chapa, C. J. ve Hidalgo, L. B. (2014). Trade flows between the United States and Mexico: NAFTA and the border region. *Journal of Urban Research*, 10: 1-21.

Ahmed, A., Fernandez, M. ve Villegas, P. (2017). *Before the Wall: Life along the U.S.-Mexico Border*. Erişim: https://www.nytimes.com/interactive/2017/02/08/world/americas/before-the-wall-life-along-the-us-mexico-border.html, 18.11.2017.

Alamillo, M. J. (2018). "Beyond the Latino Sports Hero: The Role of Sports in Creating Communities, Networks, and Identities". *American Latino Theme Study.* Erişim: https://www.nps.gov/heritageinitiatives/latino/latinothemestudy/sports.htm, 09.04.2018.

Alvarez, C. J. (2017). "The United States-Mexico Border". *Oxford Research Encyclopedia of American History*. Oxford University Press. USA Erişim: http://americanhistory.oxfordre.com/view/10.1093/acrefore/9780199329175.001.0001/acrefore-9780199329175-e-384?print=pdf , 23.06.2018.

American Friends Servıce Comittee. (2018). "San Diego U.S.-Mexico Border Program". Erişim: https://www.afsc.org/program/san-diego-us-mexico-border-program, 05.03.2018.

Anadolu Ajansı. (2017). *Meksika*. Erişim: https://www.aa.com.tr/tr/ulke-profilleri/meksika/901872, 22.05.2018.

Anderson, S. ve Andrew, B. (2006). "Coming to America: Immigration, Baseball and Contributions of Foreign-Born Players to America's Pastime". *National foundation for American Policy*. Erişim: http://www.nfap.com/researchactivities/studies/BaseballComing1006.pdf, 04.04.2018.

Arredondo, M. L. (2011). "Sylvia Méndez, A Champion of Racial Tolerance and Equality in Education". *Huffington Post*. Erişim: https://www.huffingtonpost.com/maria-luisa-arredondo/sylvia-mendez-a-champion-_b_1010975.html , 06.06.2018.

Aslan, Ö. (2000). *Uluslararası Likidite Sorunu Çerçevesinde Şili, Meksika ve Asya Krizlerinin İncelenmesi ve Finansal Krizlerin Değerlendirilmesi.* Marmara Üniversitesi. Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü. Sermaya Piyasaları ve Finans Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.

Assida, M..A.O. (2016), *Zorunlu Göçlerin Ekonomik ve Sosyal Etkileri; Samsun'daki Suriyeli ve Iraklı Göçmenler Üzerine Bir Çalışma*. On Dokuz Mayıs Üniversitesi.. Coğrafya Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Samsun.

Babacan, K. (2010). "ABD-Meksika İlişkileri: Büyük Balık Küçük Balığı Yutuyor". *Sol Haber.* Erişim: http://haber.sol.org.tr/bizimamerika/abd-meksika-iliskileri-buyuk-balik-kucuk-baligi-yutuyor-27350, 13.04.2018.

Balsak, E. (2010). *Kalkınma Kalkındırıyor mu? Diyarbakır ve Meksika-Tierra Blanca Örnekleri.* Hacettepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Antropoloji Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

Baykan, D. (2017). "Meksika'dan ABD'nin Göç Politikasına Tepkisi". *Anadolu Ajansı.* Erişim: https://aa.com.tr/tr/dunya/meksikadan-abdnin-goc-politikasina-tepki-/756405, 13.04.2018.

Becker, A. (2018). *Frontline World Stories From A Small Planet: Immigration Timeline.* Erişim: http://www.pbs.org/frontlineworld/stories/mexico704/history/timeline.html# , 06.03.2018.

Berri, D. (2014). "How Sport Makes Clear Case for Immigration" *Time Dergisi*. Erişim: http://time.com/3597917/immigration-reform-sports-economists/, 31.03.2018.

BBC Türkçe. (2018). *Trump'ın Meksika Sınırına Duvar Örme Fikri Ne kadar Gerçekçi?* Erişim: http://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-38747847, 12.01.2018.

Bircan, E. (2001). *Finansal Krizlerin Nedenleri, Oluşumu ve Sonuçları; Güneydoğu Asya, Meksika ve Türkiye Örnekleri.* Gazi Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

Blakemore, E. (2017). *The Brutal History of Anti-Latino Discrimination in America*. Erişim: https://www.history.com/news/the-brutal-history-of-anti-latino-discrimination-in-america, 23.03.2018.

Border Angels. (2018). *We Are Border Angels*. Erişim: https://www.borderangels.org/about-us/, 06.03.2018.

Border Philanthrophy Partnership. (2018). *Border Partnership: History*. Erişim: http://www.borderpartnership.org/history.html, 05.03.2018.

Border Communıtty Alliance. (2018). *Who We Are*. Erişim: http://bordercommunityalliance.org/who-we-are/, 06.03.2018.

Bosco, F. ve Jackiewicz, E. (2012). *Placing Latin America: Contemporary Themes in Geography (Ed.).* Maryland: Rowman & Littlefield Publishers.

Bostanoğlu, Ö. (1996). *Dünya ekonomisinde Türk (-Alman) ve Meksika-Amerikalı (konuk) işçi/göçmenler: (Üçüncü dünyanın) emek göçmenlerinden (birinci dünyanın) (etnik/ırksallaştırılmış) harlem-ghettolardaki dip sınıf üyelerine*. ODTÜ. Fen Bilimleri Enstitüsü. Şehircilik Bölge Planlama. Doktora Tezi. Ankara.

Bozkurt, N. (2012), *Cumhuriyet Dönemi'nde Yugoslavya'dan Marmara Bölgesi'ne Göçler ve Mekansal Etkileri.* Marmara Üniversitesi. Türk Dünyası Coğrafyası Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.

Bulut, M. B. (2009). *Uluslararası Finansal Krizler ve Türkiye: Cari Açık Sürdürülebilirliği Çerçevesinde Meksika (1994), Kore (1997), Türkiye (2001) Örnekleri ve 2002-2007*

*Türkiye Dönemi.*Marmara Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. İktisat Bölümü. İktisat Anabilim Dalı.Uluslararası iktisat Bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.

Centro De Los Derechos Del Migrante. (2018). *Our Story*. Erişim: http://cdmigrante.org/our-story/, 05.03.2018

CNN. (2018). *Hispanics in the US Fast Facts*. Erişim: https://edition.cnn.com/2013/09/20/us/hispanics-in-the-u-s-/index.html, 22.05.2018.

Council on Foreign Relations. (2018). *U.S. – Mexico Relations: 1810-2010* . Erişim: https://www.cfr.org/timeline/us-mexico-relations, 23.06.2018.

Cravey, A. J. (2012). "US-Mexico borderlands: Violence and the politics of exclusion". İçinde *Placing Latin America, Contemporary Themes in Geography.* F. Bosco, F. ve E. Jackiewicz (Ed.). Maryland: Rowman & Littlefield Publishers, Inc., pp. 205-218.

Cuevas, S. (2017). "Why Latino Immigrant Students Really Struggle in School". *The Odyssey*. Erişim: https://www.theodysseyonline.com/why-latino-immigrant-students-really-struggle-in-school. 05.06.2018.

Çavdar, F. (2006). *2000-2001 Türkiye Finansal Krizinde IMF'nin Rolü: 1994 Meksika ve 1997 Tayland Krizi ile Bir Karşılaştırma.*Boğaziçi Üniversitesi.Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.

Çelik, F. (1999). *Küreselleşen dünyada yeni pazarlar ve bu pazarların Türkiye ile ekonomik ilişkileri (Brezilya, Çin, Malezya, Meksika ve Polonya örneği).* Selçuk Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. Konya.

Çiçekli, B. (2009). *Göç Terimleri Sözlüğü*. Uluslararası Göç Örgütü (IOM). İsviçre.

Dauvergne, C. (2008). *Making People Illegal: What Globalization Means for Migration and Law*. New York: Cambridge University Press.

Davis, A. C. (2016)."With Obama Visit, Cubans Hope for Home Run in Baseball Diplomacy". *Washington Post.* Erişim: https://www.washingtonpost.com/local/dc-politics/with-obama-visit-cubans-hope-for-home-run-in-baseball-diplomacy/2016/03/06/666c4eb2-e064-11e5-8d98-4b3d9215ade1_story.html?utm_term=.f704da4835a2, 04.04.2018.

Değer, F. (2008). *Fransa'da Türk Göçmenler ve Kuşaklar Arasındaki Etkileşimde Eğitimin Rolü: Sosyolojik Bir Araştırma*. Muğla Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Sosyoloji Ana Bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Muğla.

Deniz, A. (2012). *Rusya'dan Antalya'ya Ulusaşırı Göç ve Bu Göçün Sosyo-Mekânsal Sonuçları*. Ankara Üniversitesi. Coğrafya Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

Derechos Humanos. (2018), *About Us*. Erişim: http://www.derechoshumanosaz.net/home/about/, 19.04.2018

De Fonge, F. (2016). *Mexico and The Drug Cartels: A History of Fascination*. Erişim: https://www.peacepalacelibrary.nl/2016/01/mexico-and-the-drug-cartels-a-history-of-fascination/, 06.03.2018.

Dinçer, M. E. (2003). *Finansal krizlerin karşılaştırmalı bir incelemesi: Meksika-Brezilya ve Arjantin.* Yıldız Teknik Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.

ECA-Bureau of Educational and Cultural Affairs. (2016). *Organizational Structure* Erişim: https://eca.state.gov/about-bureau/organizational-structure, 10.04.2018.

Ekici, S. ve Tuncel G. (2015). "Göç ve İnsan". *Birey ve Toplum Dergisi*. 5 (9).

Encyclopedia of Latin American History and Culture. (2008). *Caste and Class Structure Colonial Spanish America.* Erişim:http://www.encyclopedia.com/humanities/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/caste-and-class-structure-colonial-spanish-america, 17.11.2017.

Erdem, N. (2002). *Üç finansal krizin karşılaştırmalı bir analizi: Türkiye, Meksika ve Güney Kore.* Ankara Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Doktora Tezi. Ankara.

Ersoy, H. (2007). *Finansal krizlerin çözümleme süreçleri ve yöntemleri (Türkiye-Kore-Meksika deneyimlerinin karşılaştırmalı analizi).* Marmara Üniversitesi. Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü. Doktora Tezi. İstanbul.

Erş, S. (2016). "Mimarlığı Tanımlayan Kavram: Sınır". *Düşünüyorum Dergisi* Erişim: http://www.dusunuyorumdergisi.com/mimarligi-tanimlayan-kavram-sinir/, 05.03.2018.

ESPN. (2002). "Black History Month: Immigration Milestones in Pro Sports" Erişim: http://www.espn.com/gen/s/2002/0225/1340314.html, 06.06.2018.

European Commission. (2017). *Call For Proposals for Sport as a Tool for Integration and Social Inclusion of Refugees*. Erişim: https://ec.europa.eu/sport/calls/eac-s16-integration-social-inclusion-refugees_en , 06.06.2018.

Flores, A. (2017). "How the U.S. Hispanic Population is Changing". *Pew Research Center*. Erişim: http://www.pewresearch.org/fact-tank/2017/09/18/how-the-u-s-hispanic-population-is-changing, 19.04.2018.

Franco, R. J. A. (2018). "A History of Latino and Mexican Boxing". *Process History*. Erişim: http://www.processhistory.org/franco-latino-and-mexican-boxing/, 06.06.2018.

Furat, M. (2004). *Meksika ve Türkiye'nin Telekomünikasyon Sektörlerinde Deregülasyon.* Orta Doğu Teknik Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

Gaberli, Ü. (2013). *Tasarrufun belirleyicileri: MIST-Meksika, Endonezya, Güney Kore ve Türkiye analizi.* Ege Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. İktisat Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İzmir.

Garfield, L. (2017). “29 Photos that Show the US-Mexico border’s Evolution Over 100 years”. *Business Insider*. Erişim: http://www.businessinsider.com/us-mexico-border-history-photos-2017-4., 15.11.2017.

Garza, A. C. L. (2016), *ABD’nin Meksika Uyuşturucu Savaşı Stratejisinin Uygulanabilirliğinin Çatışma Çözümü Açısından Analizi*. Akdeniz Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Antalya.

Granados, S., Murphy, Z., Schaul, K. (2016). “What It Would Mean to Build A U.S.- Mexico Border Wall”. *The Texas Tribune.*Erişim: https://www.texastribune.org/2016/10/19/concrete-divisions-us-mexico-border/, 09.06.2018.

Gray, A., Echegaray L. M., ve Kolur N. (2017). “The 30 Most Influential Hispanics in Sports”. *Sports Illustrated*. Erişim: https://www.si.com/extra-mustard/2017/10/13/30-most-influential-hispanics-sports, 23.06.2018.

Gross, N. (2015). “Study: Children of Immigrant Experience Discrimination in Schools Early On.” *EWA - Education Writers Association*”. Erişim: https://www.ewa.org/blog-latino-ed-beat/study-children-immigrants-experience-discrimination-schools-early , 05.06.2018.

Gümüşçü, O. (2010), “Siyasi Coğrafya Açısından Sınırlar ve Tarihi Süreç İçinde Türkiye’de Sınır Kavramı”. *Bilig Dergisi*. Sayı: 52.

Gündüz, K., A. (2017). *Minimal Demokrasinin Ötesine Geçmek: Türkiye, Meksika ve Filipinler'in Sağlamlaşmamış Demokrasilerindeki Reform Olaylarının Kıyaslamalı Analizi.* Koç Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı. Doktora Tezi. İstanbul.

Güngör, F. (2014). *Kolonyal Dönemden 21. yüzyıla Meksika'nın siyasal gelişme analizi.* Gazi Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı. Doktora Tezi. Ankara.

Gürkan, M. (2006). *Sosyolojik Açıdan Göç ve Yasadışı Göç Hareketleri.* Kırıkkale Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Sosyoloji Ana Bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Kırıkkale.

Habertürk. (2018). *Trump, Meksika Duvarında Israrcı! 'Duvar yoksa anlaşma da yok*. Erişim: http://www.haberturk.com/trump-meksika-duvarinda-israrci-duvar-yoksa-anlasma-da-yok-1803036, 13.04.2018.

Henderson, T. J. (2011). *Beyond Borders: A History of Mexican Migration to the United States*. London: Wiley Blackwell.

Herttıng, K. ve Karlefors, I. (2013). “Sport as a Context for Integration: Newly Arrived Immigrant Children in Sweden Drawing Sporting Experiences”. *International Journal of Humanities and Social Science*. 3 (18). Ekim. Erişim: http://www.ijhssnet.com/journals/Vol_3_No_18_October_2013/4.pdf, 04.04.2018.

Hoffman, T. (2011), "Sport is Good for Integraiton." *Science Nordic*. Erişim http://sciencenordic.com/sport-good-integration, 03.04.2018.

Humane Borders. (2018). *About: Our Mission.* Erişim: https://humaneborders.org/our-mission/, 05.03.2018.

International Network Of Hearts. (2018). *Who We Are*. Erişim: http://inetworkofhearts.org/about-us/, 05.03.2018.

Kandil, Y. C. (2016). "Mendez vs. Segregation: 70 Years Later, Famed Case 'isn't Just About Mexicans. It's about everybody coming together" *LA Times*. Erişim: http://www.latimes.com/socal/weekend/news/tn-wknd-et-0417-sylvia-mendez-70-anniversary-20160417-story.html , 06.06.2018.

Klein, Christopher. (2018). " Everything You Need to Know About the Mexico-United States Border". *History*. Erişim: https://www.history.com/news/everything-you-need-to-know-about-the-mexico-united-states-border , 23.06.2018.

Karataş, B. (2004). *Bankacılık Krizleri: Türkiye, Meksika ve Japonya Örneği.*Ankara Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

Khan Academy. (2017). *Büyük Buhran*. Erişim: https://tr.khanacademy.org/humanities/us-history/rise-to-world-power/great-depression/a/the-great-depression, 03.12.2017.

Kochhar, R. (2008). *Latino Labor Report, 2008: Construction Reverses Job Growth for Latinos*. Erişim: http://assets.pewresearch.org/wp-content/uploads/sites/7/reports/88.pdf , 11.06.2018.

Koser, K. (2007). *International Migration: A Very Short Introduction.* New York: Oxford University Press.

Kunzemann, Thilo. (2008). *Hispanic Immıgration and Integration in the U.S.* Erişim: https://www.allianz.com/en/about_us/open-knowledge/topics/demography/articles/081111-hispanic-immigration-and-integration-in-the-us.html/, 23.03.2018.

Kutlu, K. (2017). *Osmanlı Arşiv Belgelerinin Işığında Osmanlı-Meksika Diplomatik İlişkileri.* Hacettepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Tarih Anabilim Dalı. Yüksek Lisans. Ankara.

Kutlu, M., N. (2001). *Carlos Fuentes'in İki Romanında Meksika Tarihinin Yansımaları*. Ankara Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Doktora Tezi. Ankara.

Levy M. ve Wright M. (2016). "Americans Aren't Biased Against Latino Immigration. Here's What They Actually Fear. *Washington Post*. Erişim: https://www.washingtonpost.com/news/monkey-cage/wp/2016/06/09/americans-arent-biased-against-latino-immigration-heres-what-they-actually-fear/?utm_term=.3cc243737a7f , 10.06.2018.

Long, A. (2017). "Officers in Henry Green shooting say they feared for their lives". *NBC4i*. Erişim: http://www.nbc4i.com/local-news/officers-in-henry-green-shooting-say-they-feared-for-their-lives_20180321073359557/1064702075, 05.06.2018.

Lopez, Z., Ç., V. (2015). *Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı'nın (TTYO) Dışsal Etkileri: Türkiye ve Meksika Örneği.* Marmara Üniversitesi. Avrupa Birliği Enstitüsü. Avrupa Birliği İktisadi Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.

Maas, R. (2012). "Hispanics/ Latinos in the United States: A geography of change". İçinde *Placing Latin America, Contemporary Themes in Geography.* F. Bosco, F. ve E. Jackiewicz (Ed.). Maryland: Rowman & Littlefield Publishers, Inc., pp. 233-248.

Martin, E. ve Cattan, N. (2017). *The US- Mexico Wage Gap is Actually Widening*. Erişim: https://www.bloomberg.com/news/articles/2017-11-28/nafta-s-ugly-reality-u-s-mexico-wage-gap-is-actually-widening, 03.12.2017

Milli Gazete. (2006). *Samuel Huntington'dan Doğum Günü 4 Temmuz'a*. Erişim: https://www.milligazete.com.tr/haber/1012907/samuel-huntington-dan-dogum-gunu-4-temmuz-a , 10.06.2018.

Moreno de Leija, B. S. (2014). *Türk, İngiliz ve Meksika Hukukunda Cinsel Suç Mağdurunun Korunması.* İstanbul Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Kamu Hukuku Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.

Moving People Changing Places. (2018). *Sport, Identitiy, Migration*. Erişim: http://www.movingpeoplechangingplaces.org/identities-cultures/sporting-diasporas.html, 04.04.2018.

Mutlu, Ö. (2018). "Sports Can Contribute to More Effective Integration of Migrants in Germany. *Huffington Post*. Erişim: https://www.huffingtonpost.com/oezcan-mutlu/there-are-many-lessons-in_b_10615680.html, 03.04.2018.

National Geographic. (2018). *Rio Grande Borde.* Erişim: http://science.nationalgeographic.com/wallpaper/science/photos/canyons-gallery/rio-grande-border/ , 19.04.2018.

NBC News. (2017). "Donald Trump's Border Wall: A 'Progress' Report" *Jane C. Timm* Erişim: https://www.nbcnews.com/politics/donald-trump/donald-trump-s-border-wall-progress-report-n764726, 05.03.2018.

Neel, J. (2017). "Poll: 1 In 3 Latinos Report Discrimination Based On Ethnicity".*National Public Radio*. Erişim: https://www.npr.org/sections/thetwo-way/2017/11/01/561185815/poll-1-in-3-latinos-report-discrimination-based-on-ethnicity, 23.03.2018.

No More Deaths. (2018). *About No More Deaths*. Erişim: http://forms.nomoredeaths.org/about-no-more-deaths/, 05.03.2018.

Odabaşı, S. N. (2016, Mart). "Beyzbol Diplomasisi". *Haber Sol*. Erişim: http://haber.sol.org.tr/yazarlar/nazim-sinan-odabasi/beyzbol-diplomasisi-149830, 04.04.2018.

Osborn, C. (2015). *The Changing Mexico-U.S. Border*. Erişim: https://blogs.loc.gov/maps/2015/12/the-changing-mexico-u-s-border/, 13.11.2017.

Öğütcen, B. S. (2017). "ABD'de Gözaltına Alınan Göçmenlerin Sayısı Yüzde 38 Arttı. *Anadolu Ajansı*. Erişim: https://aa.com.tr/tr/dunya/abdde-gozaltina-alinan-gocmenlerin-sayisi-yuzde-38-artti/821116, 13.04.2018.

Öğütcen, B. S. (2017). "Meksika'dan ABD'ye Göç Yolunda Ölümler Yüzde 17 Arttı". *Anadolu Ajansı* Erişim: https://aa.com.tr/tr/dunya/meksikadan-abdye-goc-yolunda-olumler-yuzde-17-artti/876694, 13.04.2018.

Özgürel, M., S. (2005). *Meksika ve Türkiye'de ortaya çıkan döviz krizlerinin bankacılık sektörü üzerindeki etkilerinin mukayeseli analizi.* Marmara Üniversitesi. Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü. Bankacılık Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.

Payan, T. (2006). *The Three U.S.-Mexico Border Wars: Drugs, Immigration and Homeland Security*. Connecticut: Praeger Security International.

Papademetriou, D., Audley, J. J., Polaski, S. ve Vaughan, S. (2004). *NAFTA's Promise and Reality: Lessons from Mexico for the Hemisphere*. Erişim: https://www.migrationpolicy.org/research/naftas-promise-and-reality-lessons-mexico-hemisphere, 16.11.2017.

Pollack, J. ve Morales, M.(2013). *The U.S.-Mexico Border: Under the Economic Lens and in the Historical Frame*. Erişim: http://www.pulsamerica.co.uk/2013/07/the-u-s-mexico-border-under-the-economic-lens-and-in-the-historical-frame/, 06.11.2017.

Pooley, C. ve Turnbull, J. (1998). *Migration and Mobility in Britain since the Eighteenth Century*. Londra: UCL Press.

Portes, A. (2006). *NAFTA and Mexican Immigration*. Erişim: http://borderbattles.ssrc.org/Portes/ , 05.03.2018.

Ramos, S. C. H. (2016). *Milli Yapılarda Bölgesel Entegrasyon Etkisi: Meksika ve Türkiye Örnekleri.* Ege Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İzmir.

Remini, R. V. (2008). *A Short History of United States*. Harper Collins e-books. Londra.

Sadler, R. (2000). "Organized Crime and Democratic Governability: Mexico and the U.S. – Mexican Borderlands". Bailey, J. ve Godson, R. *Louis The Historical Dynamics of Smuggling in the U.S. – Mexican Border Region. 1550 – 1998: Reflections on Markets, Cultures and Bureaucracies*. University of Pittsburgh Press.

Salar, N. (1995). *Meksika Dinindeki Kutsal Dişi İmgeler: Guadalupe Bakiresi.* Hacettepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

Sarıipek, D. B. (2012). *Latin Amerika'da Şartlı Nakit Transferleri Yolu ile Yoksullukla Mücadele; Brezilya ve Meksika Örnekleri.* Kocaeli Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Çalışma Ekonomisi Anabilim Dalı. Doktora Tezi. Kocaeli.

Sarıkaya, T. (2013). *Ulusal yazılı basında çevre duyarlılığı: Meksika Körfezi- Petrol Sızıntısı olayının incelenmesi.* Erciyes Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gazetecilik Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Kayseri.

Scott, J. (2016). *What Happened to Henry Green? Killed by the Summer Safety Initiative." Columbus Free Press*. Erişim: https://columbusfreepress.com/article/what-happened-henry-green-killed-summer-safety-initiative, 06.05.2018.

Selçuk, S. ve Sorguç, A. (2016). "Sayısal Tasarım: Sınırlanmıştan Sınıra: Sınırdan Arayüze: Sayısaldan Fiziksele". *Mimarlık Dergisi*. Mart-Nisan.

Semerci, U. P. (2016). "Sınır Aşırı Kentsellik Görüş". *XXI Mimarlık, Tasarım ve Mekân Dergisi*. Erişim: https://xxi.com.tr/i/sinir-asiri-kentselltik, 05.03.2018.

Sezgin, E. (2014), *Sınır Bölgeleri'nde Yönetim Süreçlerinin Dönüşümü: Sınır Ötesi İşbirlikleri Üzerinden Bir Okuma*. İstanbul Üniversitesi. Şehir Bölge Planlama Anabilim Dalı. Doktora Tezi İstanbul.

Sirkeci, İ., Tilbe, F., Condick-Brough, A. (2016). *Turkish Migration Conference 2016*. İçinde: Kocaman, N.

Sirkeci, İ., Yüceşahin, M. M., Şeker, B. D. (2015). *Göç ve Uyum*. Transnational Press London. Londra.

South Texas Human Right Center. (2018). *Water Station Project*. Erişim: https://southtexashumanrights.org/water-station-project/, 05.03.2018.

Southern Border Communities Coalition. (2018). *About*. Erişim: http://www.southernborder.org/about, 05.03.2018.

Sue, C. (2013). *U.S.-Mexico Border: Fences and Deaths*. Erişim: https://www.nationalgeographic.org/media/tijuana-border-fence/, 21.02.2018.

The Border Network for Human Rights. (2018). *About*. Erişim: http://bnhr.org/about/ 05.03.2018.

The Desert Angels. (2018). *Who we are*?. Erişim: https://losangelesdeldesierto.org/en/the-desert-angels/, 15.04.2018.

Tıenda, M. ve Mıtchell, F. (2006). *Hispanics and Futre of the America*. Editors Panel on Hispanics in the United States. The National Academies Press. Washington D.C.

Torrans, Thomas. (2000). *Forging the Tortilla Curtain: Cultural Drift and Change Along the United States-Mexico Border From the Spanish Era to the Present*. TCU Press.

Tunçdemir, C. (2015). "ABD'ye son 50 yılda 59 milyon göçmen geldi". *Amerika Bülteni*. Erişim: http://amerikabulteni.com/2015/09/28/abdye-son-50-yilda-59-milyon-gocmen-geldi/, 16.11.2017.

United Census Bureau. (2017). *Facts for Features: Hispanic Heritage Month*. Erişim: https://www.census.gov/newsroom/facts-for-features/2017/hispanic-heritage.html, 13.04.2018.

Usta, M. (2013). *Meksika Devrim Süreci ve Plutarco Elías Calles.* Ankara Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı. İspanyol Dili ve Edebiyatı bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

Wajda, D. M. (2016). "10 Latino U.S. Athletes We'll be Watching at the Rio Olympics". *NBC News*. Erişim: https://www.nbcnews.com/news/latino/10-latino-u-s-athletes-we-ll-be-watching-rio-n619061, 04.04.2018.

Wayne, E., A. (2017). *Why US Should Treat Mexico as A Vital Partner, Not A Punching Bag*. Erişim: http://theconversation.com/why-us-should-treat-mexico-as-a-vital-partner-not-a-punching-bag-72350, 22.05.2018.

Wikipedia. (2018). "Latino Athletes in American Sport" Erişim https://en.wikipedia.org/wiki/Latino_athletes_in_American_sports, 04.04.2018.

Vidal, J. (2016). "Why does American Sports Have a Latino Problem". *Rolling Stones*. Erişim: https://www.rollingstone.com/sports/news/why-does-american-sports-have-a-latino-problem-w440069, 04.04.2018.

Wood, A. (2008). *The Borderlands: An Encyclopedia of Culture and Politics on the U.S.-Mexico Divide*. Connecticut: Greenwood Press.

Yarar, A. (2016). "Social Sciences: A Fresh Start / Sosyal bilimler: Yeni Bir Başlangıç". *International Conference on Humanities and Cultural Studies (ICHACS)*, 6-10 Kasım 2016, Prag, Çek Cumhuriyeti.

Yulu, M., S. (2007). *Gelişmekte Olan Ülkelerin Kalkınmasında Çok Uluslu Şirketlerin Etkileri: Arjantin, Brezilya, Meksika ve Türkiye örneği (1980-2005).* Kafkas Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. İktisat Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Kars.

Özet

Meksika-ABD sınırı, göç araştırmacıları için uzunca bir süredir ilgi odağı durumundadır. Meksika-ABD savaşı sonrasında özellikle sınırın belirleniş şekli, sınırdan yasal ve yasal olmayan geçişler, sınırın bir göç koridoruna dönüşmesi ve sınırın ayırdığı aileler ve hanehalkları açısından bu bölge incelenmeye değerdir. Bu çalışmada eklektik yaklaşımla, Meksika-ABD sınırının tarihsel arka planı, coğrafi ve siyasi yönden incelenmektedir ve sınırdan ABD yönüne doğru olan hareketlere yönelik politikalar kronolojik olarak tartışılmaktadır. Çalışma, Meksika-ABD sınırından gerçekleşen Hispanik göçlerin, zaman içinde sınırın değişmesiyle ekonomik bir olgu olmaktan ziyade siyasi ve kültürel bir boyut kazandığını göstermektedir.

ABD'de yaşayan Hispanik nüfus nicel ve nitel olarak artmaya devam edecektir. Hispanik nüfusun büyüklüğü ve ABD'de her alandaki etkinliği göçmenlerin topluma entegrasyonunda yeni politikaların üretilmesi ihtiyacını beraberinde getirmektedir. Bu çalışmada Meksika-ABD göç koridorunda gerçekleşen insan hareketliliğinin tarihsel arkaplanı ve ABD'nin ülkesine yönelen Hispanik göçe karşı ürettiği politikalar ele alınmış, göçmenlerin sınırda ve yeni ülkelerinde karşılaştıkları şiddet, dışlanma ve entegrasyon aşamaları göz önünde bulundurularak, ABD'de Hispanik göçmenlerin entegrasyon ve kimliklerini korumaları konusunda spor alanında yapılan çalışmalar incelenmiştir. Göçmenleri bir yük olarak görmekten ziyade topluma ve ülkeye katkı sunacak yeni bireyler olarak benimseyen ve bu anlayışla hızlı gerçekleşebilecek entegrasyon politikaları üreten ve uygulamaya koyan devletlerin, bu yüzyıl içinde gittikçe heterojen toplumlarıyla daha başarılı olacakları ifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler; Meksika, ABD, Göç, Sınır, Entegrasyon.

MEXICO-USA MIGRATION CORRIDOR: THE PARADOX OF VIOLENCE, EXCLUSION AND MIGRANT INTEGRATION

Abstract

The Mexican-US border has been a focus of attention for immigration researchers. After the Mexican-US war, this area is worthy of examination, especially in terms of shaping the border lines, legal and illegal border crossings, transformation of the border into an immigration corridor, and the families and households whom the border separate. The eclectic approach in this study examines the historical background of the Mexican-US border from a geographical and political perspective and the policies towards movements through the border to the US are discussed chronologically. This study shows that the Hispanic migrations through the Mexican-US border have gained a political and cultural dimension rather than being an economic phenomenon as the border transformed over time.

Hispanic population living in the US will continue to increase quantitatively and qualitatively. The size of the Hispanic population and the activity in all parts of the United States brings with it the need to produce new policies in the integration of migrants. In this study, the historical background of the human movement in the Mexican-US migration corridor and the policies that the US produced against the Hispanics, the violence, exclusion and integration stages that immigrants face at border and in the field of sports about the integration and identity of Hispanic immigrants in the USA have been examined. It has been stated that states that do not see immigrants as a burden but rather adopt new individuals to contribute to the country and collect and implement integration policies that can be realized quickly with this understanding will become more successful with heterogeneous societies in this century.

Key Words; Mexico, USA, Migration, Border, Integration.